

ÖVERSIKTSPLAN 2014

SIGTUNA KOMMUN

HÅLLBARHET I EN VÄXANDE KOMMUN

Förord

Sigtuna kommuns nya översiktsplan antogs av ett enigt kommunfullmäktige den 15 maj 2014 och sträcker sig fram till 2030. Här beskrivs kommunens vision om hur vi ska växa och samtidigt förädla våra kvaliteter. Hur Sigtuna kommun ska utvecklas så att alla invånare känner sig stolta, trivs, mår bra och är trygga.

Sigtuna kommun består idag av tre tätorter med olika karaktär. Anrika Sigtuna stad, som Erik Segersäll grundlade för över tusen år sedan. Märsta med sin tidstypiska femtiotalsutformning. Rosersberg, ett villaområde med småstadskaraktär mitt i en expansiv region.

Sigtuna kommun rymmer många arbetstillfällen, en stor landsbygd och en väv av kommunikationer. Kommunen står värd för Arlanda, Sveriges huvudflygplats, med allt vad det för med sig. Här finns närhet till stad och natur, med gångavstånd till resten av världen. Dessa, och många andra, kvaliteter ska bevaras och utvecklas samtidigt som kommunen växer i hög takt.

Sigtuna kommun står inför en mängd utmaningar kring hur kommunen ska utvecklas för att vara en bra plats att leva och verka i, idag och i framtiden, samtidigt som vårt unika historiska arv ska bevaras och vårdas.

Översiktsplan 2014 visar hur Sigtuna kommun ska möta dessa utmaningar och därmed bidra till en hållbar utveckling. De åtta utvecklingsstrategierna utgör, tillsammans med ett antal riktlinjer, vår ledstjärna för att arbeta mot visionen. Översiktsplanen har utarbetats i bred samverkan med utgångspunkten att fysisk planering har avgörande inverkan på människors liv.

Under 2013 och 2014 var Översiktsplan 2014 ute på samråd och utställning. Under remisstiden har engagerade föreningar, partier, företag och enskilda invånare diskuterat, anordnat möten och skrivit yttranden kring planen. Synpunkterna från er alla har bidragit till en bättre, fördjupad och mer nyanserad översiktsplan. Hur översiktsplanen förändrats utifrån inkomna yttranden framgår av samrådsredogörelsen och granskningsutlåtandet.

Jag vill tacka er alla för er hjälp i detta arbete, liksom jag nu ser fram emot våra gemensamma insatser för att förverkliga översiktsplanens intentioner.

Märsta den 4 juni 2014

Lars Bryntesson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ÖVERSIKTSPLAN 2014 SIGTUNA KOMMUNS NYA ÖVERSIKTSPLAN	8
Vad är en översiktsplan?	9
Översiktsplanens rådighet	9
Länsstyrelsens bedömning	10
Läsanvisning	10
UTGÅNGSPUNKTER OCH MÖJLIGHETER	11
Sigtuna kommun	13
Framtidsbild – Sigtuna kommun år 2030	14
Befolkningsutveckling och bostadsbyggande	17
Befolkningsutveckling	17
Bostadsbyggande	17
Trafik	18
Regionförstoring	18
Utveckling, samverkan och helhetssyn i regionen	18
Regional utvecklingsplan för Stockholms län – RUF 2010	19
UTVECKLINGSTRATEGIER	20
Planera för ekologisk uthållighet	22
Hållbart byggande	22
En attraktiv och socialt hållbar miljö	23
Nya bostäder och verksamhetsområden i lägen med god infrastruktur	23
Utveckla landsbygden och motverka utspridd bebyggelse	24
Skapa ett tillgängligare, effektivare och mer hållbart transportsystem	24
Utveckla Arlanda-Märsta till en regional stadskärna och stärk centrum och kollektivtrafiknoder	25
Starkt och diversifierat näringsliv och möjlighet till sysselsättning och utbildning	25
SÅ HÄR UTVECKLAR VI SIGTUNA KOMMUN	26
Mark- och vattenanvändningskarta	27
Bebyggelseutveckling i kommunen	27
Utformning och anpassning av bebyggelse	27
Jordbruksmark	27
Bebyggelseutveckling inom och i anslutning till tätort	31
Bebyggelseutveckling kring kollektivtrafiknoder och inom tätort	31
Bebyggelseutveckling i anslutning till tätort (B)	32
Utveckling av den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta	33
Bebyggelseutveckling utanför tätort	35
Förändrings- och utredningsområden	35
Förändringsområde (F) – huvudsakligen bostäder	37
Utredningsområde (U) – krav på utredning inför fortsättning	40

Utanför tätort – pågående markanvändning	41
Influensområdet Arlanda flygplats	45
Verksamhetsområden	46
Verksamhetsområden (V)	46
Förändringsområden – verksamheter (Fs)	47
Kulturmiljö	49
Historisk stadskärna Sigtuna stad	49
Utveckling av kulturmiljövården	49
Grönstruktur	52
Regionala gröna kilar	52
Lokal grönstruktur	52
Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) – landmiljöer	52
Utveckla och skydda värdefulla miljöer	52
Vattenområde	60
Utveckla och skydda värdefulla vattenmiljöer	60
Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) – vattenmiljöer	60
Uppfyllande av miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten	63
Ytvatten (sjöar och vattendrag)	63
Åtgärder för respektive ytvattenförekomster	64
Grundvatten	69
Åtgärder för grundvattenförekomster	69
Miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten	70
Dagvatten	70
Klimatanpassning	71
Infrastruktur	73
Vägar	73
Spårtrafik	74
Knutpunkt för kollektivtrafiken	74
Stomnät för kollektivtrafik	76
Cykeltrafik	76
Vatten och avlopp	78
Energiförsörjning	78
Avfall	80
It-infrastruktur	80
Framtid och utveckling i tätorterna, Arlandastad och Arlanda flygplats	81
Märsta	81
Sigtuna stad	84
Rosersberg	87
Arlanda flygplats	90
Arlandastad och Airport City Stockholm	94

RIKSINTRESSEN OCH MILJÖKVALITETSNORMER	95
Riksintressen	96
Miljökvalitetsnormer	99
ÖVERSIKTSPLANENS MILJÖKONSEKVENSER	100
Miljökonsekvensanalys	101
Buller	101
Klimatpåverkan	101
Natur- och kulturmiljö	101
Vattenkvalitet	101
Klimatanpassning	101
PLANERING UTIFRÅN BARN OCH UNGAS PERSPEKTIV	102
Rättigheter och delaktighet	103
Bebyggelse, barn och unga	103
Trafik, barn och unga	104
FORTSATT ARBETE	105
Översiktsplanens rådighet	106
Översiktsplanens begränsningar	106
Förtätning inom tätorterna	108
Utveckling på landsbygden	108
Planeringsunderlag	111
Behov av nytt kunskapsunderlag	111
Miljökonsekvensbeskrivning särskild sammanställning	112
Mellankommunala och regionala frågor	112
Aktualitetsprövning	112
Planeringsunderlag	113
Ordlista	114
Teckenförklaring till mark- och vattenanvändningskartan	116
Kommunfullmäktigesbesluts protokoll	117
Länsstyrelsen i Stockholms läns gransknings yttrande	121

ÖVERSIKTSPLAN 2014 SIGTUNA KOMMUNS NYA ÖVERSIKTSPLAN

Välkommen till Sigtuna kommuns nya översiktsplan, *Översiktsplan 2014*. Översiktsplanen är det vägledande dokumentet för Sigtuna kommuns mark- och vattenanvändning. Tidsperspektivet för översiktsplanen sträcker sig fram till 2030 och översiktsplanen presenterar kommunens utvecklingsplaner, om hur kommunen ska fortsätta växa och utvecklas och samtidigt möta de utmaningar som kommunens står inför.

VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?

En översiktsplan ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur bebyggelse, verksamhetsområden, naturområden och kulturmiljöer ska utvecklas och bevaras. En översiktsplan väger tungt vid framtida avgöranden om markanvändning men den är inte juridiskt bindande. Planen är också ett beslutsunderlag för andra aktörer genom att den visar kommunens långsiktiga ambitioner och visioner. Kommunen ska se över översiktsplanen vart fjärde år för att hålla den aktuell.

Översiktsplanen och arbetet med att ta fram den regleras av bestämmelser i plan- och bygglagen (PBL 2010:900) och miljöbalken (1998:808). Den ska utformas så att innebörd och konsekvenserna av översiktsplanens genomförande tydligt ska kunna utläsas och att en avvägning mellan olika allmänna intressen görs. Miljökonsekvenserna ska redovisas där syftet med konsekvensbeskrivningen är att förstärka översiktsplanens funktion som beslutsunderlag. Innebörden av olika förslag kan då lättare förstås och diskuteras tidigt under planprocessen.

Översiktsplanen ska visa hur kommunen tillgodoser riksintressen och gällande miljökvalitetsnormer. Vidare ska planen redovisa hur kommunen tar hänsyn till och samordnar arbetet gentemot nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för en hållbar utveckling. Översiktsplanen är också en överenskommelse mellan stat och kommun om hur statliga intressen kan beaktas och tillvaratas i kommunens planering. I den översiktliga planeringen ska utmaningar och konflikter mellan motstående intressen lyftas fram och bedömas. Avvägningar och övergripande ställningstaganden är förutsättningar som ska hanteras i de kommande detaljplanerna.

ÖVERSIKTSPLANENS RÅDIGHET

En ny översiktsplan upphäver tidigare översiktsplan. Den fördjupning av översiktsplanen som har gjorts för Arlandaområdet, – Arlanda flygplats och Arlandastad – ska gälla även efter att denna översiktsplan antagits. Andra juridiskt bindande planinstrument som områdesbestämmelser, detaljplaner och fastighetsplaner gäller fortsatt i enlighet med gällande lagstiftning.

Dokument som har tagits fram sedan *Översiktsplan 2002* så som olika planprogram, policydokument och riktlinjer har arbetats in i de nya översiktsplanen och ska användas som planeringsunderlag även efter det att *Översiktsplan 2014* antagits. Står sådana dokument i konflikt med varandra när det gäller mark- och vattenanvändning så gäller *Översiktsplan 2014*.

UTVECKLINGSSTRATEGIER OCH RIKTLINJER

Översiktsplan 2014 innehåller utvecklingsstrategier och riktlinjer.

Utvecklingsstrategierna anger riktningen för kommunens planering mot en hållbar samhällsutveckling.

Riktlinjerna är vägledande i planeringen och visar hur kommunen ska säkerställa olika intressen.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING

Kommunens gällande *Översiktsplan 2002* har varit en utgångspunkt vid framtagande av den nya översiktsplanen. Länsstyrelsens samlade bedömning av aktualiteten av *Översiktsplan 2002* har utgjort ett viktigt underlag för det fortsatta arbetet med *Översiktsplan 2014*. Länsstyrelsen pekade särskilt ut fyra områden som kommunen behöver se över och beskriva hur den fortsatta planeringen ska ta hänsyn till:

- Riksintresset Stockholm Arlanda flygplats utifrån ny avgränsning av influensområde.
- Riksintresset Kungsängens övnings- och skjutfält utifrån nytt influensområde för buller.
- Utveckling av centrala Märsta och den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta, angiven i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUFS 2010.
- Miljökvalitetsnormer för vatten och klimatanpassning.

LÄSANVISNING

Översiktsplan 2014 består av detta huvuddokument vilket är det dokument som är antaget av kommunfullmäktige i Sigtuna kommun. I huvuddokumentet återfinns framtidsbilden för Sigtuna kommun år 2030, utvecklingsstrategier för att nå dit och riktlinjer för att säkerställa olika intressen. Huvuddokumentet innehåller också en beskrivning av hur barnperspektivet ska få en större plats i planeringen och av riksintressen som finns i kommunen.

Till *Översiktsplan 2014* hör tre bilagor:

Allmänna intressen, Miljökonsekvensbeskrivning och Granskningsutlåtande för Översiktsplan 2014.
I bilagan *Allmänna intressen* ges en mer detalje-

rad beskrivning av förutsättningarna kring och kommunens syn på de olika allmänna intressena befolkningsutveckling, utbildning, omsorg, arbete och näringsliv, bostäder och byggande, trafik, kulturmiljö, grönstruktur, vatten, tekniska försörjningssystem, hälsa, säkerhet och risk, riksintressen samt olika förordnanden.

Bilagan är ett kunskapsunderlag för de frågeställningar som är viktiga i den översiktliga planeringen, och utgör bakgrundsmaterial till huvuddokumentet *Översiktsplan 2014*. Genom detta underlättas möjligheterna framöver att på enkelt sätt uppdatera bilagan Allmänna intressen då det finns behov.

Miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs i kapitel 6 Planens miljökonsekvenser.

Granskningsutlåtandet redogör för de yttranden som har kommit in under utställningen och redovisar hur Sigtuna kommun har beaktat synpunkterna samt vilka revideringar som gjorts av översiktsplanen.

På Sigtuna kommuns webb www.sigtuna.se hittar du översiktsplanen med bilagaor och där kan du också läsa om vilka detaljplaner och projekt som pågår just nu.

UTGÅNGSPUNKTER OCH MÖJLIGHETER

Översiktsplanen sträcker sig fram till år 2030 och ska belysa en möjlig utveckling cirka 15 år framåt i tiden.

Sigtuna kommun ska utvecklas till en hållbar kommun som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Utvecklingen ska ske på ett sätt som balanserar de sociala, ekonomiska och ekologiska aspekterna utifrån ett långsiktigt perspektiv. De riktlinjer och strategier som finns i översiktsplanen syftar till att möjliggöra den utvecklingen.

Hållbarhet är ett mångfacetterat och återkommande begrepp i översiktsplanen. De många olika hållbarhetsaspekter som också kan ligga utanför översiktsplanens syfte som främst är kommunens framtida mark- och vattenanvändning, kan behöva belysas mera konkret i särskild ordning. Där kan då också åtgärder, genomförande, uppföljning och konsekvenser närmare analyseras.

SIGTUNA KOMMUN

Sigtuna kommuns läge gör att kommunens invånare har en närhet till värdefulla livskvaliteter som vatten, natur, kommunikationer, storstad, landsbygd och arbetsplatser.

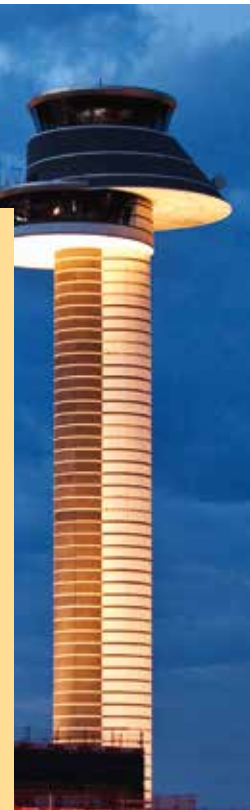
Centralorten är Märsta som tillsammans med tätorterna Sigtuna stad och Rosersberg ger koncentrationen av bebyggelse och befolkning. Samtidigt är största delen av Sigtuna kommun landsbygd. Att kunna bo på landsbygden och samtidigt ha närhet till service och tätorter i kommunen och två storstäder är en viktig del av kommunens identitet. I Sigtuna kommun finns olika former av boenden med en mångfald av människor med olika kulturell bakgrund och livsmiljöer. Närheten till både Stockholm och Uppsala och dess starka lärosäten ger stora möjligheter till att studera vidare i regionen.

Sigtuna kommun ligger mitt emellan Stockholm och Uppsala. Som värdkommun för Arlanda flygplats är det nära till världen och världen har nära till Sigtuna kommun. Flygplatsen bidrar också till en stor mängd arbetsplatser i kommunen med ett regionalt upptagningsområde av arbetskraft från hela Stockholm-Upsalaregionen. Järnvägen med Ostkustbanan och Arlandabanan och väg E4 går genom kommunen, vilket ger mycket goda kommunikationer för invånarna och som också är av stor strategisk betydelse för samspelet och pendlingsutbytet med angränsade kommuner och regioner. Sigtuna kommuns geografiska läge med Arlanda flygplats och närheten till både Stockholm och Uppsala ger unika lägesfördelar mitt i Sveriges starkaste tillväxtregion för såväl näringslivsutveckling, sysselsättning, service, handel och utbildning. Regionförstoringen har inneburit att Sigtuna kommun tillsammans med hela Stockholm-Upsalaregionen kommit att ingå i en gemensam och integrerad bostads- och arbetsmarknadsregion. För Sigtuna kommun är en integrerad utvecklingsplanering därmed nödvändig såväl inom ramen för den regionala utvecklingsplaneringen i Stockholms-regionen som med hänsyn till den regionala utvecklingsstrategin för Uppsala län.

Sigtuna kommun präglas av sin rika historia, ett levande odlings- och kulturlandskap och Mälaren. Sigtuna stad med sin 1000-åriga historia ger unika förutsättningar och bidrar tillsammans med de rika natur- och kulturupplevelserna och Arlanda flygplats till att besöksnäringen är stor i kommunen.

I kommunen finns stora områden med höga naturvärden främst knutna till odlings-landskap, skogar och vattenområden. I östra delen av kommunen sträcker sig den bitvis drygt 50 m höga Stockholmsåsen i nord-sydlig riktning. Nära tätorterna finns stora arealer restaurerade hagar och betesmarker som betas med kor och får.

Det finns över sex mil strandlinje som är en tillgång för natur- och friluftsliv. Närheten till vatten både är och har varit viktigt för kommunen. När Sigtuna stad grundades var vattnet en viktig transportväg. Idag har vattnet en annan betydelse. Mälaren försörjer stora delar av Storstockholm med dricksvatten och ger möjlighet till olika fritidsaktiviteter. Tillgång till vattnet och naturen är allt viktigare för avkoppling och möten i en alltmer stressad tillvaro.

FRAMTIDSBILD

– SIGTUNA KOMMUN ÅR 2030

Översiktsplan 2014 utgör en framtidsbild, men hur kan det då vara att leva i Sigtuna Kommun år 2030? Hur ser det ut? Vi tar tidsmaskinen och åker på en liten resa!

Sigtuna kommun har en lång och händelserik historia. Sigtuna stad, en väl bevarad idyll vid Mälarens strand, lockar fortfarande många besökare. Men Sigtuna kommun vänder ständigt blad och visar upp en utvecklad historia från forntid till en virtuell framtid. Sigtuna kommun är ett välgenomtänkt växande och hållbart samhälle med 60 000 invånare. Här finns bostadsområden som attraherar och passar alla sorters människor. Här är möjligt att bo och arbeta i bostäder och arbetsplatser som är integrerade i attraktiva stadsdelar och som bidrar till att skapa en mångkulturell hembygd.

Märsta och Sigtuna stad bildar en alltmer sammanhängande stadsbild med en varierad arkitektur av hög kvalitet. De centrala delarna av Märsta, Sigtuna stad och Rosersberg har en tät och välplanerad bebyggelse mellan mångfunktionella park- och grönstråk som sträcker sig ut mot en levande landsbygd. Mellan bostad och arbete rör vi oss snabbt, tryggt och enkelt med en effektiv kollektivtrafik, med cykel eller till fots. Sigtuna kommun tar ansvar för såväl närmiljön som miljöfrågor i det stora perspektivet, för hållbarhet för kommande generationer, för bostadsutbyggnaden i regionen, för den egna befolkningen men också för flyktingar och människor som behöver oss och trygghet. Här är en bra plats att bo, arbeta och besöka för såväl människa som djur!

I Sigtuna kommun sker samhällsutvecklingen i nära samarbete med invånare och näringsliv. ”Sigtuna-modellen” – en visionsstyrd samhällsplanering – är vida känd i världen som en samhällsbyggnad i dialog där alla får göra sin röst hörd. Kommunens värdegrund har grundlagt en närhet mellan förtroendevalda, tjänstemän och kommuninvånare som ger en hög kvalitet i kommunal

service och en närdemokrati utöver det vanliga. Sigtuna kommun erbjuder en god miljö att växa upp i. Barnfamiljer väljer att flytta hit från en alltmer trångbodd huvudstad till en växande grön småstad med goda kvalitéer i service, förskolor och skolor. Många ungdomar väljer att bo kvar då det är lätt att få en liten egen lya och nära till universitet och högskola. Den breda arbetsmarknaden erbjuder gott om praktik och framtidstro. I den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta och den moderna flygplatsstaden Airport City Stockholm finns en levande stadskärna och attraktiva verksamhetsområden med många företag som präglas av ett stort kunskapsinnehåll. Här finns också ett stort företagskluster som bland annat innehåller ett världsledande centrum för transporter och teknikutveckling.

I Sigtuna kommun blir vi friskare och det är lätt att hålla sig fysiskt aktiv. Förutom motionsanläggningar av olika slag inbjuder kommunens allmänna platser till aktivitet, möten och utevistelse anpassat för alla åldrar. Närheten till storstäderna Stockholm och Uppsala, en bred och effektiv kollektivtrafik samt en god tillgång till natur och vatten har gjort Sigtuna kommun till en smältdegel för storstadsnära ”livsstilsboende”; hästar och ridsport, golf och andra ”landsbygdsorienterade” sporter gör att många väljer att bosätta sig i kommunen.

Alla nya och planerade bostadsområden är utformade så att det är lätt att bo kvar i den egna bostaden så länge man vill och orkar. Boenden med god service och trygghet för äldre finns i de vanliga bostadsområdena. En flytt blir oftast inte mer dramatisk än något kvarter bort. Det är lätt att behålla vänskaper, kontakter och intressen vilket gör att kommuninvånarna håller sig pigga och vitala långt upp i åldrarna.

I Sigtuna kommun kan man välja att bo och arbeta i välplanerade byar på landsbygden. I Odensala och Skepptuna finns en utbyggd service med skolor och förskolor. Här finns även fina boendeformer anpassat för äldre. Antalet verksamheter och entreprenörer fortsätter att etablera och

den fullt utbyggda bredbandsstrukturen möjliggör nu ett effektivt och expansivt företagande. Kommunens stora landsbygd utgör basen för ekologisk odling och djurhållning till kommunens verksamheter och handeln.

Service och dagligvaruhandel finns på gång- och cykelavstånd eller med god kollektivtrafikanslutning i tätorterna. Märsta centrum är kommunens stadscentrum med ett brett och högkvalitativt utbud. I Valsta, Sigtuna stad och Rosersberg finns närservice och dagligvaruhandel av god kvalitet. Det lokala kultur- och idrottsutbudet kompletteras av närheten till storstäder - Uppsala, Stockholm, London, New York och Singapore. Genom väl utbyggd tågtrafik har avståndet till Stockholm och Uppsala minskat. Att ta sig hem efter en sen kulturkväll med restaurangbesök i Stockholm eller Uppsala går snabbt, tryggt och säkert med tät pendeltågstrafik dygnet runt. Det är också få svenska kommuner förunnat att kunna erbjuda sina invånare en sådan närhet till utlandet som Sigtuna

kommun kan göra genom att vara värdkommun för Arlanda. Efter att ha tagit del av utbudet i flygplatsstaden tar man sig enkelt hem via gena, säkra och belysta cykelvägar. Vill man inte cykla kliver man på den snabba spårtrafiken från flygplatsstaden genom verksamhetsområdet till Märsta resecentrum där den lätta spårtrafiken knyts ihop med lokala bussar, pendeltåg och regionaltåg.

Sigtuna kommun ligger i framkant när det gäller nytänkande för kommunikationer. Verksamhetsområdet söder om Rosersberg är anslutet med en elväg för tunga transporter till Arlandas olika verksamhetsområden. Arlanda behåller sin position som världens mest ekologiska flygplats. Resenärerna lämnar bilen hemma, tar kollektivtrafiken till flygplatsen och det miljövänliga flyget till utlandet. Brista energipark med sina lokala anläggningar för produktion av förnybara energi och bränslen försörjer kommunens hus och byggnader med fjärrvärme och bränsle till såväl flyg, bussar och bilar.

Sigtuna kommun har tagit ett stort ansvar för rent dricksvatten och ren natur och för goda levnadsförhållanden för såväl land- som vattenlevande flora och fauna. Här finns naturområden, sjöar och vattendrag som är attraktiva för många olika friluftaktiviteter. Ett kretsloppsanpassat system för avlopp och dricksvatten på landsbygden och ett sinnrikt system för dagvatten från tätorterna har bidragit till levande och rena vattenmiljöer samt en välmående och tillgänglig natur. Sigtuna kommun är känd för sin skyddade natur med goda levnadsförhållanden för en mängd sällsynta arter.

Besökare vallfärdar till skogar, sjöar och vattendrag som välkomnar med gångstigar, tillgängliggjorda spångar och fågeltorn. Garnsvikens limniska reservat har fått Nordens första undervattenslinga i sötvatten för dykare. Här skådar man inte bara fåglar utan även lekande gädda och asp i stora mängder och andra spännande vattenorganismer!

Sigtuna kommun tar ansvar för allt levande och planerar utifrån bärkraftiga ekosystemtjänster och en tro på människan!

EKOKOMMUNEN SIGTUNA

Som ekokommun ska Sigtuna kommun vara drivande i utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Det är ett åtagande där kommunen ska säkerställa att både kommuninvånare idag som kommande generationer ska ha tillgång till en god livsmiljö och möjlighet att leva miljöanpassat. Hållbar utveckling innebär att resurser används så effektivt och rättvist som möjligt både över tiden men också globalt. Kommunen är en Fairtrade City och driver arbetet med etiska frågor. Genom att ta hänsyn till hur vårt agerande här påverkar andra platser och människor på jorden kan vi bidra till en mer rättvis fördelning av resurser. Sveriges riksdag har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål som beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturreсурser som är ekologiskt hållbart på lång sikt. I Miljöprogram för Sigtuna kommun 2010 har de nationella miljömålen anpassats till de förhållanden som råder i kommunen, och de mål som krävs för att kunna lämna över en bättre miljö till kommande generationer. Miljömålen är utgångspunkt i flera andra aktuella planer och program liksom i *Översiktsplan 2014*.

BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH BOSTADSBYGGANDE

Befolkningsutveckling

Sigtuna kommun har haft en kraftig befolknings- tillväxt under hela 2000-talet. Under den senaste tioårsperioden har kommunens befolkning ökat med nästan tjugo procent. Antalet invånare i Sigtuna kommun per den 31 december 2013 uppgick till 43 372.

Märsta	26 537
Sigtuna stad	8 985
Rosersberg	1 728
Landsbygd	6 122
Totalt	43 372

Tabell 1 Antal invånare i Sigtuna kommun, 31 december 2013

Merparten av befolkningen bor i tätorterna i goda kommunikationslägen i nära anslutning till Ostkustbanan, väg E4 och väg 263. Kommunen har en relativt ung befolkning. Var tredje invånare är under 25 år medan andelen äldre över 65 år utgör cirka 15 procent av kommunens befolkning. Antalet pensionärer förväntas dock öka kraftigt de nästkommande 20 till 30 åren. Befolkningstillväxten i Sigtuna kommun är i likhet med övriga Stockholmsregionen präglad av en hög inflyttning. Samtidigt växer befolkningen genom ett födel- seöverskott till följd av en ung befolkning. Denna utveckling förväntas långsiktigt komma att fort- sätta och är en viktig förutsättning för den service och det bostadsbyggande som kommunen ger och fortsatt behöver planera för.

År	2013	2020	2025	2030
Antal invånare	43 372	48 800	52 100	55 700

Tabell 2 Befolkningsprognos

Befolkningen i Sigtuna kommun beräknas fortsatt växa och kommer fram till år 2030 att öka med drygt 13 000 nya invånare enligt nedanstående prognos.

Bostadsbyggande

De senaste årens relativt kraftiga befolkningsök- ning beräknas fortsätta och planeringen ska utgå från en fortsatt sådan utveckling. Sigtuna kom- mun planerar långsiktigt att bygga mellan 300 – 500 nya bostäder per år. Därmed överensstäm- mer kommunens ambitionsnivåer för bostadsbyg- gandet med de antaganden om behovet av ett högt bostadsbyggande till följd av den kraftiga befolk- ningstillväxten i hela regionen.

I Sigtuna kommun tas årligen fram ett program för bostadsbyggande med en planeringshorisont på fem år. Beräkningar för den kommande femårspe- rioden, 2014 till 2018, visar på en planerad bygg- start av cirka 3 800 bostäder, vilket motsvarar en planberedskap för drygt 770 nya bostäder per år.

Planerad nybyggnation 2014-2018	
Märsta	2800
Sigtuna stad	500
Rosersberg	250
Landsbygd	250
Totalt	3800

Tabell 3 Planerat bostadsbyggande enligt Program för bostadsbyggande åren 2014–2018 (avrundade siffror)

TRAFIK

Den övergripande principen är att transportsystemet ska byggas ut med kollektivtrafiken som grund. Då kan tillgängligheten både i Sigtuna kommun och i den växande Stockholmsregionen bli bättre, samtidigt som klimatpåverkan från transportsystemet begränsas. Bebyggelsestrukturen i Stockholmsregionen bör bli tätare och mer flerkärnig. Tät bebyggelse innebär god hushållning med mark, leder till bättre energieffektivitet, medför högre kollektivtrafikandelar och bättre tillgänglighet och leder därmed till en bättre miljö och ökad välfärd.

En tät bebyggelsestruktur i samspel med ett effektivt kollektivtrafiksystem leder till hög tillgänglighet och ett effektivt transportsystem. I Sigtuna kommun ska ett effektivt transportsystem med minskad klimatpåverkan vara integrerad med bebyggelseutvecklingen främst genom en byggnation i eller i direkt anslutning till redan bebyggda områden med god kollektivtrafikförsörjning samt i övrigt goda lägesegenskaper och som långsiktigt främjar en ökad täthet.

Kommunen har inte egen rådighet över hela transportsystemets utformning och utveckling utan är här beroende av de insatser som också kan ske på nationell och regional nivå och i samverkan med berörda myndigheter, trafikhuvudmän samt det regionala partnerskap som finns inom ramen för bland annat Mälardalsrådet, ABC-samarbetet och Arlandakommunernas samarbete kring gemensamma infrastrukturfrågor och kommunikationer i den funktionella Stockholm-Mälarenregionen.

REGIONFÖRSTORING

Befolkningen växer i både Sigtuna kommun, Stockholmsregionen och omgivande län. Det ökar anspråken på mark för bebyggelse, transportinfrastruktur och tekniska system. Hela Östra Mellansverige har en flerkärnig struktur. De storregionala sambanden gör Östra Mellansverige till ett relevant geografiskt område att utgå från för att utveckla en flerkärnig och tät region samt motverka spridning av bebyggelsen. Nät med vägar, järnvägar och vattenvägar binder samman städer och tätorter. Stockholmsregionens roll som storregionalt centrum har stärkts när resmöjligheterna förbättrats. Pågående regionförstoring möjliggör ett mer varierat näringsliv, en mer robust arbetsmarknad, ett större och mer varierat bostadsutbud och rikare tillgång till service och tjänster i olika delar av regionen. Möjligheterna till högre produktivitet genom synergier och skalfördelar ökar. Utvecklingen underlättar även samverkan över administrativa och sektoriella gränser.

UTVECKLING, SAMVERKAN OCH HELHETSYN I REGIONEN

Sigtuna kommun är en del i Stockholms men också en del i Mälarenregionen och samarbetar med kommuner och regionala organ kring gemensamma utvecklingsfrågor. Samverkan sker kring flera sakområden såsom vattenvård, trafikfrågor, grönstruktur, räddningstjänst och VA-frågor, cykel-förbindelser och energi- och klimatfrågor.

Samarbetet inom ramen för Arlandaregionen (Knivsta, Sigtuna stad, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner) tillsammans med Swedavia, en statlig koncern som äger, driver och utvecklar flygplatser, och i ABC stråket berör ett antal viktiga utvecklingsfrågor. Det som i första hand hanteras gemensamt är infrastruktur- och närings-livsfrågor och utvecklingen av den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta och behovet av kapacitetsförstärkningar på Ostkustbanan.

Regional utvecklingsplan för Stockholms län – RUF5 2010

Den Regionala utvecklingsplanen för Stockholms län innehåller en gemensam vision, att göra Stockholmsregionen till den mest attraktiva storstadsregionen i Europa. Regionen ska vara bra att bo och leva i, den ska vara lockande att besöka och investera i. Här ska finnas gynnsamma förutsättningar för många olika slags verksamheter.

De viktigaste framtidsfrågorna i Stockholmsregionen är att balansera en ökad befolkning mot sysselsättning, tillgång till bostäder, trygghet, folkhälsa och miljö. I *RUF5 2010* pekas Arlanda-Märsta ut som en av regionens åtta yttre regionala stadskärnor. Stadskärnor ska utgöra attraktiva platser som kan avlasta Stockholms centrum, motverka att bostäder och verksamheter sprids ut och ge bra möjligheter till goda infrastrukturåtgärder. Utvecklingen av den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta ska ske med inriktning mot uppsatta regionala mål för stadskärnornas utveckling om att:

- De yttre regionala stadskärnornas andel av länets befolkning utanför den centrala regionkärnan ska öka från dagens 8 procent till 12 procent år 2030.
- De yttre regionala stadskärnornas andel av länets arbetstillfällen utanför den centrala regionkärnan ska öka från dagens 23 procent till 30 procent år 2030.

Det strategiska läget är Arlanda-Märstas stora fördel. En förutsättning för att få en sammanhängande stadskärna är att länka samman kärnans olika delar med vägar, spårbunden trafik och en bra kollektivtrafik.

I bebyggelseutvecklingen är det viktigt att säkra de olika värden som finns inom regionen. En viktig och kritisk faktor är hur trafikinfrastrukturen ska kunna förbättras främst beträffande regionala och kapacitetsstarka spårförbindelser och tvärförbindelser i kollektivtrafiken, liksom hur vägsystemet ska utvecklas. Hur ett framtida transportsystem ska utvecklas med avseende på effektivitet och robusthet måste på ett tydligt sätt kopplas till möjligheterna för bostadsbyggande och företags-etableringar. Natur, vatten och kulturmiljöer är en viktig del av såväl kommunens som regionens identitet, kulturarv och attraktivitet. Tillgång till natur, vatten och kulturmiljöer är även viktiga för attraktiva boendemiljöer i kommunen.

UTVECKLINGSTRATEGIER

Kommunen har definierat åtta strategier som tillsammans beskriver kommunens förhållningssätt för att främja en hållbar utveckling och nå framtidsbilden för Sigtuna kommun år 2030.

Utvecklingsstrategierna anger riktningen för kommunens övergripande planering mot en hållbar samhällsutveckling.

DE ÅTTA UTVECKLINGSSTRATEGIERNA

1. Planera för ekologisk uthållighet
2. Hållbart byggande
3. En attraktiv och socialt hållbar miljö
4. Nya bostäder och verksamhetsområden i lägen med god infrastruktur
5. Utveckla landsbygden och motverka spridd bebyggelse
6. Skapa ett tillgängligare, effektivare och mer hållbart transportsystem
7. Utveckla Arlanda-Märsta till regional stadskärna och stärk centrum och kollektivtrafiknoder
8. Starkt och diversifierat näringsliv och möjligheter till sysselsättning och utbildning

1.

PLANERA FÖR EKOLOGISK UTHÅLLIGHET

Vid förtätning och en växande befolkning ökar behoven av mångfunktionella grönområden, parker och vattenmiljöer. Parker och stadsdelsparker ska ligga nära med mätbara kvaliteter och inte som överblivna ytor mellan kvarter eller i grönstråk längs trafikleder. Gröna funktioner säkerställs genom värdering av grönytor där mark med biologiska och rekreativa värden sparas eller kompenseras.

Sammanhängande natur- och parkområden, små parker och torg ska vara en integrerad del i tätorten och innehålla en attraktiv stadsmiljö med ekosystemtjänster, möjlighet till rekreation, utgöra mötesplatser och bidra till biologisk mångfald. Genom att länka ihop tätortens grönområden med den övergripande grönstrukturens värdekärnor, stränder och de gröna kilarna bildas ett stort nätverk av platser för rekreation. Här ska det vara lätt att ta sig ut till ostörda och/eller natursköna platser. Kommunens långa strandlinje mot Mälaren är en stor tillgång för hela kommunen och målet är att det ska finnas en sammanhängande framkomlighet längs hela strandlinjen.

Människans förutsättningar att leva och utvecklas är beroende av ekosystemtjänster, nyttor av naturen som vi använder utan att vara medvetna om det. Tjänsterna levereras främst genom mångfalden av arter i skogar, sjöar och andra ekosystem men omfattar även värmeutjämning, vatten- och luftrening, maten vi äter, mediciner, bränslen, pollinering och inte minst känslomässiga värden. I den framtida planeringen med ett mer effektivt markutnyttjande blir värderingen av ekosystemtjänster en nödvändig del i kommunens utveckling.

Samhällsplaneringen ska bidra till attraktiva, tillgängliga, ekologiskt väl fungerande vattenmiljöer och dricksvatten av god kvalitet. För att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten ska kommunen bedriva en strategisk vattenplanering med helhetsyn över vattnets väg, samarbete över kommungränserna och ställa höga krav på verksamheter som på olika sätt påverkar kommunens vatten.

2.

HÅLLBART BYGGANDE

Den byggda miljön ska vara hälsofrämjande med miljöanpassade lösningar. Det innebär hushållande med resurser som mark, material och energi, men också att inte använda giftiga och skadliga ämnen i byggnader. Vid planering av bebyggelse samt vid om- och nybyggnad är det viktigt att väga in lösningar som är långsiktigt hållbara, kretsloppsanpassade och som minimerar skadliga utsläpp till den omgivande miljön. Placering, utformning, materialval, vatten- och avloppssystem samt hantering av dagvatten är andra viktiga aspekter. Genom placering och utformning av byggnader samt genom en välplanerad grönstruktur kan också störande buller minska.

Energisystemen ska utgöras av förnybar energi och kontinuerligt minskat energiberoende då det är under byggnadens användning som den största energiförbrukning sker. Idag finns ett stort bestånd av byggnader som under lång tid framöver kommer att vara i bruk och när dessa renoveras måste det göras så att det ger förutsättningar för minskad energiförbrukning och förbättrad inomhusmiljö. All nybyggnation ska vara så kallade nära-noll-energibyggnader senast år 2020.

Planeringen ska utgå från att underlätta för de som bor och verkar i kommunen att leva miljöanpassat och bidra till att den bebyggda miljön är hälsosam och trygg.

3.

EN ATTRAKTIV OCH SOCIALT HÅLLBAR MILJÖ

En attraktiv och socialt hållbar miljö som är rik på upplevelser och skapar förutsättningar för delaktighet för alla på lika villkor och gör det möjligt för människor att känna sig trygga och må bra.

Genom att separerade stadsdelar och tätorter byggs ihop kan mångfald och trygghet främjas. Bostadsutbudet ska kompletteras och varieras med olika upplåtelseformer. Möjligheter ska ges för individen och olika grupper av invånare att mötas, synas och vara delaktiga i samhället. Det kan vara genom mötesplatser i lokaler, torg och gator.

I tätorterna ska det finnas ett utbud av upplevelser, fritids- och friluftaktiviteter och kultur som även ska kunna användas på kvällar och helger. Sigtuna kommun ska vara ett attraktivt alternativ till närliggande städer. Det ska kännas tryggt att vistas i och förflytta sig i kommunen. Genom att områden med bostäder, centrum och kollektivtrafikbytespunkter integreras med levande gatumiljöer och ett varierat serviceutbud ökar användandet av områdena och därmed också tryggheten.

Planeringen, utformningen och skötseln av den omgivande miljön är även en viktig folkhälsofråga. Tilltalande och tillgängliga parker och naturområden är viktiga för att skapa trivsel och attraktiva boendemiljöer. Tillgången till parker och naturområden av god kvalitet ska öka samtidigt som bebyggelsen förtätas.

Planeringen ska främja blandade stadsmiljöer där människor i olika livsskeden och livssituationer kan bo i samma områden. Barnperspektivet och barns och ungdomars liksom äldres rättigheter och behov ska vara viktig utgångspunkt i all planering. Det ska finnas tillgång till säkra miljöer som stimulerar till aktivitet och lek. Miljöer ska vara utformade med god tillgänglighet för personer med funktionshinder.

Kommunens attraktivitet stärks genom en estetisk och identitetsstärkande utformning av bebyggelsen. Den gestaltningsmässiga helheten ska stärka stadsbild, gaturum och grönområden. Extra stor vikt ska läggas vid entréer och knutpunkter med symboler och landmärken som byggnader, anläggningar eller konstverk. Gestaltning, grönska, upplevelse och trivsamma miljöer ska prioriteras även i de verksamhetsområden som växer fram i kommunen.

4.

NYA BOSTÄDER OCH VERKSAMHETSOMRÅDEN I LÄGEN MED GOD INFRASTRUKTUR

Nya bostäder och verksamheter ska lokaliseras till lägen med befintlig god infrastruktur. Ny infrastruktur är i flera fall också en förutsättning för att nya bostäder och verksamhetsområden ska kunna tillkomma. I de befintliga tätorterna finns en väl utbyggd infrastruktur och service och det är i dessa en utveckling genom förtätning i första hand ska ske. En förtätning med fler invånare kan även innebära att den befintliga infrastrukturen måste utvecklas och förstärkas.

Den befintliga infrastrukturen med till exempel vägar, kommunalt vatten och avlopp, kollektivtrafik, skolor, fjärrvärme och lekområden kan förstärkas genom en bebyggelseförtätning. Detta skapar förutsättningar för att större naturområden utanför bebyggelsen kan bevaras och stärkas. I all planering är det viktigt att bostadsområden har närhet till grönområden och service samt att områden planeras så att cykel- och gångtrafik i kombination med kollektiva trafikmedel gynnas.

Kommunen antar årligen ett program för bostadsbyggande där bostadsbehovet i kommunen analyseras. Det programmet är underlag för den framtida bostadsplaneringen.

5.

UTVECKLA LANDSBYGDEN OCH MOTVERKA UTSPRIDD BEBYGGELSE

Sigtuna kommuns landsbygd är av stor betydelse för Sigtuna kommuns identitet. Kulturlandskapet ska vara framträdande och det ska finnas tydliga gränser mellan tätort och landsbygd. Bebyggelsen ska bilda väl avvägda lokalsamhällen och forma nätverk för en väl fungerande infrastruktur. Företagande på landsbygden ska stimuleras och förutsättningar förbättras. Den sammantagna utvecklingen gör landsbygden attraktiv för boende och företagande vilket gör att serviceutbudet utvecklas.

Bebyggelseutvecklingen på landsbygden ska ske i anslutning till lägen med god infrastruktur. Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras till befintlig bebyggelse för att skapa underlag för kollektivtrafik, skolor och möjligheter till vatten- och avloppsförsörjning. En utspridning av bebyggelse, både av bostäder och verksamheter, ska undvikas för att skydda kulturlandskap och naturvärden.

Natur- och kulturlandskapet är inte bara väsentligt för boende inom kommunens landsbygdsområden utan en tillgång för hela kommunens befolkning, för invånare från andra delar av storstadsregionen samt för kommande generationer. Landsbygden är viktig för lokal produktion av livsmedel och i kommunen ska det finnas ett varierat utbud av jord- och skogsbruk. Därför är det viktigt att säkerställa att de värdefulla jordbruksmarkerna identifieras och skyddas. Ett rikt odlingslandskap är även en resurs för andra ekosystemtjänster och när jordbruksmarken hamnar i konkurrens med annan markanvändning är det viktigt att ta hänsyn till dessa ekosystemtjänster. För att tillgodose viktiga samhällsintressen för stadens utveckling och då annan lämplig lokalisering saknas kan jordbruksmark ändå övervägas att ta i anspråk.

6.

SKAPA ETT TILLGÄNGLIGARE, EFFEKTIVARE OCH MER HÅLLBART TRANSPORTSYSTEM

Vägsystemets och kollektivtrafikens kapacitet genom hållbara transportsystem måste utvecklas i takt med inflyttning av boende och utveckling av verksamhetsområden med många arbetsplatser och stor pendling. Sigtuna kommuns trafikarbete ska bidra till att skapa ett hållbart och effektivt transportsystem där det övergripande målet är att fördubbla antalet kollektivtrafikresenärer. Kollektivtrafik och cyklandet ska utvecklas och prioriteras för att bli ett självklart val framför bilen. Genom ett väl planerat gatunät ska det gå att förflytta sig med cykel eller till fots mellan bostadsområden och stadsdelar eller för att kunna nå arbetsplatser, handel och service. Vägsystemet och kollektivtrafiken ska vara tillgängligt för alla personer oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte och de ska vara trygga för alla. Vägsystemen ska inte utgöra barriärer mellan olika stadsdelar.

För ett hållbart transportsystem med god kollektivtrafik är tillgänglighet och kapacitet på spårssystemen av väsentlig betydelse. Främst gäller detta kapaciteten på Ostkustbanan. Med en snabbt växande befolkning och många nya arbetsplatser i Sigtuna kommun är det en strategiskt mycket viktig kapacitetsfråga i kollektivtrafiken att Märsta station omvandlas till ett funktionellt och modernt resecentrum för både spår- och busstrafik. Det är också angeläget att ytterligare spårbunden trafik utvecklas mellan Märsta och Arlanda flygplats genom ett förverkligande av Norra böjen, som för både person- och godstrafik binder samman Ostkustbanan norr om Märsta med Arlandabanan och Arlanda flygplats.

7.

UTVECKLA ARLANDA-MÄRSTA TILL REGIONAL STADSKÄRNA OCH STÄRK CENTRUM OCH KOLLEKTIVTRAFIKNODER

Arlanda-Märsta ligger nära både Stockholm och Uppsala. Läget ger förutsättningar för att skapa en stadskärna med ett starkt näringsliv, bra kommunikationer, god tillgång till utbildning och attraktivt boende inom kommunen. Kommunens övriga centra i Sigtuna stad, Rosersberg, Valsta och även en utvecklad bebyggelse kring Odensala kyrkby ska stärkas och utveckla sina kvaliteter med bland annat ökad närservice och kollektivtrafik.

I alla centrum ska det finnas en variation av boende, verksamheter och aktiviteter. Det ska finnas fotgängarvänliga offentliga rum med gator, torg och parker. Den fysiska och kulturella miljön ska utformas så att den blir stimulerande och rik på upplevelser; både estetiska och kulturella i meningen händelser, attraktivt utbud av nöjen, kultur, samhällsservice samt småskalig och specialiserad detaljhandel. Genom att många olika slags verksamheter koncentreras till ett tätt område inom centrumen skapas förutsättningar för mångsidiga miljöer.

I arbetet med att utveckla den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta har Sigtuna kommun stöd av övriga Arlandakommuner – Upplands Väsby, Vallentuna och Knivsta. Utvecklingen av den regionala stadskärnan ska ske samordnat med utvecklingen av den nya flygplatsstaden, Airport City Stockholm, och med en fördjupad planering för en förtätning och utveckling av tätorten Märsta. En bra kollektivtrafikförsörjning inom och till den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta är en nödvändig förutsättning för hela kommunens utveckling. En avgrening av Roslagsbanan till Arlanda som förbinder de regionala stadskärnorna Arlanda-Märsta och Täby - Arninge ger nya och dynamiska förutsättningar för tillväxt och utveckling i såväl hela Arlandaregionen som hela den nordöstra delen av länet.

8.

STARKT OCH DIVERSIFIERAT NÄRINGS LIV OCH MÖJLIGHETER TILL SYSSELSÄTTNING OCH UTBILDNING

Näringslivet i kommunen är till stor del präglat av närheten till flygplatsen. Logistikverksamhet och besöksnäring är dominerande branscher.

Ett mer varierat arbetsplatsutbud och därmed ett mer differentierat näringsliv ska eftersträvas för att erbjuda fler möjligheter till de som bor och verkar i kommunen samt för att bidra till att stärka kommunens tillväxt. Kommunen ska underlätta för småföretagande samt stimulera verksamhetsutveckling och företagande på landsbygden.

Stora krav ställs på en väl fungerande service såväl då nya företag ska etableras i kommunen som för att behålla befintligt näringsliv konkurrenskraftigt. Det handlar om att tillgodose företagets olika behov inte bara när det gäller mark utan också kommunikationer, vägar, skola, kultur och rekreation med mera.

Sigtuna kommun ser den sociala ekonomin som en viktig förutsättning för samhällets utveckling. Kommunen ska aktivt uppmuntra, stödja och samverka för att fler företag med alternativa företagsformer och verksamheter ska startas.

De många arbetsplatserna på och kring Arlanda flygplats medför både att många kommuninvånare kan finna sin försörjning i den egna hemkommunen och att det är en stor arbetspendling till kommunen. Näringslivets behov av välutbildad arbetskraft behöver tillgodoses och detta görs bäst genom fortsatt satsning på skola och utbildning inom kommunen. Det är också viktigt att samarbete fortsätter utvecklas och stärkas mellan kommun, näringsliv, högskolor och universitet.

Skolan i Sigtuna kommun ska ge eleverna bästa förutsättningar att utvecklas och lägga en grund för ett livslångt lärande i en globaliserad värld. För Sigtuna kommun är det en utmaning att för framtiden förnya skolverksamheten och tänka nya tankar som möter nya utbud av metoder och verktyg för utbildning.

SÅ HÄR UTVECKLAR VI SIGTUNA KOMMUN

I detta avsnitt beskrivs hur kommunen ska utvecklas utifrån utvecklingsstrategierna. Utgångspunkten i alla planering är att marken i Sigtuna kommun ska användas för det den är mest lämpad för. Kapitlet visar hur mark och vatten kan användas eller bevaras och hur ny bebyggelse och infrastruktur ska anpassas med hänsyn till redan befintlig bebyggelse och omgivande miljöer. Markerade områden på mark- och vattenanvändningskartan beskrivs utifrån platsens särskilda förutsättningar. Där finns en beskrivning av motstående intressen som ska beaktas inom varje område samt vilka särskilda hänsyn som måste tas. Värdefulla grön- och vattenområden samt kulturmiljöer som ska skyddas eller finns beskrivet i särskilda avsnitt.

MARK- OCH VATTENANVÄNDNINGSKARTA

Mark- och vattenanvändningskarta finns längst bak i översiktsplanen. Kartan är vägledande i frågor om mark- och vattenanvändning och ger rekommendationer för bebyggelsestruktur, grönsstruktur och infrastruktur. Avgränsningar på kartan (och sträckningar) visar en riktning och är inte precisa. Slutliga avvägningar för markanvändning görs i samband med detaljplanering och bygglov.

Kartan beskriver både nuvarande förhållanden och planerade förändringar inom kommunens geografiska yta fram till år 2030. Den visar hur bebyggelseutveckling i kommunen i första hand ska ske i de tre tätorterna kring kollektivtrafikknutpunkter. Områden utanför tätorterna redovisas där kommunen avser att utreda förutsättningarna för bevarande, bostäder eller verksamheter.

Till mark- och vattenanvändningskartan hör fyra tätortskartor där utvecklingen i de tre tätorterna samt utvecklingen i och i kring Arlanda flygplats redovisas. Här redovisas även kartor för vattenområden och grönsstrukturen.

! *Länsstyrelsen har avvikande mening:
■ se bifogat granskningsyttrande.*

BEBYGGELSEUTVECKLING I KOMMUNEN

Beskrivningen av bebyggelseutvecklingen i kommunen och nedanstående riktlinjer gäller för all ny byggnation såväl i tätort som på landsbygden.

Bebyggelseutvecklingen ska bidra till att skapa attraktiva trygga miljöer med integrerade natur- och parkområden. För att stärka tillhörighet och delaktighet ska det finnas möjlighet att påverka sin när- och boendemiljö såväl under tiden områden planeras som när de står färdiga och människor bor och är verksamma där.

Det finns ett flertal områden som redovisas som möjliga för framtida utveckling av bostäder och eller verksamheter inom och i anslutning till tätort samt på landsbygden, dessa markeras med bok-

stäverna B, F, Fs eller V eller ingår i områden som är blårandiga. För alla dessa områden gäller att förutsättningarna ska prövas genom detaljplan.

Övriga områden utanför tätorterna utgör i huvudsak mark som inte är planlagd och där avses pågående markanvändning fortsätta.

! *Länsstyrelsen har avvikande mening:
■ se bifogat granskningsyttrande.*

Utformning och anpassning av bebyggelse

Ny bebyggelse och fysiska miljöer i övrigt ska ta hänsyn till och anpassas till befintlig bebyggelse, omgivande miljöer och platsens geografiska och topografiska förutsättningar. Det som förändras eller som byggs nytt ska ta hänsyn till stadens/platsens kulturhistoria, dess skala, form och färg.

Nya bostadshus utanför tätort ska i huvudsak placeras i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper, så att utspridd bebyggelse motverkas. Traditionella lägen är att föredra, såsom naturliga höjder med stöd av befintlig vegetation. Byggnaders färg och form ska anpassas till landskapsbilden och befintlig bebyggelse.

Byggnation ska ske på ett miljöanpassat och långsiktigt hållbart sätt. Vardagslivet ska fungera där tillgängligheten till bland annat skola, arbete, service, kollektivtrafik och fritidsaktiviteter ska vara god. Det ska vara nära till grönområden, vattenområden och skogar.

Jordbruksmark

Sigtuna kommun präglas av ett gammalt odlingslandskap. En tredjedel av kommunens yta består av jordbruksmark där åker och vall utgör den vanligaste bruksmetoden. Jordbruk i olika former ska fortsätta att vara den huvudsakliga markanvändningen på landsbygden och åkermark ska värnas och vårdas. Jordbruksmarken har både en lokal och en global betydelse eftersom dess främsta värde är att producera livsmedel, energigrödor och andra ekosystemtjänster.

Vid bebyggelseutveckling nära tätort kan det finnas en motsättning mellan att bygga på jordbruksmark eller i skogsmark. För att kunna ta ställning till framtida användning av jordbruksmark ska kommunen ta fram en metod för värdering av jordbruksmark som ska ligga till grund för framtagandet av en sektorsplan för jordbruksmark. Värderingen ska utgå från viktiga basdata för jordbruksmarkens värden såsom markslag, areal, åkermarksgradering (bördighet), arrondering, odlingskapacitet. Utifrån denna värdering ska kommunen ta fram en Plan för jordbruksmark i Sigtuna kommun. Planen ska vara ett beslutsunderlag vid avväganden av markanvändning i framtida bebyggelseutveckling genom att visa var

det ur jordbrukssynpunkt viktiga markerna finns men även visa vilken jordbruksmark som kan komma att bebyggas. Jordbruksplanen ska också visa på möjligheter att utöka jordbruksmark genom att marker som idag inte är jordbruksmarker kan omvandlas och användas för odling och andra ekosystemtjänster. Genom att hitta områden och lämpliga ytor för både större som mindre odlingsytor kan kompensation för bebyggd jordbruksmark ske. Planen ska innehålla strategier för hur viktiga ekosystemtjänster såsom lokala försörjningsmöjligheter, lokala kretslopp och friluftsvärden kan bevaras och utvecklas. Värderingen ska göras i dialog med berörda jordbrukare.

Riktlinjer för bebyggelse och bostadsbyggande

Byggande i nya områden ska alltid föregås av utredningar som säkerställer att skyddsvärda natur-, vatten- och kulturmiljöer inte hotas men också utvecklas och förstärks.

All planering ska bidra till att skapa en fysisk miljö som är tillgänglig för alla.

Sammanhängande natur- och parkområden, små parker och torg ska vara en integrerad del i tätorten och innehålla en attraktiv stadsmiljö med ekosystemtjänster, möjlighet till rekreation, utgöra mötesplatser och bidra till biologisk mångfald.

Mångfunktionella ytor ska eftersträvas.

Jordbruksmark ska i första hand bevaras och utvecklas. En metod för värdering av jordbruksmark ska tas fram, metoden ska användas i framtagandet av en sektorsplan för jordbruksmark.

VA och renhållning ska ingå i ett tidigt skede vid samtliga exploateringar.

Kompensation för ekologiska eller sociala värden ska behandlas initialt i kommunens planering. Om grönområden tas i anspråk för byggnation ska området i möjligaste mån kompenseras genom att kvaliteter höjs inom närområdet.

Nya skolor ska placeras vid säkra skolvägar och där det finns god kollektivtrafik.

I ett kunskaps- och informationssamhälle med nya krav på förutsättningar för kunskapande krävs en innovativ framtidsplanering där skolans lokaler för utbildning ska vara mångfunktionella, ibland tillfälliga eller till och med att en undervisning sker utan behov av lokaler.

Nya lokaler för förskolor och skolor ska byggas ur ett hållbarhetsperspektiv, god arkitektur och en bra utemiljö i anslutning till natur eller parkområden. Gårdsmiljön ska tillsammans med omgivande varaktiga friytor ha tillräcklig storlek och kvalitet för att möjliggöra utomhuspedagogik.

Buller

Vid förtätning av bebyggelse i tätort så ska bullerutbredningen i bostadsområden minska genom planering av täta kvarterstrukturer med innergård mot läsida, åtgärder vid bullerkällan ska alltid övervägas.

Vid nybyggnad av bostäder eller ny- eller väsentlig ombyggnad av infrastruktur ska riktvärden för buller normalt inte överskridas och bullerzoner inte utökas. Vid byggande av bostäder ska avsteg från riktvärden för väg- och tågtrafik endast tillämpas i centrala delar av tätorter med goda kollektivförbindelser det vill säga längs kollektivtrafikstråk.

Andelen invånare som upplever bullerstörningar ska minska genom framtagandet av en handlingsplan för hur bullerutbredningen i bostadsområden ska minska.

Riktlinjer för bebyggelse i anslutning till skottbuller

Inom områden med skottbuller överstigande 95 dB(CLx) utanför detaljplanlagt område eller befintlig tätort, ska ny bostadsbebyggelse endast medges undantagsvis.

Inom områden med skottbuller från 90 upp mot 95 dB(CLx) ska ny bostadsbebyggelse kunna tillkomma, dock med särskild uppmärksamhet riktad på bullersituationen.

Risk och säkerhet

Lågt liggande områden som i framtiden riskerar att översvämmas ska klimatanpassas genom grönsstruktur och så kallade mångfunktionella ytor, exempelvis attraktiva vattenstråk och dammar som kan tillåtas översvämmas vid behov.

Samhällsviktiga funktioner och bostadsbebyggelse ska lokaliseras över nivån för det högsta dimensionerade flödet. Det motsvarar en säkerhetsmarginal på 2,8 meter över Mälarens nuvarande medelvattennivå (i höjdsystemet RH2000). I de fall översvämningshotad mark avses användas till annat än vad som rekommenderas ska en riskanalys genomföras och åtgärder vidtas så att konsekvensen vid höga flöden kan begränsas.

Ny sammanhållen bebyggelse bör lokaliseras så att framkörningstider om högst 10 minuter erhålls.

Vid exploatering inom 150 meter från transportled för farligt gods eller från järnväg ska risksituationen beskrivas och bedömas.

Inom 25 meter från allmän kraftledning i luft och 5 meter från allmän kraftledning i mark ska samråd ske med ledningsägare.

Utformning och gestaltning

Kvalitet på estetisk utformning av byggnader och platser ska definieras i exempelvis kvalitets- eller gestaltungsprogram i samband med detaljplaneläggning.

Bebyggelsens gestaltning ska bidra till att stärka stadsbild, gaturum och parker. Extra stor vikt ska läggas vid områdesentréer, knutpunkter och centrum. Detta gäller såväl områden med bostäder som de med verksamheter.

Särskild hänsyn ska tas till öppna landskap mellan bebyggelsegrupper. Inom områden med särskilda natur- eller kulturintressen ställs större krav på lokalisering och utformning av ny bebyggelse.

Anläggningar för dagvatten ska utformas för rening, fördröjning och biologiska funktioner samt bidra till trivsamma bostads- och verksamhetsområden.

Hållbart byggande

Nya byggnation ska byggas ur ett hållbarhetsperspektiv med tonvikt på kvalitet med miljövänliga och giftfria materialval, god arkitektur och en bra utemiljö i anslutning till natur eller parkområden.

Vid planläggning för ny bebyggelse ska utrymme skapas för återvinningsstationer alternativt miljöhus.

Vid ny- och ombyggnation ska förnybara energisystem prioriteras. Alla nya byggnader ska vara så kallade nära-nollenergibyggnader senast år 2020 (enligt EU direktiv).

BEBYGGELSEUTVECKLING INOM OCH I ANSLUTNING TILL TÄTORT

På mark- och vattenanvändningskartan återfinns områden avsedda för bebyggelseutveckling. Områden som är blårandiga på kartan visar var Sigtuna kommun ser möjlighet för tätorterna att utvecklas framöver både inom och i anslutning till tätorterna. De områden som innefattas anger bebyggelseutveckling och anger att nya stora markområden tas i anspråk är betecknade med bokstaven B och en siffra och beskrivs särskilt nedan under rubriken Bebyggelseutveckling i anslutning till tätort.

Bebyggelseutveckling kring kollektivtrafiknoder och inom tätort

Bebyggelseutveckling kring kollektivtrafiknoder visar områden inom en och en halv kilometerradi runt de större noderna i Märsta, Sigtuna stad och Rosersberg. Inom dessa områden ska utveckling av bostadsbyggande och icke störande verksamheter prioriteras. I avsnittet Framtid och utveckling i tätorterna, Arlanda stad och Arlanda flygplats beskrivs den specifika utvecklingen för dessa områden mer utförligt.

Den huvudsakliga inriktningen för bebyggelseutveckling är komplettering och förtätning. Detta möjliggör bättre förutsättningar för bostäder, arbetsplatser, handel och service i en levande stadsmiljö. Tillgången till kvalitativa park- och

naturområden ska behållas eller öka. Utbyggnad och utveckling av ändamålsenliga och attraktiva idrotts- och fritidsanläggningar för såväl förenings- som egenorganiserade aktiviteter ska ske parallellt med bebyggelseutvecklingen.

Bebyggs gröna områden ska olika former av kompensationsåtgärder användas för att bibehålla och stärka de gröna områdena inom tätorterna. Att förtäta och därmed utnyttja områden som redan är en del av tätorterna bidrar till att naturområden kan bevaras. Kommunen är positiv till lokala initiativ för stadsodling och utveckling av kolonilotsområden.

Sigtuna kommun växer och för att utvecklas behövs vid sidan av parker, natur- och friluftsområden Kommunens roll består till stor del av att ge förutsättningar för föreningar och andra att utveckla och bedriva meningsfulla fritidsaktiviteter.

De områden som idag upplevs som avskiljande barriärer mellan stadsdelar bör utvecklas till en sammanhållen bebyggelsemiljö och på så sätt skapa en attraktivare stadsmiljö. Tätorternas centrum ska utvecklas på ett sätt som bidrar till att stärka kulturlivets förutsättningar särskilt där mötesplatser skapas. Flerbostadshus ska i lämpliga lägen ha verksamhetslokaler i bottenvåningen. Inom tätorterna ska det finnas bra möjligheter att i första hand gå och cykla och vid längre resor resa kollektivt.

Bebyggelseutveckling i anslutning till tätort (B). Se Mark- och vattenanvändningskartan.

Bebyggelseutveckling i anslutning till tätort (B)

Bebyggelseutveckling (B) i anslutning till tätort visar områden där det finns möjlighet för tätorterna att utvecklas framöver. Områdena anger nya markområden för tätorternas utveckling. Genom att bygga i anslutning till tätorterna kan befintlig infrastruktur och service utnyttjas på bästa sätt och det skapar underlag för mer och bättre service i tätorterna.

B1 Norra Sigtuna stad

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för nya bostäder och verksamheter samt service i form av vård- och omsorgsboende, förskola, skola. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

B2 Rosendal

Området avses att utredas för ny bebyggelse, främst bostäder. Pågående markanvändning utgörs av jord- och skogsbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresset Mälarens öar och stränder, riksintresse för kulturmiljövård (AB 66), riksintresse väg 263, utvidgat strandskydd, ekologiskt särskilt känsligt område för land- och vattenmiljöer, helhetsområden för vattenmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv, höga naturvärden och helhetsområde naturinventering. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

B3 Eneby-Ölsta

Området avses att utredas för ny bostadsbebyggelse med inslag av verksamheter. Pågående markanvändning är jord- och skogsbruk samt bebyggelse i Ölsta by, jordbruk på Ölsta gård samt skola vid Rävsta gård. Väg 263 kommer att utgöra en del av ett viktigt framtida kollektivtrafikstråk mellan tätorterna Sigtuna stad och Märsta.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse väg 263, del i Järvakilen (RUF 2010), helhetsmiljö för kulturhistoriskt värdefull struktur, jordbruksmark och skogsbruk. Området avvattnar till Mälaren- Skarven och Märstaån där miljö kvalitetsnormerna för vatten för recipienterna innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

B4 Steningehöjden

Stadsdelen Steningehöjden växer fram väster om Valsta. Detaljplanering återstår för delar av området. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

B5 Steninge slottspark

Området avses att utredas för ny bostadsbebyggelse. Detaljplanering pågår. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete och utreds särskilt i miljökonsekvensbeskrivning.

B6 Västra Rosersberg

Området avses att utredas för ny bostadsbebyggelse. Detaljplanering pågår. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete och utreds särskilt i miljökonsekvensbeskrivning.

Utveckling av den regionala stads kärnan Arlanda-Märsta

Arlanda-Märsta pekas ut som en av regionens åtta yttre regionala stads kärnor och utvecklingen ska fokusera på att sammanlänka Arlanda och Märsta. Regionala stads kärnor ska utgöra attraktiva platser som kan avlasta Stockholms centrum, motverka att bostäder och verksamheter sprids ut och ge bra tillgänglighet genom god kollektivtrafik och infrastruktur. Den regionala stads kärnan ska utformas med ett utbud av nöjen, kultur, offentlig service samt småskalig och specialiserad detaljhandel. Stads kärnan ska också innehålla offentliga rum med gator, torg och parker där det är lätt att tas sig fram till fots eller med cykel. Läs mer om utvecklingen i Märsta och inom Arlanda stad i avsnittet Framtid och utveckling i tätorterna, Arlanda stad och Arlanda flygplats.

! *Länsstyrelsen har avvikande mening:
se bifogat granskningsyttrande.*

Riktlinjer för utveckling av den regionala stads kärnan

Utvecklingen inom den regionala stads kärnan ska bidra till att skapa en sammanhängande stadsmiljö som binder ihop Märsta och Arlanda.

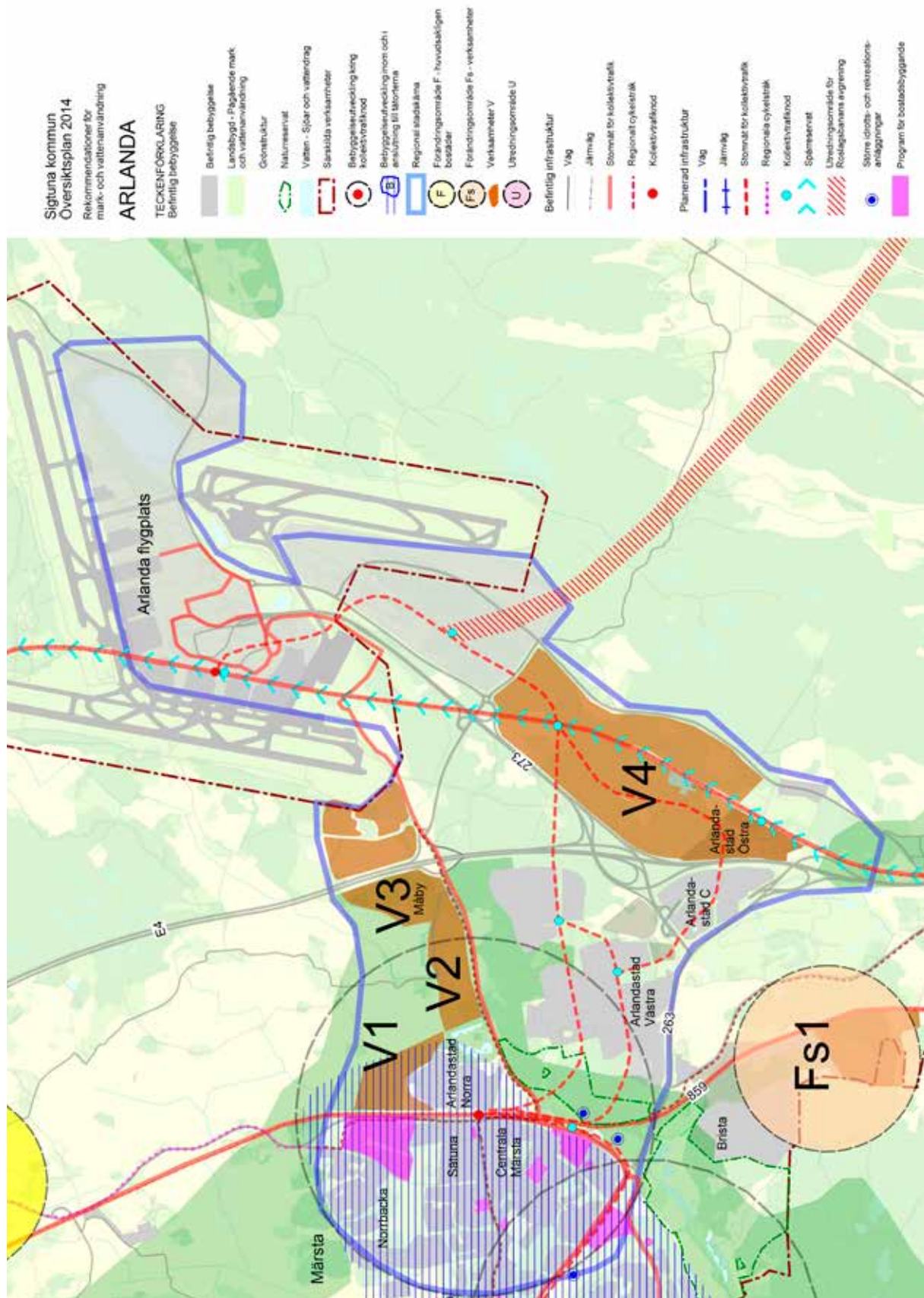
Fördjupning av översiktsplan för regionala stads kärnan Arlanda-Märsta ska genomföras.

Ny bebyggelse ska bidra till en stadsmiljö där bostäder blandas med olika typer av verksamheter, offentliga rum och service.

För kollektivtrafikförsörjningen i den regionala stads kärnan Arlanda-Märsta ska finnas ett strategiskt kollektivtrafikstråk mellan Märsta station – Arlandastad – Arlanda flygplats med särskilda knutpunkter i stråket för koppling till andra lokala slingor och annan kollektivtrafik.

Ytterligare spårbunden trafik ska utvecklas mellan Märsta och Arlanda flygplats genom utbyggnad av den så kallade Norra böjen norr om Märsta.

Utvecklingen av den regionala stads kärnan ska ske samordnat med utvecklingen av den nya flygplatsstaden, Airport City Stockholm.

Karta 1 Den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta markerad med blå linje.

BEBYGGELSEUTVECKLING UTANFÖR TÄTORT

I detta avsnitt beskrivs de områden utanför tätorterna och på landsbygden i huvudsak bostäder kan tillkomma.

På landsbygden ska kommunen arbeta för en småskalig byggnation och för att långsiktigt kunna garantera en kommunal service. En viktig förutsättning för en levande landsbygd är att underlagen för skolor och förskolor bibehålls och att det finns möjlighet till sysselsättning.

Byggnation ska i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse för att skapa underlag för kollektivtrafik, skolbuss, säker dricksvattenförsörjning och möjligheter till rening av avlopp. En utspridning av bebyggelse ska undvikas för att skydda kulturlandskap och naturvärden.

Arlanda flygplats placering med ett stort influensområde har medfört ett restriktivt byggande som bevarat stora delar av kommunens landsbygd, därför finns det stora natur- och kulturvärden bevarade på landsbygden. Ett rikt odlingslandskap är även en resurs för andra ekosystemtjänster i ett hållbart samhälle, vilket är viktigt att beakta när jordbruksmarken hamnar i konkurrens med annan markanvändning.

Förändrings- och utredningsområden

Ny bebyggelse utanför tätorterna och på landsbygden ska i huvudsak lokaliseras utmed viktiga stråk för kollektivtrafiken och inom gång och cykelavstånd från hållplats. Det är även viktigt att där goda förutsättningar finns för kommunalt vatten och avlopp eller enskilda eller gemensamma kretsloppsanpassade avloppslösningar. Bostadsbebyggelsen ska även anpassas till terräng- och naturförhållanden och till platsens kulturhistoriska värden och tradition.

Det finns två olika beteckningar som visar på olika slags utveckling av områden utanför tätort och på landsbygden som redovisas här; Förändringsområde (F) – huvudsakligen bostäder och Utredningsområde (U). Förändringsområden betecknar områden där kommunen beslutat att det finns förutsättningar för förändrad markanvändning. Utredningsområden betecknar områden som avses utredas vidare för att klargöra förutsättningarna om viss utveckling är lämplig eller om pågående markanvändning ska fortsätta.

Riktlinjer för utveckling av bostäder och verksamheter utanför tätort

Ny bebyggelse ska anpassas till omkringliggande landskap och bebyggelsestruktur samt till områdets terräng och natur-, vatten- och kulturvärden och förutsättningar för hållbara vatten- och avloppslösningar.

Enstaka byggnader utanför bybildningar som inte är kompletteringsbebyggelse, bör tillåtas endast om de inte påverkar natur-, vatten- och kulturvärden negativt. En helhetsbedömning måste göras.

För att ny bebyggelse ska tillkomma är det viktigt att det går att anordna enskilda men helst gemensamma kretsloppsanpassade avloppslösningar. Vattenförsörjningen måste kunna lösas.

Miljökvalitetsnormer för vatten ska säkerställas.

Förutsättningarna för kollektivtrafik och ett bra vägnät ska vara uppfyllda för att ny bebyggelse ska tillåtas. Vägnätet och väganslutningar måste kunna tåla den ökade belastningen alternativt har exploateringen att bekosta förbättringar

För förändringsområden huvudsak bostäder gäller även följande

För den jordbruksmark som berörs av förändringsområdena bedöms här samhällsintresset för utveckling av bostäder väga tyngre än bevarandeintresset.

Vatten och avlopp ska lösas antingen genom kommunalt vatten och avlopp eller genom gemensamma lokala lösningar.

För utredningsområden gäller även följande

Planeringsförutsättningarna för framtida väsentligt ändrad markanvändning ska belysas i ett större sammanhang som fördjupning av översiktsplan(FÖP).

Jordbruksmark av god beskaffenhet och arrondering inom eller i närheten av utredningsområde ska i huvudsak bevaras.

Vatten och avlopp ska lösas antingen genom kommunalt VA eller genom gemensamma lokala lösningar.

F Förändringsområde (F) – huvudsakligen bostäder. Se Mark- och vattenanvändningskartan.

Förändringsområde (F) – huvudsakligen bostäder

Förändringsområdena är strategiska platser där kommunen beslutat att det finns förutsättning för förändrad markanvändning. För några av förändringsområdena finns redan planuppdrag och planarbetet har påbörjats. Planläggningen syftar till att pröva förutsättningarna främst för nya bostäder, men även för service och icke störande verksamheter. Hänsyn till rådande planeringsförutsättningar och avvägningar mellan olika intressen görs inom ramen för detaljplanearbetet.

F F1 Erikssund – Granby – Bärmö – Hagbyholm

Erikssund

Samlad bebyggelse beläget vid Mälaren. Gammalt område för grönsaksodling som till viss del finns kvar. Hästverksamhet finns bland annat etablerad vid Erikssunds säteri. Spridd villabebyggelse.

Utanför bebyggelsen är pågående markanvändning jord- och skogsbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse Mälarens öar och stränder, strandskydd som till största del är utvidgat, del i Järvakilen (RUF 2010) ekologiskt särskilt känsligt område för vattenmiljöer, jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard.

Nya bostäder måste beakta befintlig hästverksamhet. Översvämningrisk för Mälaren. Området

avvattnar till Mälaren–Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Granby

Granby utgörs av ett tidigare fritidshusområde som genom detaljplanläggning möjliggjort permanentboende genom utökad byggrätt. Ett gemensamt lokalt avloppsreningsverk finns i området liksom gemensam enskild vattenförsörjning. Förskola finns inom området. Utanför bebyggelsen är pågående markanvändning jord- och skogsbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse Mälarens öar och stränder, utvidgat strandskydd, del i Järvakilen (RUF 2010), del av ekologiskt särskilt känsligt område för landmiljöer, del av viktig grönstruktur, del av helhetsområde naturinventering, jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns på huvudväg, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Översvämningrisk för Mälaren. Området avvattnar till Mälaren–Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Bärmö

Inom det mälarnära Bärmö finns utspridd bebyggelse. Bärmö gård utgör en jord- och skogsbruksfastighet med stora arealer. Bärmö gård har en vattentäkt som försörjer ett större antal hushåll. Utanför bebyggelsen är pågående markanvändning jord- och skogsbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse Mälarens öar och stränder, utvidgat strandskydd, del i Järvakilen (RUF 2010), ekologiskt särskilt känsligt område för vattenmiljöer, skydd av vattentäkt, jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp.

Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Hagbyholm

Området Hagbyholm och Helgestabodarna har vid sidan av jord- och skogsbruk utvecklat en omfattande hästverksamhet. Inom området finns större gårdsbildningar samt spridd villabebyggelse.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Del i Järvakilen (RUF 2010), del av ekologiskt särskilt känsligt område för landmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv och höga naturvärden, del av helhetsområde naturinventering, jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Nya bostäder måste beakta befintlig hästverksamhet. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

F F2 Venngarn och golfbana

Venngarn

Planläggning pågår för att möjliggöra nya bostäder och verksamheter samt bevara och utveckla Venngarns slott med tillhörande bebyggelse och parkmiljö. Parallellt planeras även en utveckling och förnyelse av venngarnsområdet inom ramen för Europeiska landskapskonventionen. Ytterligare förändrad markanvändning utanför detaljplanlagt område är inte aktuellt.

Golfbana

Gällande detaljplan för området som medger golfbana avses upphävas och området prövas för nya bostäder. Ytterligare förändrad markanvändning utanför detaljplanlagt område är inte aktuellt.

F F3 Charlottenberg – Högskog

Området utgörs av ett större område öster om Garnsviken från Högskog i söder till Charlottenberg i norr. Inom området finns en del mindre gårdar, hästgårdar, spridda bostadshus, bebyggelsegrupperingar och viss verksamhet.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse Mälarens öar och stränder, strand-skydd, ekologiskt särskilt område för land- och vattenmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv och höga naturvärden, helhetsområde naturinventering, skyddsvärt helhetsområde vattenmiljöer. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Området avvattnar Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

I det fortsatta arbete ska även särskilt beaktas att värna strandskyddet, öka strandtillgängligheten för allmänheten samt måna om god gestaltning och bebyggelsekaraktär som knyter an till området som helhet.

F F4 Odensala

Detaljplanering som möjliggör nya bostäder kring Odensala kyrkby och Håstahage pågår.

I samband med denna ska området försörjas med gång- och cykelväg från Märsta. Anslutning till kommunalt vatten och avlopp är en förutsättning för områdets utveckling. För att upprätthålla och utveckla den kommunala servicen och kollektivtrafiken till området avser kommunen att på längre sikt pröva förutsättningarna för ytterligare bostäder och verksamheter inklusive ny bygdegård kring kyrkbyn och inom försörjningsområdet för vatten och avlopp. Pågående markanvändning är jordbruk i anslutning till kyrka, spridd villabebyggelse samt skola och förskola.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse för kulturmiljö AB 67, riksintresse influensområde för nuvarande flygbuller max 70 dBA, del i Järvakilen (RUF 2010), landskapsbildskydd för kyrkan, ekologiskt särskilt känsligt område för landmiljöer, helhetsområde naturinventering, jordbruksmark. Området avvattnar till Märstaån och Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormerna för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

F F5 Skepptuna

Området avses att tas i anspråk för ny bostadsbebyggelse. Planläggning pågår. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete och utreds eventuellt i miljökonsekvensbeskrivning. Ytterligare förändrad markanvändning utanför detaljplanelagt område är inte aktuellt.

U Utredningsområde (U) – krav på utredning inför fortsättning. Se Mark- och vattenanvändningskartan.

Utredningsområde (U) – krav på utredning inför fortsättning

Utredningsområden betecknar områden som avses utredas vidare för att klargöra förutsättningarna om viss utveckling är lämplig eller om pågående markanvändning ska fortsätta. Vid eventuell bebyggelseutveckling avses i huvudsak friliggande villor. Fler-tal av de områden som beskrivs här ligger på landsbygden medan två av områdena är belägna nära Sigtuna stad. Dessa områden är av sådan karaktär att ett flertal frågor är i behov av utredning inför eventuellt framtida planarbete.

Utredningsområdena är belägna utanför tätorterna på jord- och skogsbruksmark. Den bebyggelse som finns består främst av grupper av fritidshus, gårdsbildningar och permanentbostäder. Inom det flesta utredningsområden finns en hög förfrågan om bebyggelseutveckling vilket bidrar till behovet av att närmare utreda områdets förutsättningar. Detaljplan saknas som regel, Torsborg omfattas dock av områdesbestämmelser.

Innan beslut fattas för respektive områdes fortsatta utveckling ska en särskild utredning visa hur riksintressen och miljö-kvalitetsnormer (MKN) för vatten och luft säkerställs, natur- och kulturmiljövärden och landskapsbild kan säkerställas och utvecklas. Utredningen ska även svara på tillgången till infrastruktur, service och kollektivtrafik samt visa hur områdets karaktär utvecklas och stärks.

U1 Torsborg

Torsborg är ett av kommunens få Mälarnära fritidshusområden med ett 80-tal bebyggda fastigheter. De befintliga områdesbestämmelserna kan behöva ses över och bland annat vatten- och avloppsproblemen måste hanteras. Därför bör området utredas i sin helhet. Om möjligheter till kompletterande bebyggelse finns, när planeringsförutsättningarna beaktats, kan detta underlätta bland annat ett genomförande av nya VA-lösningar. Utanför fritidshusområdet är pågående markanvändning jord- och skogsbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse Mälarens öar och stränder, del i Jär-vakilen (RUFs 2010), strandskydd, ekologiskt särskilt område för vattenmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv och höga naturvärden samt jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö-kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

U2 Västra Sjudargården

Området avses att utredas för ny bostadsbebyggelse. Området består av öppen gräsmark, betad mark med bryn och skogsmark. I norra området övergår den smala dalgången i skog. Inom området finns gles villabebyggelse samt en kursgård. Trots att området ligger relativt nära Sigtuna stad upplevs det ha en lantlig karaktär. Den avslutade Sjudargårdstippen ligger i områdets norra del.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Bristande infrastruktur särskilt avseende möjligheten till kollektivtrafikförsörjning. Riksintresset Mälarens öar och stränder, utvidgat strandskydd, ekologiskt särskilt känsligt område för land- och vattenmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv, höga naturvärden och helhetsområde naturinventering samt jordbruksmark, skogsbruk och konferensverksamhet. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

U U3 Södertil/Rävsta

Området avses att utredas för ny bostadsbebyggelse. Områdesbestämmelser med starkt begränsad byggrätt och reglering av tomtstorlek finns upprättade för området. Vid planläggning kan större byggrätter och avstyckningar bli möjliga under förutsättning att infrastruktur går att lösa på lämpligt sätt. Området utgörs till stor del av Mälarnära skogsmark i söder med viss fritidshusbebyggelse på stora tomter. I norra delen finns jordbruksmark.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresset Mälarens öar och stränder, riksintresse totalförsvaret Kungsängens övnings- och skjutfält utvidgat. Utvidgat strandskydd, ekologiskt särskilt känsligt område för land- och vattenmiljöer, del av viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv, höga naturvärden och helhetsområde naturinventering, buffertzon mot naturreservat och jordbruksmark. Området saknar anslutningar till kollektivtrafik och infrastruktur. Området avvattnar till Mälaren- Skarven där miljö kvalitetsnormen för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

! Länsstyrelsen har avvikande mening:
■ se bifogat granskningsyttrande.

U U4 Odensala-Hova

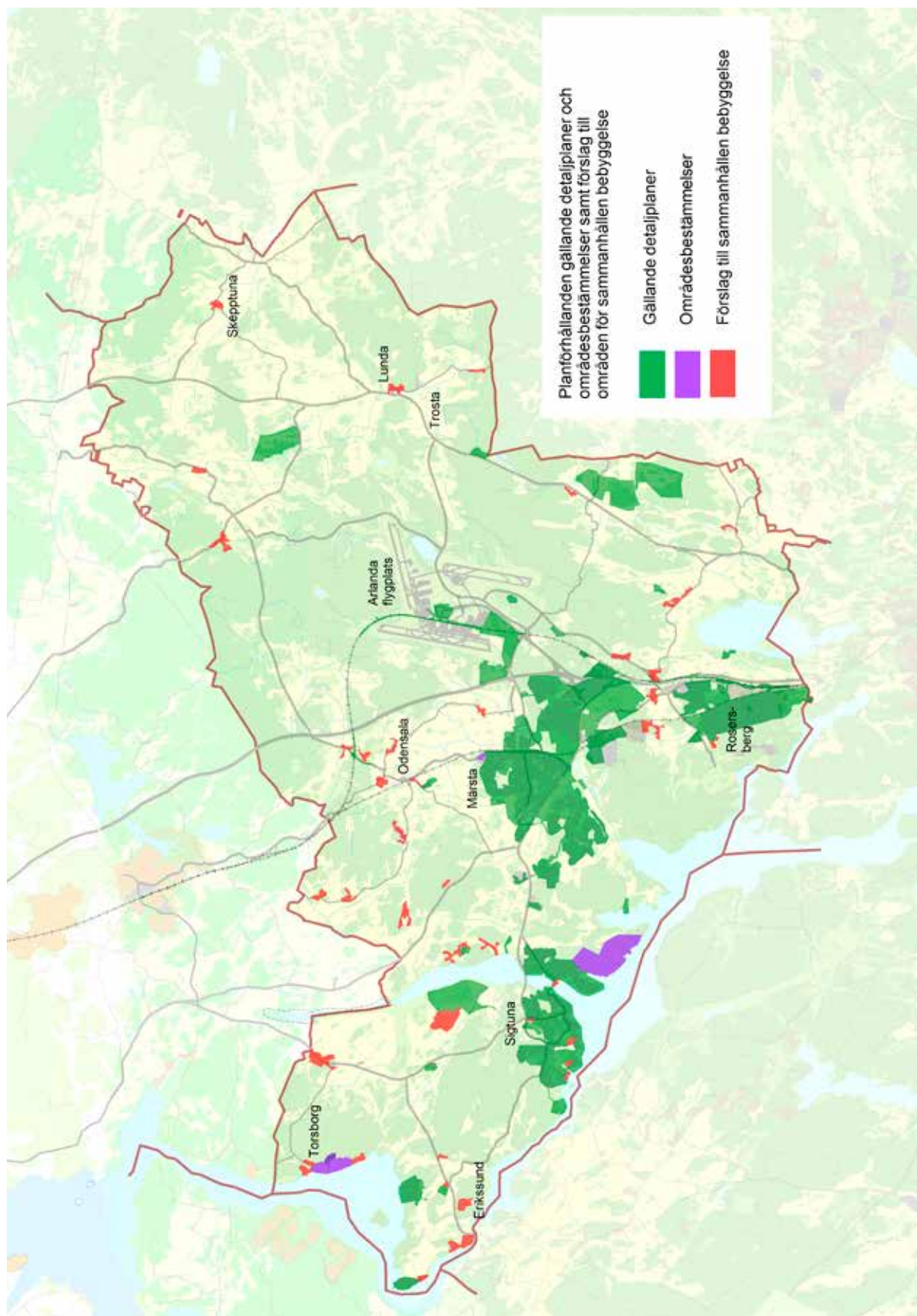
Området omfattar sträckan Berga by till Hova by utefter Hovavägen. Inom området finns spridd- och samlad bebyggelse, gårdar och levande gårdsmiljöer och verksamheter. Pågående markanvändning är jord – och skogsbruk. Förutsättningar för områdets utveckling behandlas i Odensala-Hova-utredningen 1984. Utredningen ska revideras och kompletteras innan nya beslut om förändringar av pågående markanvändning.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse kulturmiljövård AB67, del av området inom influensområde för nuvarande flygbuller max 55dBA, strandskydd, del i Järvakilen (RUF 2010), del i viktig grönstruktur med höga värden för friluftsliv, höga naturvärden, jord- och skogsbruk. Området saknar kommunalt vatten och avlopp. Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas. Såväl de allmänna vägarna som de enskilda vägarna som ansluter mot det allmänna vägnätet har dålig standard. Området avvattnar till Lövstaån – Garnsviken - Mälaren- Skarven samt Märstaån där miljö kvalitetsnormerna för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Utanför tätort – pågående markanvändning

För övriga områden på landsbygden och utanför tätorterna som inte redovisas som områden för förändring eller utredning av något slag, ska pågående markanvändning fortgå. Det finns dock möjlighet till viss utbyggnad. Här redovisas vilka åtgärder som kräver bygglov och vilka som är bygglovbefriade samt var samlad bebyggelse finns utanför tätorterna. Mer information om lämplighetsprövning av ny bebyggelse och planmässiga övervägande rörande utveckling utanför tätort och på landsbygden finns i Allmänna intressen i kapitlet Utveckling utanför tätort.

Karta 2 Sammanhållen bebyggelse

SAMMANHÅLLEN BEBYGGELSE UTANFÖR PLANLAGT OMRÅDE

Utanför planlagt område (detaljplan eller områdesbestämmelser) gäller olika bestämmelser för en liten tillbyggnad och komplementbyggnad beroende på om fastigheten ligger inom eller utanför sammanhållen bebyggelse. Inom områden med sammanhållen bebyggelse är kraven på bygglov för mindre tillbyggnader och komplementbyggnader mer omfattande än på landsbygden i övrigt.

Syftet med den utökade bygglovsplikten är att reglera påverkan på omgivningen. När ett fåtal hus med tiden växer i antal kommer det att ställas krav på gemensamma förhållningssätt.

Förändringsåtgärder av större omfattning inom område som utgör sammanhållen bebyggelse kan kräva att områdesbestämmelser eller detaljplan upprättas. För mindre åtgärder prövas förändringen i ett förhandsbesked med efterföljande bygglov eller bygglov direkt.

Områden som utgör sammanhållen bebyggelse innehåller ofta 10-20 hus, i några fall färre. Husen ska gränsa till varandra, endast åtskilda av gata, väg eller parkområde för att det ska bedömas som sammanhållen bebyggelse. De bebyggelsegrupper i Sigtuna kommun som i översiktsplanen är angivna som sammanhållen bebyggelse är följande:

Albano
Ansgarsliden, del av
Bista
Karbyvägen
Bromsta
Bärmö
Charlottenberg
Erikssund, del av
Färjestaden
Hasselbacken
Holmen södra delen
Hova

Husby kyrkby
Håsta
Håtunabo
Hälgesta-Skråmsta
Kimstalund
Källbo
Norrunda-Krogsta
Norrunda kyrkas omgivning
Odensala-Ista
Odensala kyrkby västra delen
Ragvaldsbo del av
Rolsta
Rosersberg, del av i no
Sigtunastiftelsen, del av
Sjudargårdsbadet, öster om badet
Skepptuna kyrkby
Skoby
Skånela/Ekeby
Smedsbo
Solbacken Stora Söderby
Svalängen
Sälnaberg
Torsborg, norra och södra delen
Vantarboda
Åshusby
Åslunda/ Håstahage
Österby, del av

I Sigtuna Kommun är det bygg- och trafiknämnden som bedömer vilka områden som motsvarar plan- och bygglagens definition av sammanhållen bebyggelse. Befintliga bebyggelsegrupper som idag inte definieras som sammanhållen bebyggelse kan komma att kompletteras med nya byggnader och på så sätt omdefinieras. För aktuell redovisning av områden som utgör sammanhållen bebyggelse hänvisas till www.sigtuna.se.

ÅTGÄRD SOM KRÄVER BYGGLOV ELLER ÄR BYGGLOVBEFRIAD

I plan- och bygglagens 9 kapitel anges kraven för bygglov. I område med detaljplan och områdesbestämmelser utökas lovplikten med rivningslov och marklov, där ställs också större krav på att bygglov ska sökas än utanför. För vissa åtgärder avseende en- och tvåbostadshus krävs inte bygglov inom detaljplan och områdesbestämmelser. Det gäller till exempel friggebod, enklare skärmtak eller plank intill huset. Kommunen kan i detaljplan eller områdesbestämmelse utöka eller minska lovplikten.

För en- och tvåbostadshus utanför områden med detaljplan, områdesbestämmelse eller sammanhållen bebyggelse finns det lättnader från bygglovspikten. Där krävs inte bygglov för en liten tillbyggnad eller att uppföra en komplementbyggnad, mur eller plank i omedelbar närhet av bostadshuset, om åtgärden inte uppförs närmare gränsen än 4,5 meter eller om berörda grannar har gett sitt medgivande till åtgärden.

Praxis i Sigtuna kommun är att en tillbyggnad på upp till 50 procent av den befintliga huvudbyggnadens bruttoarea (bta) vid senast givna bygglov bedöms som bygglovsbefriad. Tillbyggnaden får dock högst vara 40 kvadratmeter bta och en förutsättning är att hela byggnaden nyttjas till samma ändamål som tidigare.

En bygglovsbefriad komplementbyggnad är en byggnad i högst en våning belägen i huvudbyggnadens omedelbara närhet och som fyller ett behov som komplement till bostaden. Den får inte dominera över huvudbyggnaden i area och volym och får vara som störst 50 procent av huvudbyggnaden, dock högst 60 kvadratmeter bta i en våning. Tillstånd kan komma att krävas enligt annan lagstiftning såsom exempelvis miljöbalken, kulturminneslagen, naturvårdslagen eller väglagen.

UNDANTAG SOM KAN PRÖVAS FÖR ETABLERING AV NYTT BOSTADSHUS ÄR FÖLJANDE:

Om nytt bostadshus behövs för jordbrukets behov, till exempel vid generationsskifte. Särskild redovisning gällande verksamhetens omfattning ska utgöra en prövningsgrund för relevansen av ytterligare bostad. Ny byggnad ska placeras i nära anslutning till brukningscentrum och mangårdsbyggnad, så att det blir ett komplement till gården. Sådan bostadsbyggnad ska inte avstyckas från stamfastigheten.

Om nytt bostadshus behövs för annan pågående verksamhet, till exempel personalbostad. Särskild redovisning gällande verksamhetens omfattning ska utgöra en prövningsgrund för relevansen av bostad. Sådan bostadsbyggnad ska inte avstyckas från stamfastigheten.

Ersättningshus för befintligt bostadshus (permanent- eller fritidsbostad) medges till motsvarande placering, storlek och funktion.

Då undantag kan göras ska hänsyn och anpassning till platsen och övriga hänsynstaganden som gäller för byggnation på landsbygden gälla.

Särskilda byggnadstekniska åtgärder för bullerskydd inomhus krävs i regel. Tak, väggar och fönster samt ventilationsanläggningar måste utföras så att ljudnivån inomhus inte överstiger ekvivalent ljudnivå 30 dB(A) respektive max 45 dB(A).

Influensområdet Arlanda flygplats

Stora delar av landsbygdsområdet berörs av influensområdet för Arlanda flygplats bullerpåverkan. Den utbredning som gäller är i enlighet med Länsstyrelsens beslut 2008-06-23, och som grundar sig på nuvarande trebanesystem samt två alternativa lägen för en fjärde rullbana. Den sammanlagrade utbredningen av flygbuller redovisar de områden som berörs eller kan komma att beröras av ekvivalent bullernivå FBN 55 dB(A) eller högre, samt områden som berörs eller kan komma att beröras av maxbullernivåer överstigande 70 dB(A) tre gånger per årsmedeldygn.

Influensområdet beräknas justeras efter det att pågående tillståndsprövning för Arlanda flygplats utifrån trebanesystemet har lagts fast. Samtidigt finns det förslag på ändringar i lagstiftningens

bullerregler för att underlätta bostadsbyggandet. Utbredningen av influensområdet förväntas då minska, och det beslut som Länsstyrelsen framöver fattar angående reviderat influensområde kommer att ligga till grund för kommunens prövningar därefter.

För landsbygdsområdet inom influensområdet avses pågående markanvändning fortgå. Nya bostadshus och större förändringar avseende bostadsändamål medges i regel inte.

Inom den del av influensområdet som avser maxbuller kan viss komplettering av bostadsbebyggelse prövas under förutsättning av att närmare analys tillsammans med Trafikverket och Länsstyrelsen visar att det kan vara rimligt att gå vidare mot en planläggningsprocess som slutligt prövar förutsättningarna.

V Verksamhetsområden (V). Se Mark- och vattenanvändningskartan.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Det här avsnittet beskriver av utveckling av nya områden för i huvudsak verksamheter. Det finns två beteckningar för verksamhetsområden på mark- och vattenanvändningskartan; Verksamhetsområde (V) och förändringsområde – verksamheter (Fs).

Verksamhetsområden (V)

Betecknar områden där kommunen beslutat att det finns förutsättningar för förändrad markanvändning för i huvudsak verksamheter inom dessa har planprocessen redan inletts eller så finns det redan en detaljplan för området. Verksamhetsområden (V) har en mer precisavgränsning jämfört med förändringsområde – verksamheter (Fs).

V1 Odensala tågdepå

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för ett verksamhetsområde för tåganknuten verksamhet, i första hand tågdepå. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete och prövas särskilt i miljökonsekvensbeskrivning.

V2 Förlängning av Östra Bangatan

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för att utöka det befintliga verksamhetsområdet längst Östra Bangatan. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

V3 Måbyleden

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för ett nytt verksamhetsområde. Området är en del av den regionala stadskärnan och gestaltning och utformning ska ske enligt riktlinjer för regional stadskärna. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

V4 Verksamheter vid Måby trafikplats

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för att komplettera Måby trafikplats med av- och påfart både från norr och söder samt hotell och drivmedelstation. Området är en del av den regionala stadskärnan och gestaltning och utformning ska ske enligt riktlinjer för regional stadskärna. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

V5 Arlandastad

Inom detta område finns så väl färdiga och utbyggda detaljplanlagda områden, som områden där detaljplanläggning för verksamheter pågår. FÖP Arlandaområdet Arlanda flygplats – Arlandastad gäller för området. Området är en del av den regionala stadskärnan och gestaltning och utformning ska ske enligt riktlinjer för regional stadskärna. Miljö kvalitetsnorm för Verkaån och Ströms vattentäkt är en förutsättning för förändrad markanvändning. Planeringsförutsättningarna beaktas vidare i pågående planarbete.

V6 Östra Rosersberg

Detaljplanearbete har påbörjats som prövar förutsättningarna för nya verksamheter. Miljö kvalitetsnorm för Verkaån och Ströms vattentäkt är en förutsättning för förändrad markanvändning. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

V7 Västra Rosersberg

Detaljplanearbete har påbörjats vilken prövar förutsättningarna för att utöka det befintliga verksamhetsområdet. Området ska kunna inrymma verksamheter. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

V8 Rosersbergs industriområde öster om Norrsundavägen

Detaljplanearbete har påbörjats vilken prövar förutsättningarna för mindre verksamheter. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

Fs Förändringsområden verksamheten (Fs). Se Mark- och vattenanvändningskartan.

Förändringsområden – verksamheter

Betecknar områden där kommunen ser möjlighet för vidare utveckling av verksamheter. Områdena V och Fs kan i vissa fall överlappa varandra.

Fs1 Norrsunda-Krogsta

Söder om befintligt verksamhetsområde i Brista pågår detaljplanläggning för ett nytt verksamhetsområde för tåganknutna verksamheter, i första hand för en tågdepåanläggning. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete och utreds särskilt i miljökonsekvensbeskrivning.

Skogsområdet Norslunda-Gustavsborg, mellan ostkustbanan och väg 859 kan på längre sikt prövas för mindre verksamheter. Inom området finns spridd bostadsbebyggelse.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas: Höga värden för friluftsliv för Rosersberg och närliggande bostäder. Området avvattnar Märstaån och Mälaren- Skarven där miljö-kvalitetsnormerna för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Fs2 Skånåla

Förutsättningarna för mindre verksamheter ska prövas vid Skånåla Prästgård. Pågående markanvändning är jordbruk.

Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas: Riksintresse för kulturmiljövård AB 71, del i Rösjöken (RUFs 2010), ekologiskt särskilt känsligt område för landmiljöer, del i viktig grönstruktur med höga kultur-, friluft- och naturvärden, helhetsområde naturinventering, sammanhängande jordbruksmark med hög klassning. Området saknar kommunalt vatten och avlopp vilket är en förutsättning för förändrad markanvändning. Kollektivtrafikförsörjning med begränsad turtäthet finns. Gång- och cykelvägar saknas. Området avvattnar

Fysingen, Verkaån och Mälaren- Skarven där miljö-kvalitetsnormerna innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Fs3 Trosta och Odenslund

Planläggning pågår för mindre, småskaliga verksamheter i Trosta och Odenslund. Pågående markanvändning är jord- och skogsbruk. Inom området finns spridd bostadsbebyggelse samt ett antal verksamheter. Planeringsförutsättningarna beaktas i pågående planarbete.

Det finns möjlighet för ytterligare utveckling av området på längre sikt. Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Området gränsar till Lejden som är utgör riksintressant naturvärde, vilket kräver skyddsavstånd. Del av viktig grönstruktur med höga naturvärden, jordbruksmark med hög klassning. Området saknar kommunalt vatten och avlopp vilket är en förutsättning för utbyggnad Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas.

Området avvattnar Vidboån och Mälaren- Skarven via Fyrisån där miljö-kvalitetsnormerna för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Fs4 Sursta

Inom detta område finns en befintlig anläggning för mässor och evenemang. Området är inte detaljplanlagt. Ska befintlig verksamhet växa eller kompletteras med andra verksamheter bör området planläggas. Inom ramen för en framtida utveckling måste följande planeringsförutsättningar beaktas:

Riksintresse för kulturminnesvård AB 70, del i Järvakilen (RUFs 2010), ekologiskt särskilt känsligt område för landmiljöer, del av viktig grönstruktur, helhetsområde naturinventering. Kommunalt vatten och avlopp saknas inom området. Kollektivtrafik med begränsad turtäthet finns inom området, gång- och cykelvägar saknas. Kapacitet på vägnätet måste förbättras vid etablering av nya verksamheter. Området avvattnar Åkerströmmen där miljö-kvalitetsnormerna för vatten innebär att vattenkvaliteten måste förbättras.

Riktlinjer för verksamhetsområden

Planeringen ska inriktas mot en god planberedskap för verksamhetsområden och färdigställande som tillgodoser behovet för en varierad arbetsmarknad.

Även inom verksamhetsområden ska byggnation ske på ett miljöanpassat och långsiktigt hållbart sätt för att minimera riskerna för negativ påverkan på miljö och hälsa. Det innebär bland annat att resurser ska användas effektivt, inga giftiga, hormonstörande eller skadliga ämnen ska användas och fuktskador ska förebyggas. Energiförbrukningen ska minimeras och förnybara energislag ska användas.

Nya verksamhetsområden ska placeras så att de kan kollektivtrafikförsörjas under de perioder av dygnet som verksamheterna är igång. Inom området ska man på ett tryggt, säkert och trevligt sätt kunna röra sig till fots och cyklandes.

Mark ska avsättas för gemensam service med servicebyggnader inom större områden.

Riktlinjer för gestaltning och utformning av verksamhetsområden

Verksamhetsområden ska alltid utformas med fokus på att de utgör arbetsmiljö för de människor som ska arbeta och vistas här, samtidigt som det ska vara effektivt med tanke på de verksamheter som ska bedrivas. Vikt ska läggas vid identitetsstärkande gestaltning med byggnader, gaturum och gröna inslag som ska ge de som arbetar inom ett område en god, trevlig och trygg utomhusmiljö att röra sig och vistas i.

För de verksamhetsområden som har en mer lantlig placering gäller att skala och gestaltning ska anpassas till jordbrukets bebyggelsetradition.

Belysning inom verksamhetsområden ska ge trygghet men inte vara störande för omlandet.

Anläggningar för dagvatten ska utformas för att, utöver dess grundläggande funktion som del i dagvattenhantering, bidra till trivsamma verksamhetsområden.

Tillräckligt med markareal ska avsättas för att möjliggöra ekosystemtjänster, dagvattenhantering och klimatanpassningar. Stora logistikbyggnaders tak och fasadytor kan med fördel anpassas för multipla funktioner, som exempelvis solpaneler.

KULTURMILJÖ

Alla fornlämningar, äldre kyrkor samt statliga och enskilda byggnadsminnen skyddas genom gällande lagar. Elva byggnader och anläggningar är förklarade som byggnadsminnen. Åtta geografiska områden är utpekade som riksintresseområden för kulturmiljövården, vilket motsvarar ungefär en fjärdedel av kommunens yta, se karta över kulturmiljö nedan samt utförligare beskrivningar av de olika områdena i kapitlet Kulturmiljö i Allmänna intressen.

Inriktningen för kommunens arbete med kulturmiljövården utgår från *Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun* (1985) som omfattar hela kommunen. Programmet utgör inte ett formellt skydd, utan är vägledande och ligger till grund för kommunens planarbete och bygglovgivning och utgör således en stark viljeyttring vad gäller skydd av kulturhistoriska värden i kommunen.

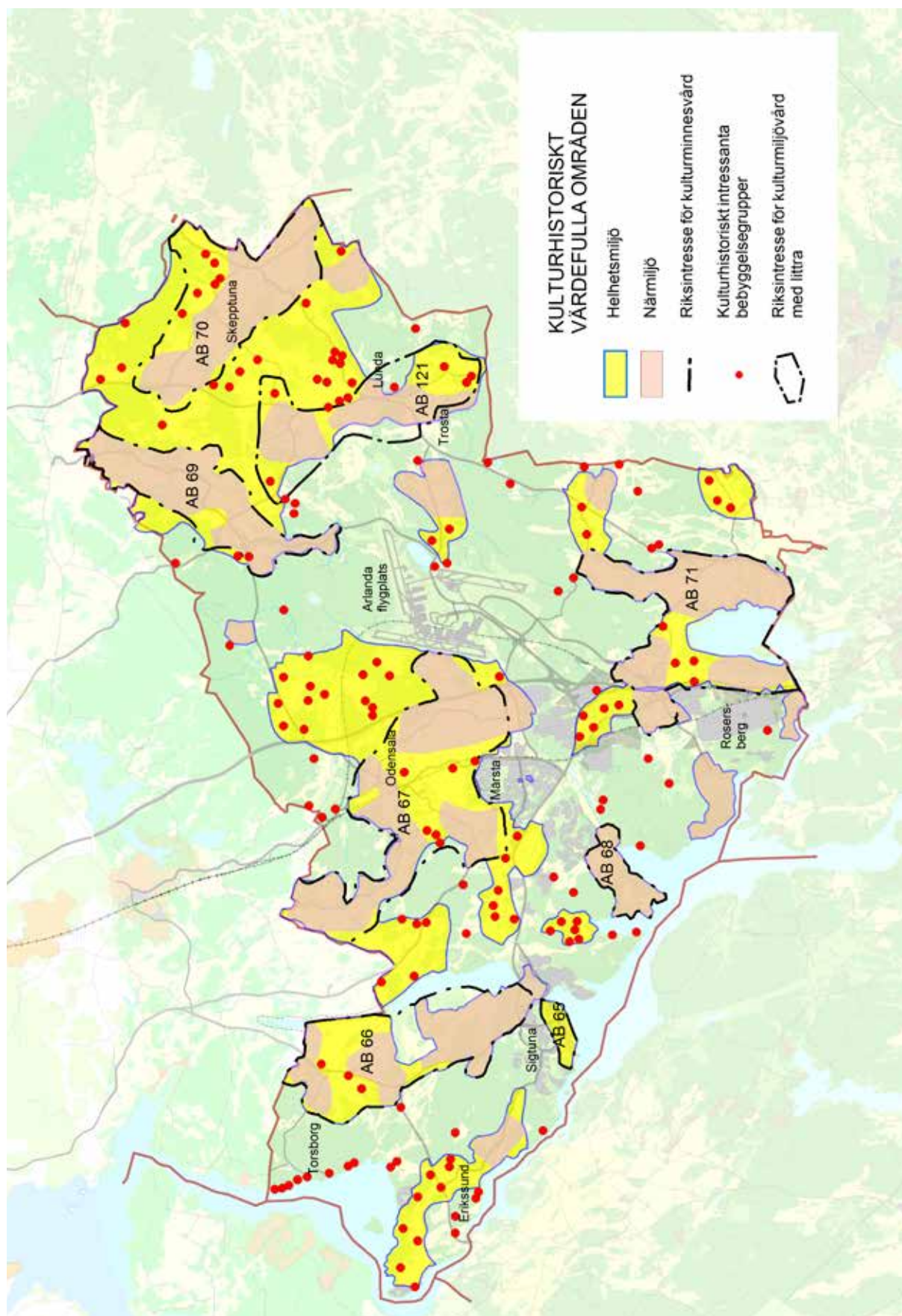
Historisk stadskärna Sigtuna stad

Det område som på karta för översiktsplanens mark- och vattenanvändning avgränsar den centrala delen av Sigtuna stads riksintesseområde AB 65 utgör i huvudsak område för bevarande. Varsam utveckling kan ske under förutsättning att befintliga värden inte äventyras. Endast åtgärder som är anpassade till riksintessets värdebeskrivning kan återhållsamt få komma till utförande. Läs mer om utvecklingen i Sigtuna stad i avsnittet Framtid och utveckling i tätorterna, Arlandastad och Arlanda flygplats under rubriken Sigtuna stad.

Utveckling av kulturmiljövården

Under de närmaste åren behöver en översyn av de utpekade kulturmiljöerna göras eftersom en del av dem kan ha genomgått förändringar. *Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad och Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun* ska genomgå en översyn för komplettering och uppdatering. Genom samhällets utveckling kan även synen på vad som är kulturhistoriskt intressant i kommunen ha ändrats och områden som inte har uppmärksamats tidigare kan idag bedömas vara skyddsvärda. Stora delar av bebyggelsen efter år 1945, främst i Märsta och Rosersberg, är inte inventerad eller kulturhistoriskt värderad. Vissa delar av den äldre bebyggelsen är inte heller värderad. Kompletterande byggnadsinventeringar av främst den yngre bebyggelsen bör utföras, vilka kan ligga till grund för utvärdering av de kulturhistoriska värdena. Framförallt gäller detta Märsta tätort (exempelvis Ängsvägen/Idrottsvägen), Valsta (exempelvis miljonprogramområdet), Steningeområdet (exempelvis Oriongatan och Saturnusringen), dalgången Odensala/Hova, Killingehalvön, Charlottenberg, Rosersbergs villastad, Prästängsområdet och Til/Munkholmen. Även kulturhistoriskt intressanta bebyggelsegrupper behöver inventeras och skyddsbestämmelser för Skånela kyrka bör tas fram.

! *Länsstyrelsen har avvikande mening:
■ se bifogat granskningsyttrande.*

Karta 3 Kulturhistoriskt värdefulla områden

Riktlinjer för kulturmiljö

Viktiga kulturmiljöer och enskilda objekt är av stor betydelse för förståelsen av vår historia. De ska bevaras och framhävas. I särskilt utpekade kulturhistoriska intresseområden ska de miljömässiga och konstnärliga värdena vara vägledande och förändringar i en byggnads yttre utformas så att de kulturhistoriska värdena inte går förlorade.

Inom områden som utgör riksintresse för kulturmiljö ska särskild hänsyn tas till den kulturhistoriska miljön samt till landskapsbild och övrig bebyggelse.

Vid nybyggnation och/eller kompletteringar av befintlig bebyggelse ska hänsyn tas genom gestaltning och lämpliga respektavstånd till kulturmiljövärden, till ortens och/eller landskapets befintliga karaktär och områdets identitet.

En inventering och värdering av kulturhistoriskt intressanta bebyggelsegrupper i Sigtuna kommun ska genomföras med avseende på vilket skydd som är bäst lämpat för de utpekade miljöerna och med riktlinjer för hur de utpekade miljöernas värden ska tillvaratas.

Områden i centrala Sigtuna stad, där *Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad* inte överensstämmer med gällande detaljplan/-er, bör bli föremål för ny planläggning.

GRÖNSTRUKTUR

Grönstruktur innefattar alla former av grönskande miljöer från orörda naturområden och tätortsnära natur till stora och små parkanläggningar.

Regionala gröna kilar

Stockholmsregionens gröna kilar består av gröna värdekärnor, gröna svaga samband samt stora samlade rekreations-, natur- och kulturvärden. Gröna värdekärnor är de mest värdefulla områdena i kilar. I Sigtuna kommun finns två utpekade gröna kilar, Järvakilen och Rösjökilen. De gröna kilar har som helhet inget formellt skydd men ska förvaltas och utvecklas av kommunerna i samverkan. Störande åtgärder i en kommun kan påverka hela kilens kvalitet.

Lokal grönstruktur

Den lokala grönstrukturen är en analys av sammanslagna kunskapsunderlag bestående av olika värden och ekosystemtjänster för hela kommunen i regionala kilar (RUFSS 2010), naturinventeringen från 2007 med helhetsområden, vattenplanen från 2014, riksintressen för kulturmiljö, friluftslivsanalys och ekologiskt särskilt känsliga områden, nyckelbiotoper, våtmarksområden och tystare områden. Förändringar i markanvändning inom lokal grönstruktur kräver särskild hänsyn som ska beaktas i detaljplaner, bygglov och tillsyn.

Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) – landmiljöer

Landmiljöer som är särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. Vid förändring av markanvändning ska ekologiska värden beaktas i detaljplan, bygglov, tillsyn och i miljökonsekvensbeskrivningar.

Utveckla och skydda värdefulla miljöer

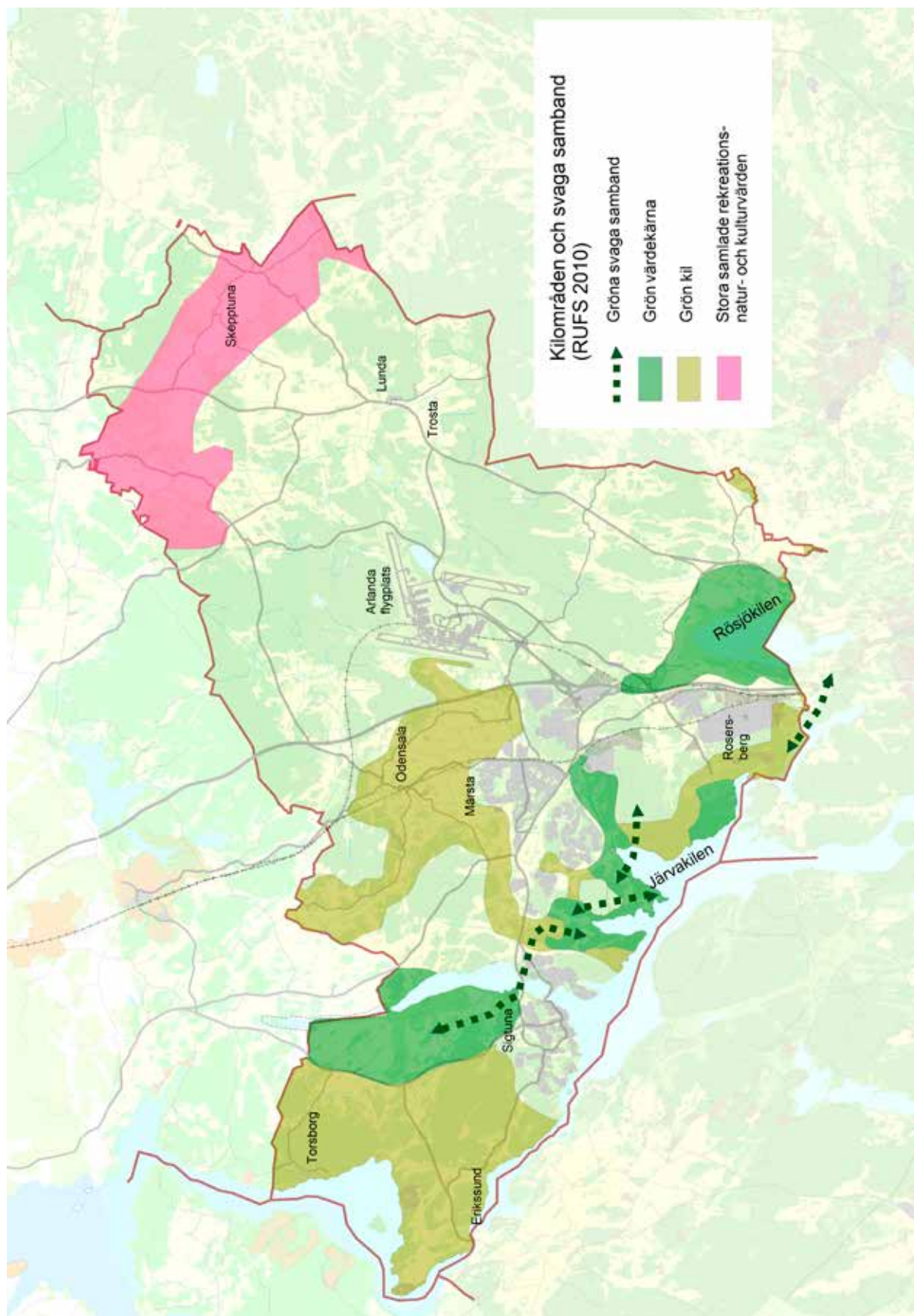
Kommunens viktigaste naturvärdesområden ligger inom naturinventeringens helhetsområden. Kommunens planering för skydd av värdefull natur ska

i första hand utgå från utpekade helhetsområden med särskild tonvikt på Garnsviken, Mälarens stränder, Verka-Oxunda, Lejdens hagmarker samt områden med höga skogliga värden.

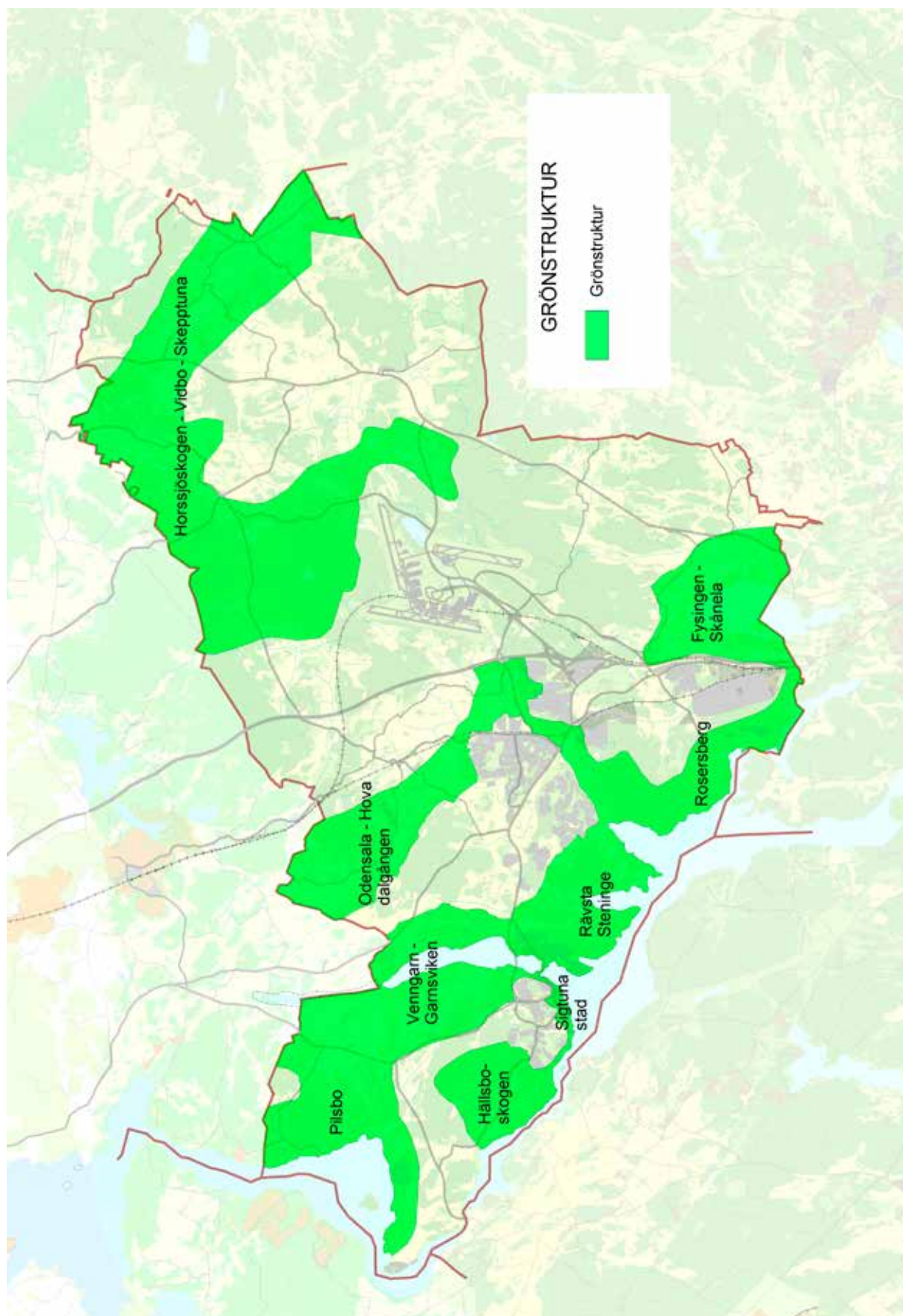
Skyddsvärda områden som bör utredas för olika typer av skydd

1. Garnsvikens vatten och markmiljöer
2. Skogsområden norr om Arlanda
3. Vitberget Steninge
4. Utvidgning Västerängs naturreservat
5. Lejden hagmarker
6. Oxundasjöns vatten och markmiljöer
7. Verkaåns dalgång
8. Vallstanäs skogsområde

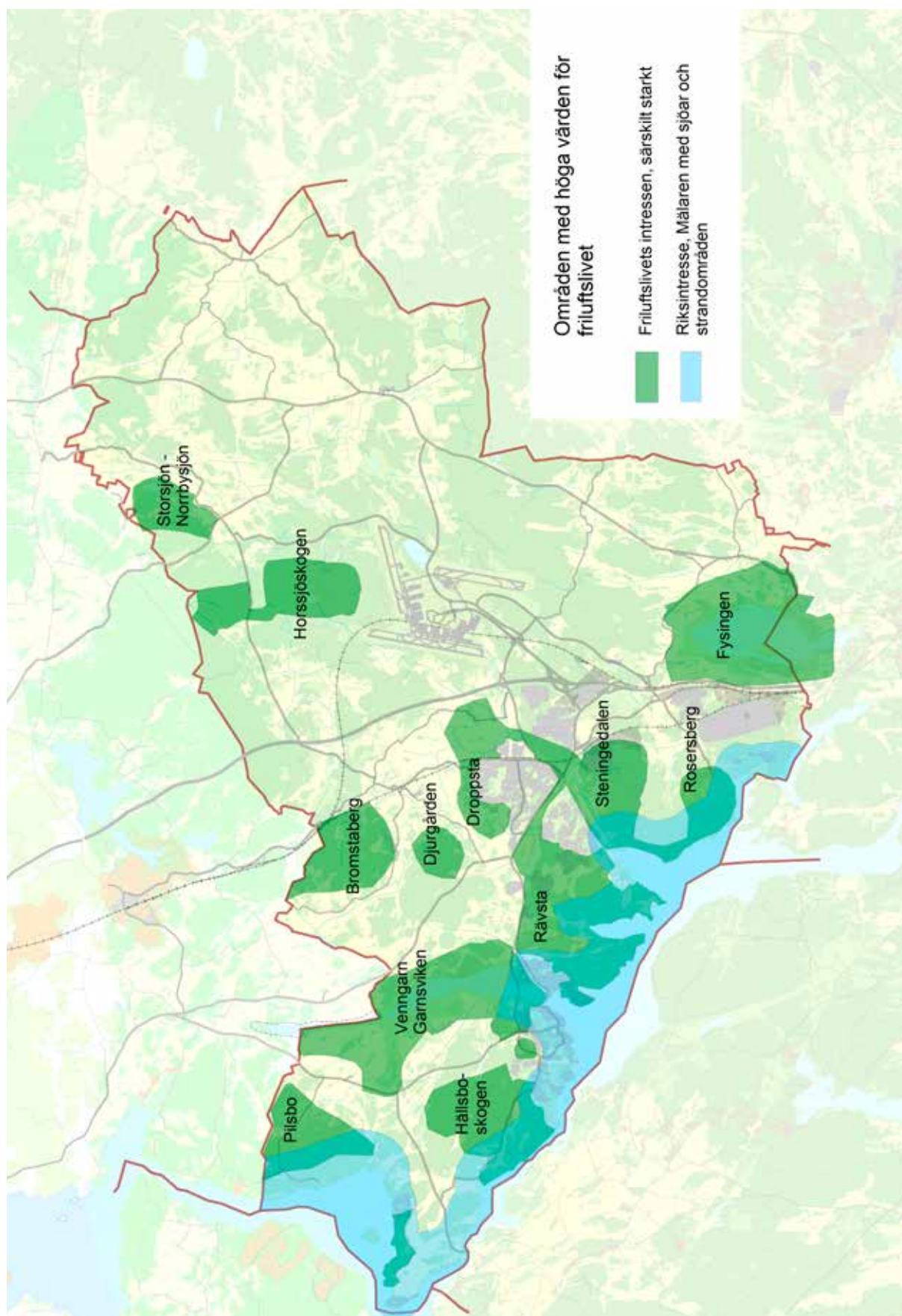

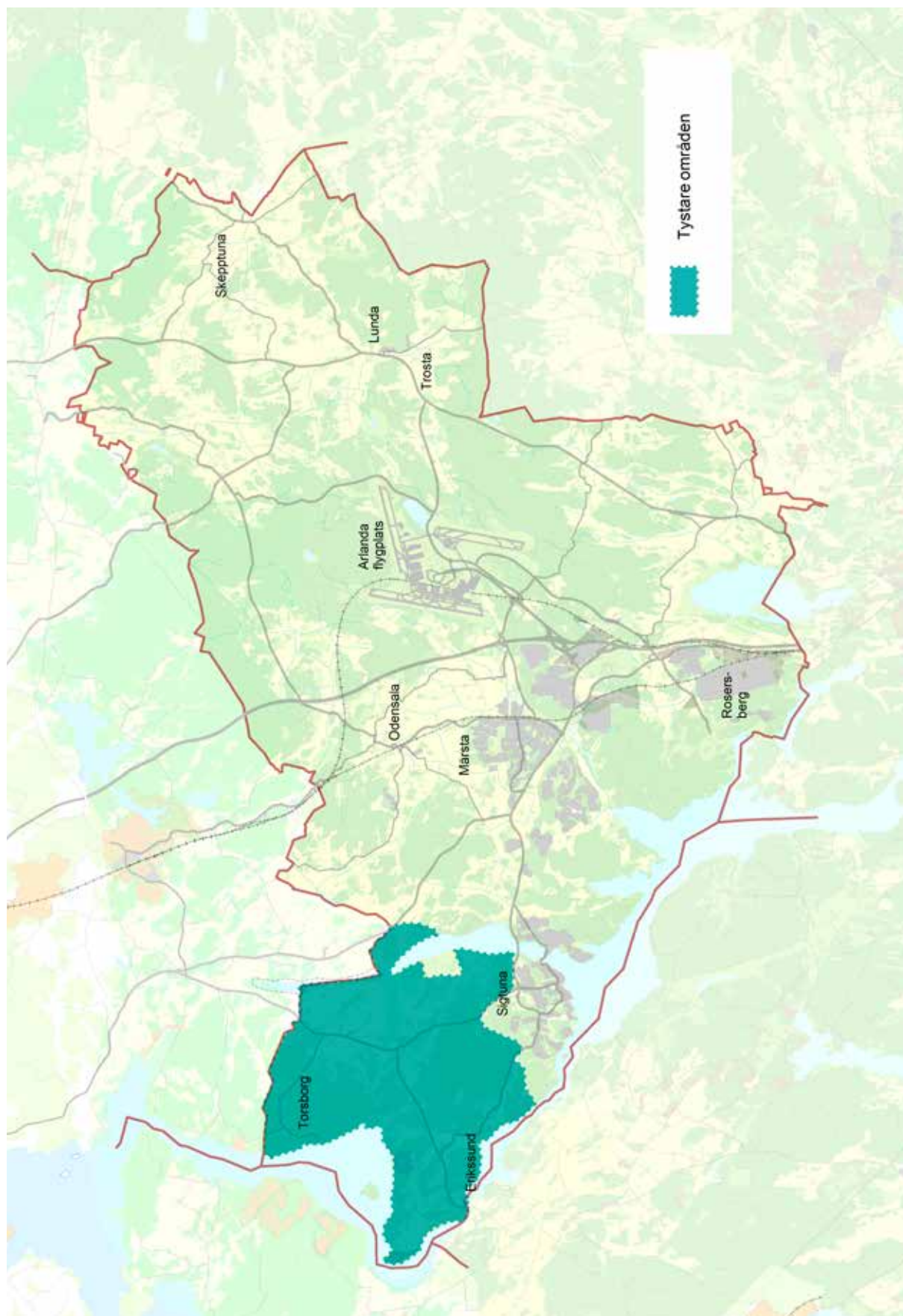
Karta 4 Kilområden och svaga samband

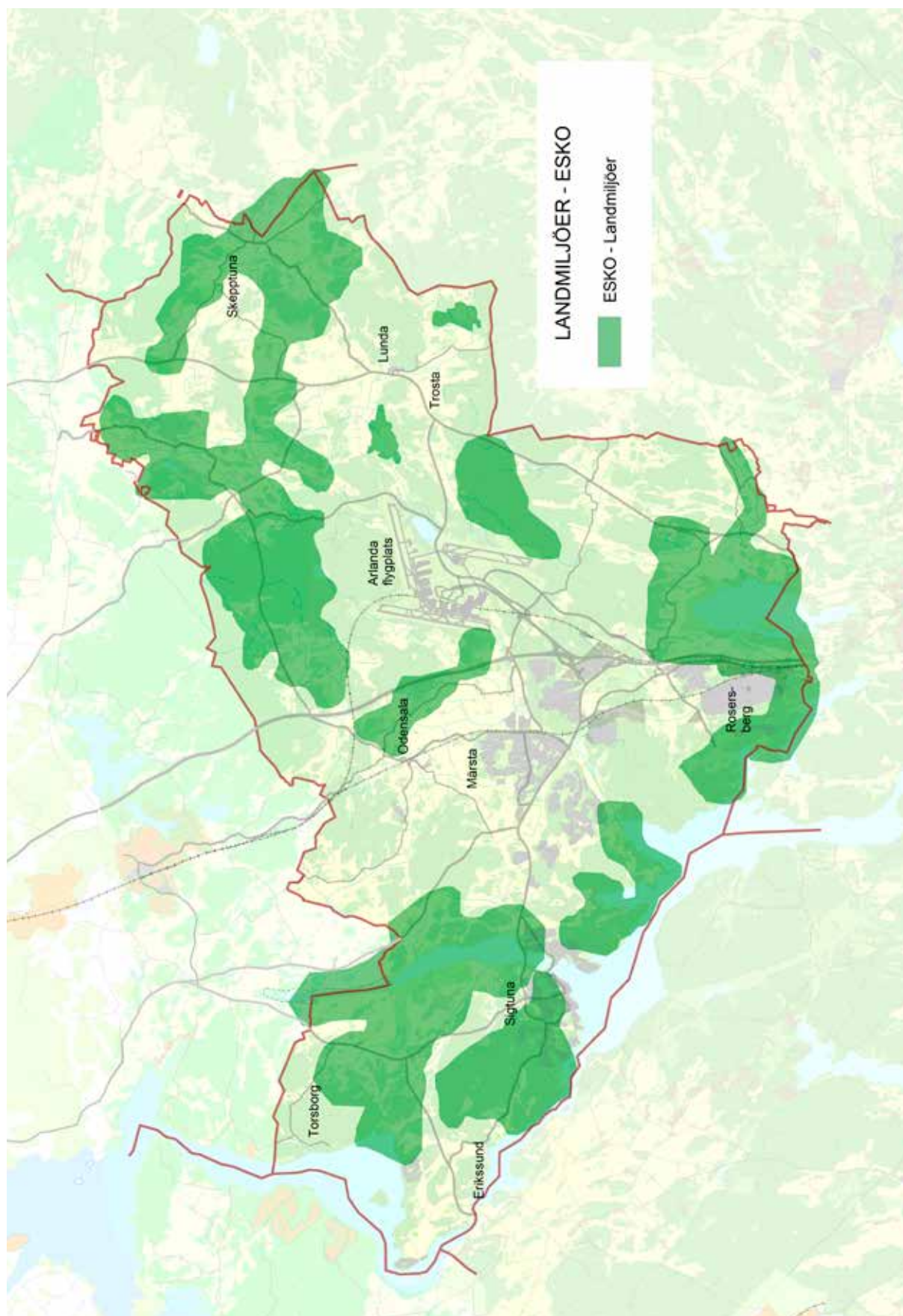
Karta 5 Grönstruktur

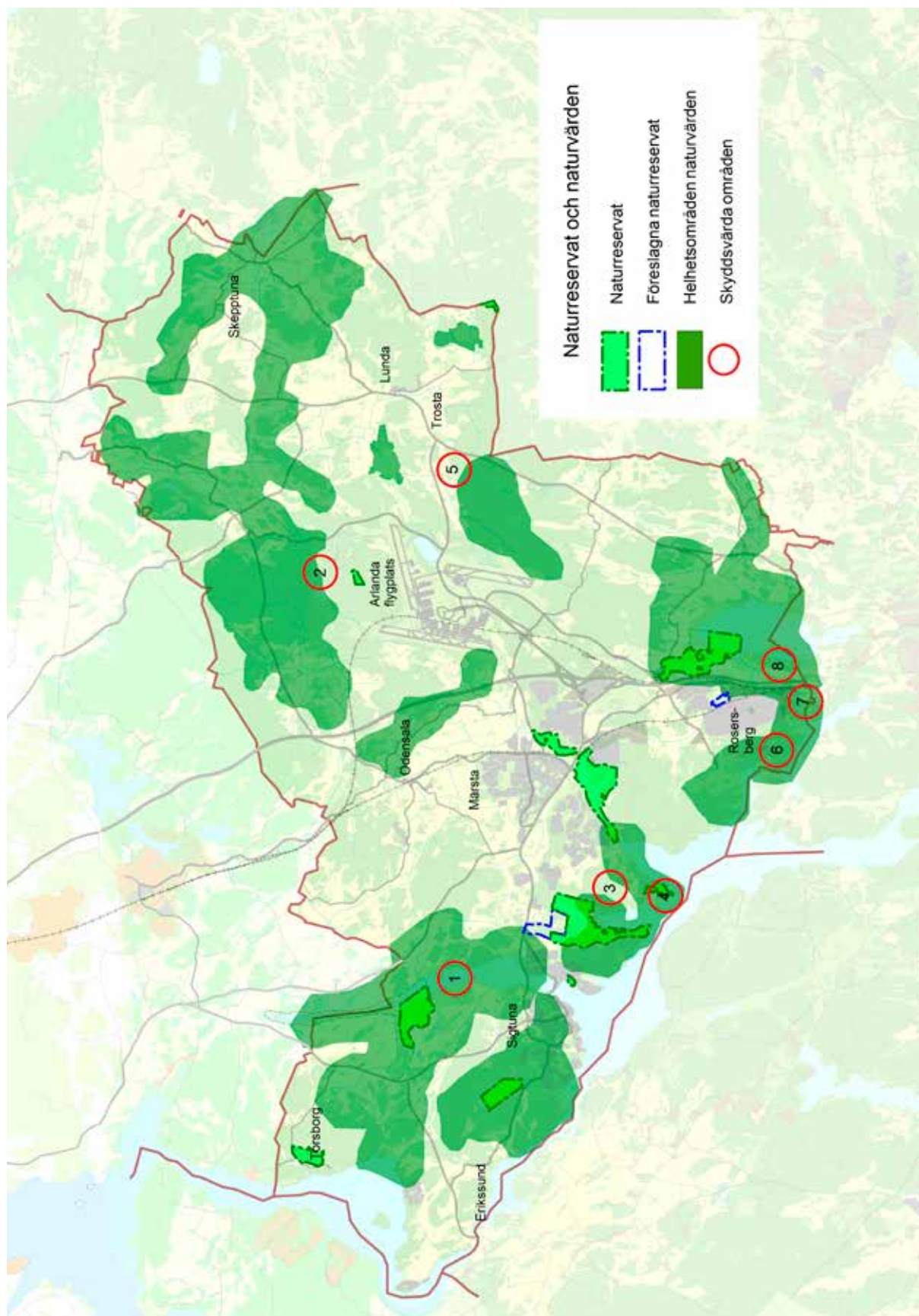
Karta 6 Områden med höga värden för friluftsliv

Karta 7 Tystare områden

Karta 8 Landmiljöer – Ekologiskt särskilt känsliga områden ESKO

Karta 9 Naturreservat och naturvärden

Riktlinjer för grönområden

I regionala gröna kilar och värdekärnor ska lokalisering av ny bebyggelse, anläggningar och verksamheter så långt möjligt undvikas. Etablering kan tillkomma men ska konsekvens-bedömas utifrån hela kilens värde och funktion. Skydd, buffertzoner och kompensation ska användas för att minska negativa effekter.

I ekologiskt särskilt känsliga områden ska påverkan på ekologiska funktioner alltid beaktas i miljökonsekvensbeskrivningar, tillståndsfrågor och detaljplanering.

Förändringar i markanvändning inom lokal grönstruktur kräver särskild hänsyn som ska beaktas i detaljplaner, bygglov och tillsyn.

I Sigtuna kommun ska arealen av skyddad mark och vatten med höga naturvärden öka. Områden som ska skyddas för framtiden ska i första hand lokaliseras inom grönstrukturens helhetsområden.

Kommunens planering för skydd av värdefull natur ska i första hand utgå från lokala grönstrukturen med särskild tonvikt på Garnsviken, Verkaåns dalgång, Oxundasjöns och Mälarens stränder samt hagmarker vid Lejden. De höga värden som finns kvar i skogsmark bör skyddas med prioritering på skogarna norr om Arlanda, Vallstanässkogen och tätortsnära skogar.

Vid ingrepp i känsliga miljöer ska en balanseringsprincip användas i tidigt skede. Den innebär att en betydande negativ påverkan på ekologiska värden i första hand ska undvikas. I andra hand ska kompensationsåtgärder genomföras på plats. Kan negativ påverkan inte undvikas, minimeras eller kompenseras ska ersättningsåtgärder genomföras i ett annat liknande sammanhang.

Kommunen bör verka för ett utökat samarbete med lantbrukare med syfte att behålla en lämplig hävd på värdefulla marker.

VATTENOMRÅDE

Kommunens vattenmiljöer består av sjöar, vattendrag, våtmarker och grundvattenmagasin.

Utveckla och skydda värdefulla vattenmiljöer

För att säkra och utveckla naturvärden och förbättra vattenkvaliteten krävs stor hänsyn i den fysiska planeringen. Vid exploatering nära skyddade och skyddsvärda områden och områden med höga naturvärden ska påverkan på hela omgivningen beaktas. Skyddsvärda vattenmiljöer ska identifieras, utvecklas och relevanta skyddsmetoder

upprättas. Garnsviken utgör ett prioriterat område där ett limniskt reservat ska inrättas. Sjöarnas och vattendragens karaktär och värden ska värnas och utvecklas. Tillgängligheten för allmänheten till stränder och vattenområden ska säkras.

Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) – vattenmiljöer

Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga ur ekologisk synpunkt, så kallade ESKO-områden, ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada natur- och vattenmiljön.

Riktlinjer för vattenmiljöer

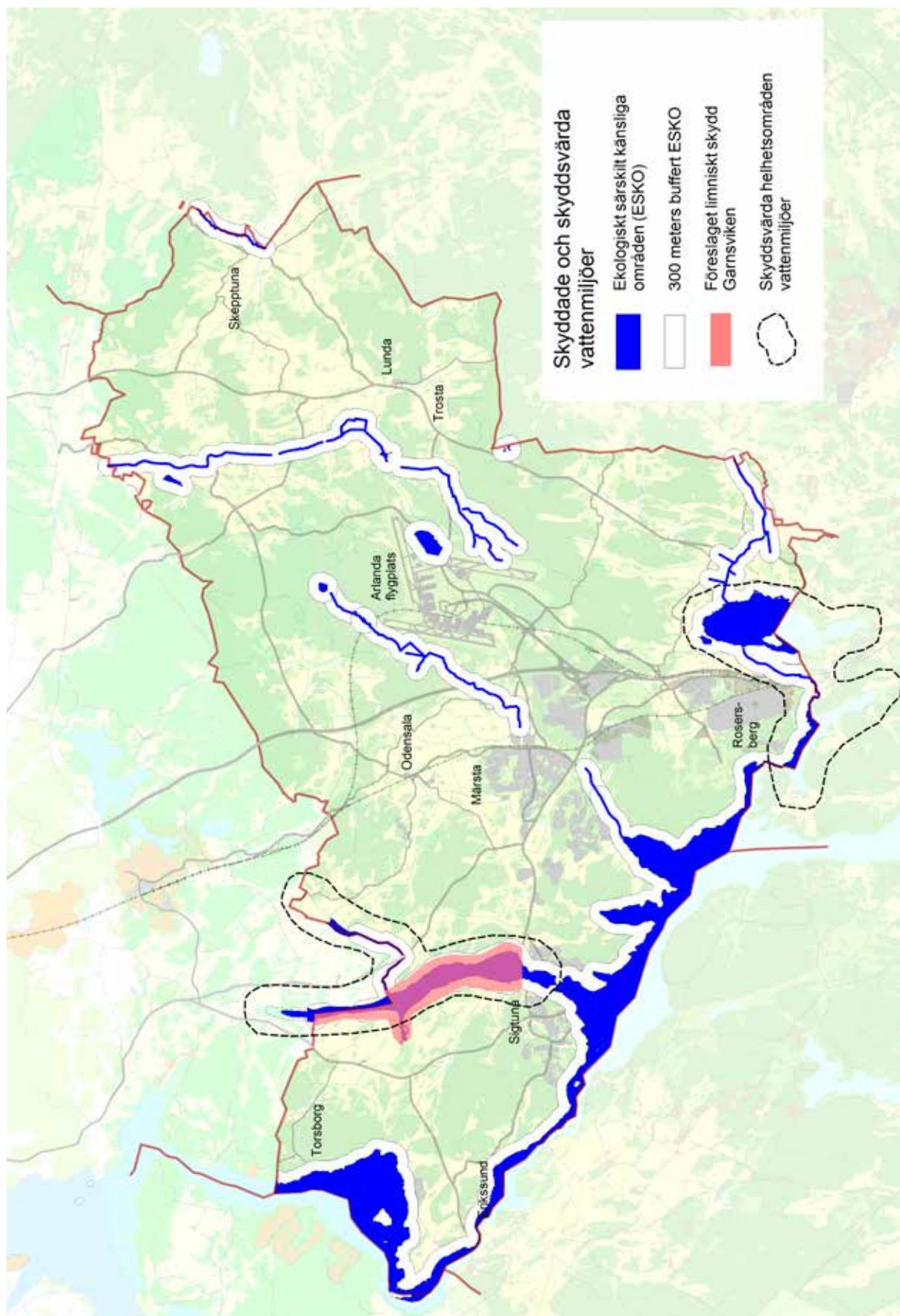
Kommunens vattenplan ska ligga till grund för hänsynstagande av vattenmiljöer vid exploatering och vid planering och genomförande av naturvårdsåtgärder.

I ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) ska påverkan på ekologiska funktioner alltid beaktas i miljökonsekvensbeskrivningar, tillståndsfrågor och detaljplanering.

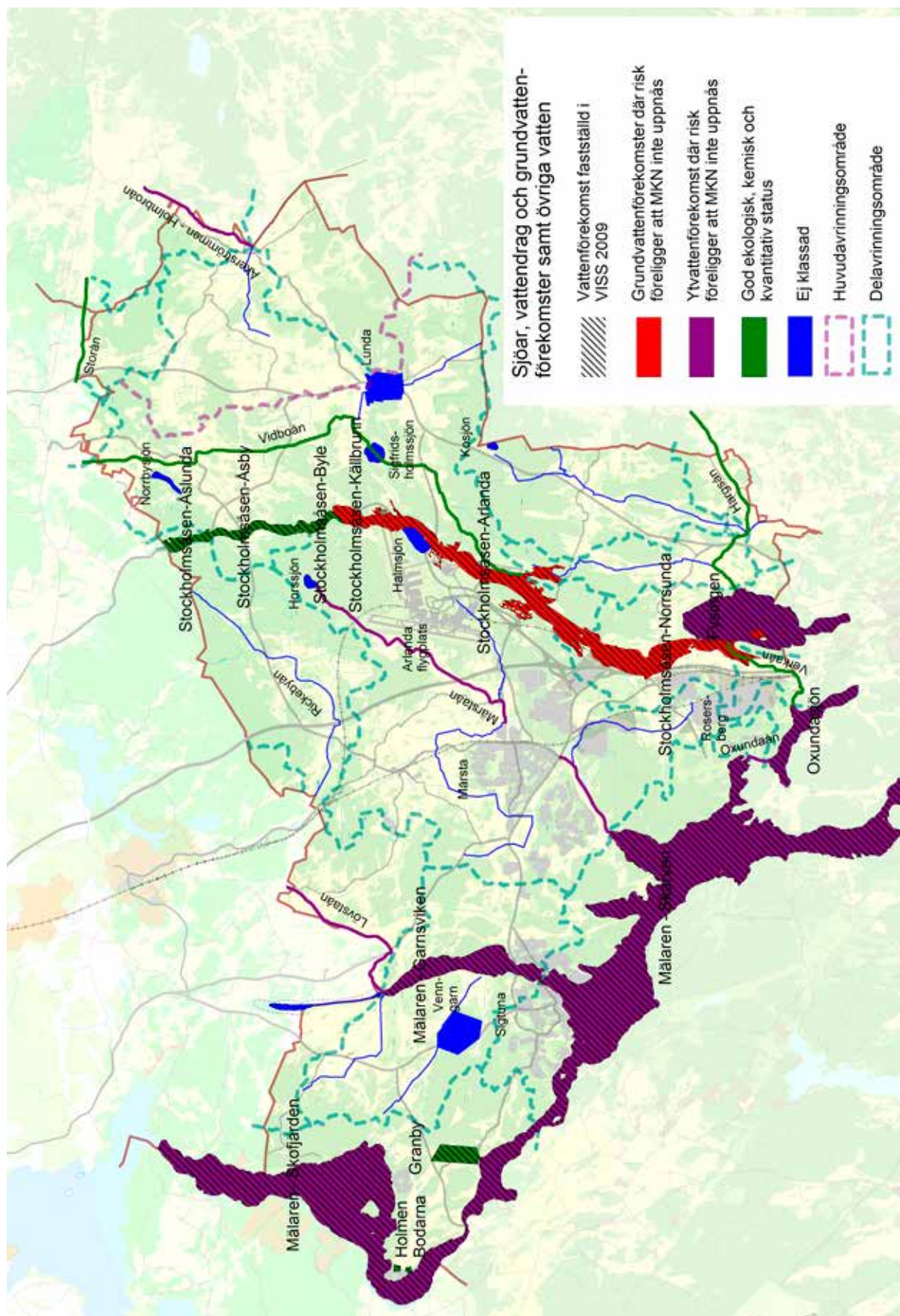
Skydd, buffertzoner, kompensationsåtgärder och biotopstärkande åtgärder ska användas för att minska negativa effekter och öka förutsättningarna för växt- och djurliv.

Kommunens planering för skydd av värdefull natur ska i första hand utgå från utpekade helhetsområden för vatten med särskild tonvikt på Garnsviken, Mälarens stränder och Verka-Oxunda samt våtmarker.

Ett limniskt reservat för Garnsviken ska inrättas.

Karta 10 Skyddsvärda och skyddade vattenmiljöer

Karta 11 Kommunens sjöar, vattendrag och grundvattenförekomster samt övriga vatten

Uppfyllande av miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten

Miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten utgör juridiskt bindande vattenkvalitetsmål som ska uppnås vid en viss tidpunkt. Normerna ska normalt uppnås senast 2015. I vissa av kommunens vattenförekomster har detta inte bedömts som möjligt och en förlängd tidsfrist till 2021 har meddelats för dessa vatten. Vattenkvaliteten i de vatten som inte utgör vattenförekomster, så kallade övriga vatten, ska inte försämrats. Kommunens vattenplan, VA-plan, dagvattenplan och dagvattenriktlinjer är exempel på planer som ska ligga till grund för planering och genomförande av åtgärder. Vattenförekomster där risk föreligger att miljökvalitetsnormerna (MKN) för yt- och grundvatten inte uppfylls ska särskilt prioriteras. I detta kapitel hanteras grundvatten utifrån MKN. Grundvatten som dricksvatten behandlas närmare i kapitel Infrastruktur- vatten och avlopp.

Ytvatten (sjöar och vattendrag)

Miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten ska vara styrande för all planering, tillståndsgivning och tillsyn av frågor som riskerar påverka yt- och grundvatten negativt. Hänsyn ska tas till hela avrinningsområdet och rådande belastningsutrymme. För att uppnå ekologisk och kemisk status behövs åtgärder för att minska övergödningen och belastningen av miljögifter och att skapa fria vandringsvägar för fisk och andra vattenlevande organismer. Den planerade bebyggelseutvecklingen i kommunen berör främst Mårstaån, Verkaån, Mälaren och Fysingen. Övriga vattenförekomster påverkas huvudsakligen av näringsläckage från jordbruket. Kommunens verktyg för att uppfylla MKN är i första hand kopplade till bebyggelse, befintlig och framtida. För att uppfylla MKN i kommunens vattenförekomster krävs även långtgående åtgärder inom jordbruket. Nya, effektivare förutsättningar vid tillsyn och tillståndsprövningar är nödvändiga verktyg för att uppnå miljökvalitetsnormerna i många av kommunens vattenförekomster, särskilt de med stor påverkan från jordbruk.

Riktlinjer för att uppnå miljökvalitetsnormer MKN i ytvatten

Belastningen av näringsämnen och andra föroreningar som härrör från dagvatten, jordbruk, enskilda avlopp och verksamheter ska minska genom att högre krav ställs vid detaljplanering, bygglov, tillsyn och tillstånd.

Mark för vattenanläggningar ska frigöras på lämpliga platser för att minska belastningen från avrinningsområdet och möjliggöra för framtida exploateringar.

Kompensationsåtgärder ska användas inom ett avrinningsområde där andra verktyg saknas för att uppfylla MKN.

Information till och samarbete med markägare, exploatörer och grannkommuner ska ske kring miljöpåverkan och åtgärdsbehov.

Fria vandringsvägar för fisk och andra organismer säkerställs.

Åtgärder för respektive ytvattenförekomster

Nedan redovisas åtgärder för de förekomster som riskerar att inte uppfylla miljökvalitetsnormerna.

Mälaren

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att vattenförekomsten Mälaren - Lårstaviken inte upprätthåller eller uppnår målsättningen MKN - god ekologisk- och god kemisk status. De största miljöproblemen för Mälaren är övergödning, miljögifter och främmande arter. Vattenmyndigheten ansvarar för att åtgärdsprogram tas fram för Mälaren.

För att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten i Mälaren ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och sedimentfällor, strukturstyrning samt erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Se över gamla detaljplaner för högre krav på dagvattenhantering.

Fysingen

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att vattenförekomsten Fysingen inte uppnår målsättningen MKN - god ekologisk- och god kemisk status. De största miljöproblemen är förekomst av tributyltenn som överskrider gällande gränsvärde. Fysingens naturvärden, en ansträngd förorenings-situation och som prioriterad dricksvattentäkt gör sjön känslig för ytterligare belastning av näringsämnen och miljögifter.

För att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten i Fysingen ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och sedimentfällor, strukturstyrning samt erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenförsörjning utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Se över gamla detaljplaner för högre krav på dagvattenhantering.
- Inte tillåta ytterligare dagvatten inom skyddszon för grundvattentäkt.
- Utredda åtgärdsbehov för reduktion av tributyltenn.

Oxundasjön

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att vattenförekomsten Oxundasjön inte uppnår målsättningen MKN - god ekologisk status. Utsikterna för att Oxundasjön ska uppnå god ekologisk status är beroende av belastningssituationen och åtgärder i uppströms liggande områden.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i Oxundasjön ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenförsörjning utifrån kommunens VA-plan
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Samarbete med kommunerna inom Oxunda vattensamverkan för att minska belastningen på recipienten.

Åkerströmmen - Holmbroån

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att Åkerströmmen - Holmbroån inte ska uppnå målsättningen i enlighet med MKN - god ekologisk status. Det största miljöproblemet är övergödning. Åtgärder ska även omfatta biflöden och diken.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i Åkerströmmen - Holmbroån ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och sedimentfällor, erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenförsörjning utifrån kommunens VA-plan
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Samarbete med övriga kommuner inom avrinningsområdet om åtgärder för att minska belastningen på recipienten.

Lövstaån

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att Lövstaån inte uppnår målet för såväl ekologisk som kemisk status. Det största miljöproblemet är miljögifter med påverkan från kommunalt avloppsreningsverk och morfologiska förändringar. Åtgärder ska omfatta även biflöden och diken.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i Lövstaån ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och sedimentfällor, strukturkalkning samt erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer och särskilt utreda de igenväxta sjöarna Vedasjön, Svartsjön och Kölingen.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenförsörjning utifrån kommunens VA-plan
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Kartera dikningsföretagen och föreslå åtgärder för minskat läckage av näringsämnen och erosion.
- Samarbete med Knivsta kommun för minskad belastning från Knivsta tätort.

Märstaån

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att Märstaån inte uppnår målet MKN för ekologisk status. Enligt kommunens vattenplan bedöms risk föreligga även för att MKN för kemisk status inte uppnås. De största miljöproblemen är övergödning, miljögifter och grumling. Åtgärder ska omfatta även biflöden och diken.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i Märstaån ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och sedimentfällor, strukturkalkning samt erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Se över gamla detaljplaner för högre krav på dagvattenhantering.
- Kartera dikningsföretagen och föreslå åtgärder för minskat läckage av näringsämnen och erosion.
- Samarbete med verksamhetsutövare inom avrinningsområdet genom Märstaåns vatten-samverkan

Verkaån

Vattenmyndigheten bedömer att ingen risk finns för att Verkaån inte ska uppnå målet MKN för såväl ekologisk som kemisk status. Största miljöproblemet är vandringshinder vid en dämning i Verkaåns övre del. I kommunens vattenplan identifieras även övergödning, miljögifter och morfologiska förändringar som miljöproblem. Dagvattenpåverkan kan riskera att medföra överskridande av gränsvärden. Åtgärder ska omfatta även biflöden och diken.

För att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten i Märstaån ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på recipient, vilket kommer att regleras i VA-planen.
- Utredda och åtgärda platser för fosfor- och

sedimentfällor, strukturkalkning samt erosionsdämpande åtgärder i samarbete med markägare och jordbruksorganisationer.

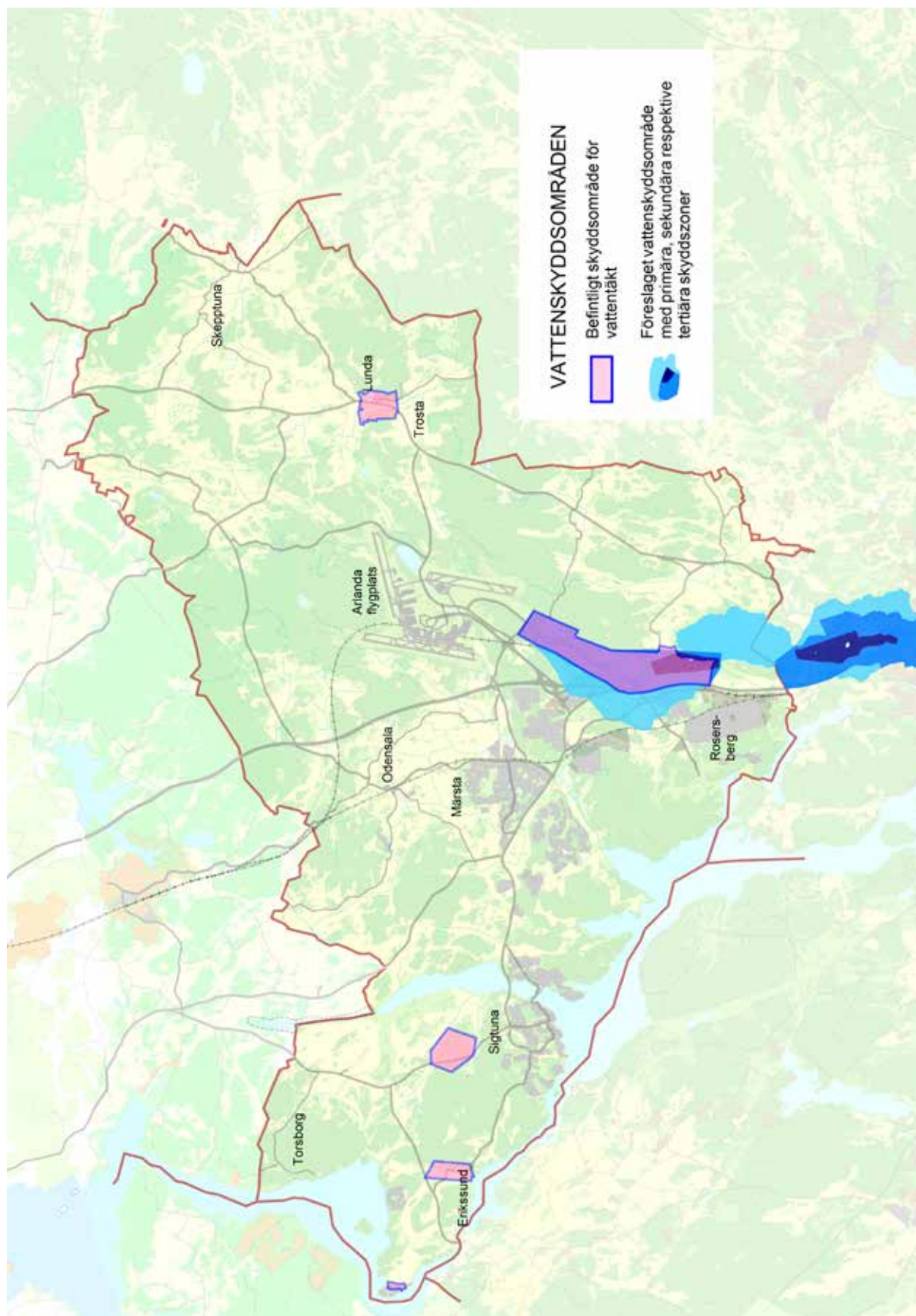
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.
- Se över gamla detaljplaner för högre krav på dagvattenhantering.
- Kartera dikningsföretagen och föreslå åtgärder för minskat läckage av näringsämnen och erosion.

Riktlinjer för att uppnå miljökvalitetsnormer MKN i grundvatten

Belastningen av näringsämnen och andra föroreningar som härrör från dagvatten, jordbruk, enskilda avlopp och verksamheter ska minska genom att högre krav ställs vid detaljplanering, bygglov, tillsyn och tillstånd.

Alla grundvattentäkter ska skyddas genom vattenskyddsområden med relevanta skyddsföreskrifter.

Den hydrologiska balansen och grundvattenbildningen ska säkras, särskilt i områden som utgör grundvattentäkter.

Karta 12 Vattenskyddsområden

Oxundaån

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk bedöms att Oxundaån inte uppnår målet MKN för ekologisk status. Största miljöproblemet är övergödning. Utsikterna för att Oxundaån ska uppfylla målet MKN är avhängigt belastningssituationen i uppströms liggande områden snarare än den från åns delavrinningsområde.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för vatten i Oxundaån ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- I planering särskilt beakta ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO).
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Tillämpa kompensationsåtgärder vid detaljplanering och tillstånd.

Grundvatten

För att säkra vattenkvaliteten och uppfyllande av MKN i kommunens grundvattentäkter ska belastningen av näringsämnen och andra föroreningar från dagvatten, jordbruk, enskilda avlopp och olika typer av verksamheter minskas. Relevanta skydd ska finnas för varje grundvattentäkt. Särskild hänsyn ska tas till de grundvattenförekomster som riskerar att inte uppnå miljö kvalitetsnormerna. Förslag finns att grundvattentäkten Märsta vattentäkt (del av Stockholmsåsen-Norrsunda) ska utgöra riksintresse.

Åtgärder för grundvattenförekomster

Nedan redovisas åtgärder för de förekomster som riskerar att inte uppfylla miljö kvalitetsnormerna.

Stockholmsåsen-Norrsunda

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att grundvattentäkten inte uppnår målet MKN för kemisk status. Magasinet utgör en av Norrvattens reservvattentäkter och har hög prioritet för vattenförsörjning. Grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Norrsunda omfattas av vattenskyddsområdet Ström-Märsta. Det befintliga vattenskyddsområdet har otillfredsställande skyddsföreskrifter och avgränsning.

Vattenmyndighetens påverkansanalys för Stockholmsåsen-Norrsunda redovisar att de högsta potentiella föroreningsbelastningarna utgörs av väg, järnväg, jordbruk och tätort.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för Stockholmsåsen ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på grundvattenförekomst.
- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.
- Nya skydds-föreskrifter beslutas.

Stockholmsåsen-Källbrunn

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att grundvattentäkten inte uppnår målet MKN för kemisk status på grund av hög potentiell föroreningsbelastning från verksamheter på Arlanda flygplats samt väg. Magasinet saknar intresse för regional/kommunal vattenförsörjning.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för Stockholmsåsen - Källbrunn ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på grundvattenförekomsten.

- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.

Stockholmsåsen- Arlanda

Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk för att grundvattentäkten inte uppnår målet MKN för kemisk status. Magasinet är sannolikt påverkat av föroreningar från flygverksamheten på Arlanda i så stor utsträckning att vattnet inte kan användas till dricksvatten. Magasinet saknar intresse för regional/kommunal vattenförsörjning.

För att uppnå miljö kvalitetsnormer för Stockholmsåsen - Arlanda ska Sigtuna kommun inrikta sig på följande lokala åtgärder:

- Besluta helhetsområde för normal respektive hög skyddsnivå utifrån status på grundvattenförekomst.

- Planera för en hållbar vatten-, avlopp- och dagvattenhantering utifrån kommunens VA-plan.
- Ökad tillsyn inom djurhållning, gödselhantering, dagvatten och enskilda avlopp.

Miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten

Mälaren omfattas av förordningen om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (2001:554). Hänsyn ska tas på samma sätt som för övriga miljö kvalitetsnormer för vatten.

Dagvatten

Uppfyllande av miljö kvalitetsnormerna (MKN) för yt- och grundvatten, hänsyn till översvämningssrisker, vattenbalans och grundvattenbildning ska vara styrande vid planering av dagvattenåtgärder. Hänsyn ska tas till hela avrinningsområdet och rådande belastningsutrymme. Dagvatten ska ses som en resurs som berikar stadsbilden.

Riktlinjer för dagvatten

Dagvatten ska flödesutjämnas, fördröjas och renas där det uppstår innan det leds till det kommunala ledningsnätet eller recipienten.

Ledningsnätet ska dimensioneras för kraftigare dagvattenflöden och tillräckliga ytor för fördröjning av dagvatten ska skapas.

Kompensationsåtgärder bör användas där andra verktyg saknas för att uppfylla MKN.

Dagvatten ska nyttjas som en positiv resurs genom öppna lösningar som berikar stadsbilden och förser växt- och djurliv med livsmiljöer. Tillskapande av så kallade mångfunktionella ytor ska eftersträvas i planläggningen.

Vid ny- och kompletterande bebyggelse ska en dagvattenutredning som belyser förutsättningar och åtgärdsbehov tas fram tidigt i processen och ligga till grund för val av åtgärder. Planen ska skapa förutsättningar för lämpliga åtgärder, vilka preciseras ytterligare i bygglovsskedet med stöd av miljöbalken. Tydliga anvisningar för drift underhåll och funktionskontroll ska tas fram inför anläggande av dagvattenanläggningar. Den nya dagvattenplan och tillhörande strategi för dagvatten kommer att utgöra viktiga planeringsunderlag.

Klimatanpassning

Klimatanpassning i den fysiska planeringen innebär att hantera frågor som rör lokalisering av bebyggelse, behov av skyddsåtgärder och tillräckliga skyddsavstånd utifrån förväntade framtida klimatförhållanden. Teknisk infrastruktur och grönsstruktur måste användas strategiskt och fylla flera funktioner, så kallade mångfunktionella ytor. Kommunens primära klimatanpassningsfråga är risken för översvämning från Mälaren. Läs mer under Riktlinjer för bebyggelse.

Karta 13 Översvämningsrisk Sigtuna stad med omnejd. Blå linje visar rekommenderad nivå över vilken bebyggelse ska placeras, motsvarande 2,8 m över Mälarens nuvarande medelvattennivå. Kurvan täcker in simulerade översvämningsrisker utifrån 50-, 100- och 200-årsflöden (MSB 2013)

Karta 14 Översvämningsrisk Steningedalen med omnejd

Karta 15 Översvämningsrisk Rosersberg med omnejd

INFRASTRUKTUR

Trafiksystemets kapacitet ska anpassas och utvecklas i takt med att befolkningen växer och nya företag etableras i kommunens verksamhetsområden. I planeringen för ett hållbart transportsystem ska kollektivtrafik, cyklister och fotgängare prioriteras. Målet är att flytta över resor från bil till attraktiva och hållbara alternativ. När gång- och cykeltrafikens samt kollektivtrafikens behov sätts främst finns förutsättningar att också åstadkomma de attitydförändringar som behövs för att leda till förändrade resmönster. Kommunens trafikstrategi ska utvecklas utifrån översiktsplanen och kompletteras med en plan för systematisk uppföljning av de mål som strategin slår fast.

Vägar

Vägsystemet inom kommunen behöver utvecklas i takt med att befolkningen växer och kommunens verksamhetsområden expanderar. Samtidigt finns behov av åtgärder för ökad trafiksäkerhet.

För vägnätet har Sigtuna kommun huvudmannskapet inom tätorterna, Swedavia inom Arlanda flygplatsområde och Trafikverket har ett huvudmannskap för nationella vägar och länsvägar. Vägarna E4, 263, 269 och 912 utgör riksintresse liksom trafikplatserna Rosersberg, Märsta och Måby. Vägarna E4, väg 263 och väg 273 är anvisade vägar för transport av farligt gods, och vid uppförande av byggnad eller anläggning inom

Riktlinjer väg och trafik

Utbyggnad av väg E4 från Bredden i Upplands Väsby till Arlanda flygplats med ytterligare körfält i vardera riktningen.

Utbyggnad av Måby trafikplats.

Standarden på väg 263 utvecklas med avseende på kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet i takt med bebyggelseutvecklingen och åtgärder ska prövas i enlighet med upprättad åtgärdsvalsstudie för väg 263.

Väg 893 dras utanför Skoby.

Intermodala lösningar och ny teknik i form av elväg för tunga transporter väg mellan Rosersbergs logistikområde och Arlanda flygplats ska genomföras initialt genom en demonstrationsanläggning utmed bland annat väg 859/893 och på sikt utvecklas att omfatta ytterligare områden inom Arlandastad.

Väg 859 förbi Rosersberg utvecklas med säkrare korsningspunkter och anpassad hastighet för ökad trafiksäkerhet.

Planskilda korsningar utmed Ostkustbanan ska åtgärdas vid Slottsvägen i Rosersberg och Brobyvägen i Märsta.

100 meter från ska riskanalys utföras. Vid större vägar ska det hållas ett byggnadsfritt avstånd från vägområde mellan 12-50 m, läs mer i Allmänna intressen kapitel Förordnanden.

Väg 263 utgör en viktig transportled för främst den lokala trafiken i Sigtuna kommun och är klassad som en sekundär förbindelse med viss regional funktion, där den regionala funktionen delvis består i kollektivtrafiken mellan Bålsta och Arlanda. Den regionala trafiken från Mälardalen mot E4 och Arlanda bör i största möjliga utsträckning via väg E 18 nyttja Rotebroleden.

Den funktion som väg 263 har förutsätter en utveckling av vägens standard för förbättrad kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet. Detta ska etappvis på kort, medellång och lång sikt prövas i enlighet med målsättningarna i den åtgärdsvalsstudie som tagits fram i Trafikverkets regi under medverkan av kommunen och andra parter.

För att förbättra kommunikationerna mellan Rosersbergs verksamhetsområde och Arlanda flygplats ska intermodala lösningar sökas samt utvecklas och ny teknik tas tillvara genom tillämpning av fossiloberoende tunga transporter på elväg.

Spårtrafik

Sigtuna kommun vill verka för ökat kollektivtrafikresande på spår samtidigt som förutsättningarna för transport av gods på järnväg förbättras. Det är angeläget att spårbunden trafik utvecklas mellan Märsta och Arlanda för både person- och godstrafik. Genom den påbörjade utbyggnaden vid Ostkustbanan för en överlämningsbangård i Rosersberg möjliggörs transporter av gods på järnväg både till post- och kombiterminal och där intermodala lösningar för väg- och järnvägstransporter kan åstadkommas. Detta förbättrar också möjligheterna att åstadkomma effektiva godsflöden mellan Rosersbergs verksamhetsområde och Cargo City, Arlanda flygplats.

Knutpunkt för kollektivtrafiken

Det finns fem viktiga knutpunkter för kollektivtrafik på järnväg. Det är stationen i Märsta, Rosersbergs pendeltågsstation samt de tre stationerna på Arlanda flygplats.

Sigtuna kommun vill verka för utveckling av knutpunkter för kollektivtrafik. Det ska i finnas tillgång till infartsparkeringsplatser för både bil och cykel såväl i kommunens tätorter som på landsbygden.

Det huvudstråk för kollektivtrafiken som planeras från Märsta till Arlanda flygplats via Arlandastad ska ha bytespunkter som möjliggör koppling till lokala slingor. Det ska också för utvecklingen av kollektivtrafiken och tvärförbindelserna i östvästlig riktning hållas öppet för en avgränsning av Roslagsbanan till Arlanda med integrering till lämpliga knutpunkter för övrig kollektivtrafik.

Riktlinjer spårtrafik

Norra böjen ska byggas ut som spårförbindelse mellan Ostkustbanan och Arlandabanan till Arlanda flygplats, dels för att möjliggöra pendeltågstrafik via Märsta till flygplatsen, dels för att kunna trafikera gods på järnväg till flygplatsens södra fraktområde, Cargo City.

Markreservation för tågdepå redovisas såväl i Odensala som i Brista/Krogsta. Förutsättning för båda depåerna är att etablering inte får försämra kapaciteten på Ostkustbanan. En etablering av en tågdepå vid Odensala får inte heller försvåra genomförandet av Norra Böjen.

Ostkustbanan är i behov av utökad kapacitet på sträckan Stockholm-Uppsala. I planeringen ska hållas öppet för anspråk av riksintresse för ytterligare två spår, med reservat för detta längs Arlandagrenen på sträckan Skavsta by – Arlanda - Myrbacken.

Utveckling av spårbunden trafik i ett strategiskt kollektivtrafikstråk som förbinder Sigtuna stad med Märsta station och Arlanda eftersträvas på sikt.

För kollektivtrafiken i Sigtuna kommun gäller de mål som finns i trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län angående attraktiva resor, en tillgänglig och sammanhållen region samt effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan. På lokal nivå behöver en uppföljning ske gentemot kommunala mål för miljö och transporter.

Riktlinjer knutpunkter för kollektivtrafiken

Märsta station ska utvecklas till ett resecentrum som ska utgöra en modern, effektiv och funktionell bytespunkt för tåg och busstrafik.

Inom östra Arlandastad ska inom ramen för behov av ytterligare spårkapacitet på Arlandabanan prövas förutsättningarna för att anlägga en ny pendeltågsstation.

I planeringen ska hållas öppet för etablering av stationer och bytespunkter inom flygplatsområdet vid Sky City och Benstocken för en avgrenad Roslagsbana till Arlanda.

I Sigtuna stad ska en ny knutpunkt utvecklas för kollektivtrafiken i nära anslutning till Pilsbo-rondellen med koppling till den bebyggelseutveckling som sker i Norra Sigtuna stad.

Stomnät för kollektivtrafik

Kollektivtrafikens stomnät via järnväg utgörs av Ostkustbanan och Arlandabanan. Via vägnätet utgörs stomnätet av huvudgator inom tätorterna samt större vägar mellan tätorterna. Hela stråket Arlanda flygplats – Arlandastad – Märsta – Sigtuna stad ska fungera för såväl effektiv arbetspendling som för andra resor.

Detta kollektivtrafikstråk ska vara trafikslagsoberoende och etappvis kunna byggas ut och på sikt kunna ge utrymme för spårbunden kollektivtrafik med förlösa fordon/spårbil eller andra hållbara och innovativa lösningar. Långsiktigt ska stråket i lämpliga bytespunkter och trafiknoder kopplas samman med en framtida möjlig spårbunden avgrening av Roslagsbanan till Arlanda och stombusstrafik till den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta.

Cykeltrafik

I utvecklingen av ett mer miljöanpassat transportsystem har cykeltrafiken en viktig roll. Det ska finnas lokala och regionala cykelförbindelser i enlighet med kommunens cykelplan. Viktiga skolvägar och målpunkter för fritids- och rekreationsresor ska täckas av trafiksäkra gång- och cykelvägar.

Riktlinjer stomnät för kollektivtrafik

Reservat för centralt huvudstråk med hållbar kollektivtrafikförsörjning i den regionala stadskärnan Arlanda – Märsta mellan Märsta station och Arlanda flygplats utpekas som strategiskt viktigt för en successiv utveckling av ett hållbart transportsystem för kollektivtrafik med möjligheter till på sikt spårbunden trafik i stråket. Kompletterande lokala slingor för kollektivtrafiken genom flygplatsstaden Airport City Stockholm och med koppling till Rosersbergs verksamhetsområde redovisas i enlighet med upprättad kollektivtrafikstrategi för området.

God framkomlighet med strategiska bytespunkter ska upprätthållas för utvecklad regional stombusstrafik till den regionala stadskärnan Arlanda – Märsta.

Tillgängligheten med kollektivtrafik mellan de yttre regionala stadskärnorna ska öka så att restidskvoten mellan kollektivtrafik och bil minskar från dagens 2,2 till 1,5 år 2030.

I stråket Sigtuna stad - Märsta ska stomnätet utvecklas för att ge kollektivtrafiken god framkomlighet med säkra och trygga busshållplatser samt anslutande gång- och cykelvägar.

På kommunens landsbygdsområden ska anpassade lösningar sökas för en flexibel och anropsstyrd kollektivtrafik.

Riktlinjer cykeltrafik

Viktiga cykelstråk som bör utvecklas är:

- Märstastråket, delen Rosersberg – Upplands Väsby.
- Knivstastråket, Märsta – Knivsta.
- Sigtunastråket, delen Pilsborondellen – Märstavägen.
- Stråket Sigtuna stad- Erikssund- Bro/Bålsta.

Både det befintliga arlandastråket och de bägge Sigtunastråken behöver kompletteras med åtgärder för oskyddade trafikanter avseende framkomlighet, trafiksäkerhet och trygghet.

Vatten och avlopp

Sigtuna kommun ska verka för en långsiktig hållbar samhällsstruktur för vatten och avlopp. En VA-plan kommer att tas fram i vilken det kommer att finnas principiella ställningstaganden för kommunal VA-utbyggnad, gemensamhetsanläggningar för VA samt enskilt VA. VA-planen ska utgå från miljökvalitetsnormer för vatten och långsiktigt kretsloppsanpassade lösningar. Säkerställande av kommunens dricksvattentäkter är en viktig fråga som behandlas i VA-planen. En snabb utbyggnad av kommunalt VA är en förutsättning för föreslagna förändrings- och utredningsområden samt för närbelägen landsbygd. Detta är viktigt för att minska miljöbelastning från dåliga enskilda avlopp, för att säkra dricks-vattenförsörjning samt att uppnå miljömål för övergödning och miljökvalitetsnormer för vatten.

Energiförsörjning

Produktion av förnybar energi inom kommunens geografiska yta ska öka. Det görs bland annat genom att kommunen aktivt medverkar till produktion av förnybar energi. Området kring Brista är lämpligt som plats för en framtida anläggning för biogasproduktion och/eller annan förnybar energiproduktion. Kommunens fysiska planering och samhällsbyggande ska förbättra förutsättningarna för miljöanpassade och resurssnåla transporter.

Riktlinjer vatten och avlopp

En snabb utbyggnad av kommunalt VA är en förutsättning för föreslagna förändrings- och utredningsområden samt för närbelägen landsbygd

I problemområden för grundvatten eller då miljökvalitetsnormer för vatten riskerar att inte uppnås, och kommunalt vatten inte är ett alternativ, förordas gemensamma kretsloppsanpassade avloppsanläggningar. Gemensamt avlopp kan vara ett krav för ny exploatering.

Gemensamma avloppsanläggningar förordas i områden där kommunalt avlopp inte dras fram.

Alla dricksvattentäkter ska efter år 2015 ha ett tillräckligt gott skydd för att säkerställa en god kvalitet på dricksvattnet även ur ett långsiktigt perspektiv.

Alla enskilda avloppsanläggningar ska ha efterföljande rening år 2019.

Kommunen ska samråda med Knivsta kommun och aktualisera frågan om anslutning till Käppala för att minska miljöbelastning i Lövstaån och Garnsviken.

Riktlinjer energiförsörjning och energianvändning

Eftersträva en utbyggnad av de befintliga fjärrvärmenäten i kommunen för att fler fastigheter och hushåll kan ansluta sig samt en sammankoppling av fjärrvärmenät.

Småskaliga förnybara el- och värmesystem ska utvecklas inom kommunen.

Vid ny- och ombyggnation ska förnybara energisystem prioriteras.

Utveckla kommunens klimat- och energirådgivning som stöd för minskade utsläpp från transporter och minskad energianvändning samt omställning till förnybara energislag.

SIGTUNA KOMMUN BIDRAR TILL ATT NEDAN MÅL I STOCKHOLMS LÄNS KLIMAT- OCH ENERGISTRATEGI UPPNÅS:

1. Länets utsläpp av växthusgaser utanför handeln med utsläppsrätter minskar med 19 procent till år 2020 jämfört med år 2005. Verksamheter som regleras av handel med utsläppsrätter minskar samtidigt sina utsläpp med 30 procent till år 2020.
2. Regionens energianvändning är 20 procent effektivare år 2020 jämfört med år 2008, mätt i energiintensitet (tillförd energi per BNP-enhet i fasta priser).
3. De klimatpåverkande utsläpp som energianvändningen ger upphov till minskar med 30 procent per invånare till år 2020 (ton CO₂-ekvivalenter) jämfört med år 2005 och med 40 procent till år 2030.
4. År 2020 är 16 procent av energianvändningen i transportsektorn förnybar.
5. Energiproduktionen i länet sker år 2020 till 90 procent med förnybara bränslen, spetslastproduktionen oräknad. År 2030 sker den till 100 procent med förnybara bränslen.

Avfall

Avfallshanteringen ska integreras i detaljplaneprocessen och utgå från miljö-, stadsbyggnads- och kundperspektiv. Information och kommunikation med invånarna är viktigt för att uppmuntra och underlätta minimering av avfall och att rätt avfall hamnar på rätt plats.

It-infrastruktur

Bredband är en av de grundläggande infrastrukturerna ett modernt samhälle behöver för att fungera och vara konkurrenskraftigt. För kommunens invånare och företagare är det viktigt med tillgång till snabb och robust IT-kommunikation. Nedan riktlinjer utgör mål för kommunens utveckling av bredband i och med en övergripande handlingsplan för utbyggnad.

Riktlinjer för avfallshantering

Avfallshanteringen ska ingå i ett tidigt skede vid samhällsplanering.

Vid planläggning för ny bebyggelse bör utrymme skapas för återvinningsstationer alternativt miljöhus.

Riktlinjer för IT-infrastruktur

Alla hushåll och arbetsplatser i Sigtuna kommun ska ha möjlighet till bredband med minst 100 Mbit/sekunden till år 2020.

All offentlig verksamhet ska ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/sekunden till år 2018.

Alla kommundelar ska ha tillgång till öppna och operatörsneutrala nät.

FRAMTID OCH UTVECKLING I TÄTORTERNA, ARLANDASTAD OCH ARLANDA FLYGPLATS

I det här avsnittet beskrivs den framtida utvecklingen inom de tre tätorterna samt inom Arlanda flygplats och Arlandastad. All planering ska utgå både ifrån de olika geografiska områdenas förutsättningar och ifrån kommunen som en helhet.

Landsbygdens utveckling finns beskriven i föregående avsnitt mark- och vattenanvändning under rubrikerna Förändrings- och utredningsområden utanför tätort och Utveckling inom landsbygden – pågående markanvändning Tätorterna och landsbygdens historia och nuvarande förhållanden beskrivs mer ingående i avsnittet Geografiska områden i bilagan Allmänna intressen.

Märsta

Märsta är idag kommunens största tätort med närmare 26 000 invånare. Märsta var från början ett bondesamhälle som växte fram med utgångspunkt från gårdarna Sätuna, Valsta, Arenberga och Märsta. Gårdarna låg på strategiska platser nära Mälaren. År 1866 kom järnvägen och Märsta blev ett stationssamhälle med olika industrier. Arlanda beslutades 1957 och blev snabbt en av kommunens stora arbetsplatser och Märstas befolkning fyrdubblades på 1960-talet. Stora delar av bebyggelsen och infrastrukturen härstammar från -60 och -70 talet. Märsta skiljer sig från andra så kallade miljonprogramssamhällen genom att landsbygdens jordbruks- och skogsmark sträcker sig in mellan bostadsområden vilket gör att Märsta ger ett grönt intryck. Idag är Märsta ett starkt växande samhälle där den gamla strukturen alltmer utvecklas genom förtätning och en mer sammanhållen bebyggelsemiljö med bostadsområden och varierade hustyper och karaktär, gröna bostadsgårdar och villaträdgårdar.

Framtida utveckling

En stor del av kommunens planerade bebyggelseutveckling kommer att ske i Märsta genom förtätning och avrundning av tätorten, men även genom utveckling av bostäder i stråket längs väg 263 mot Sigtuna stad. I Tingvalladalens sydöstra del planeras för cirka 600 bostäder och en del arbetsplatser. På Steningehöjden håller ett bostadsområde på att utvecklas väster om Valsta/Östra Steninge. Färdigutbyggt beräknas området innehålla cirka 900 bostäder med förskola och skola. Söderut med god mälarkontakt planeras utveckling av ett större bostadsområde i anslutning till Steninge slott, Steninge slottspark.

I samband med att skyddsavståndet från flygplatsen i framtiden kan komma att ändras öppnas möjligheten att vidareutveckla markområden på den östra sidan av järnvägen. Studier har genomförts som visar att det finns ett stort förtätningssutrymme i tätorten. En förutsättning för ytterligare byggnation är att kollektivtrafiken inom tätorten, till Sigtuna stad, Arlanda flygplats och andra delar av kommunen utvecklas. Inte minst måste Märsta station utvecklas till ett modernt resecentrum.

Märsta utgör en del av den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta. Detta område har hög prioritet att utvecklas med fokus på att Arlandaområdet och Märsta ska sammanlänkas genom ett hållbart kollektivtrafikstråk. Märstas centrala delar ska fortsätta utvecklas utifrån en stadsmässig karaktär med funktionsblandning. Stråket längs Stockholmsvägen mellan Märsta Centrum och Stationsgatan är ett exempel där en sådan utveckling mot en tätare och mer urban stadsmiljö planeras.

Såväl Märsta som Valsta centrum måste utvecklas, och båda är under planering för att ges ett ökat innehåll och utbud av såväl offentlig som kommersiell service och för att möjliggöra fler bostäder nära respektive centrum. Märsta Centrum kommer med den utveckling som planeras att bli det stadscentrum som kommunens invånare så väl behöver för att tillgodose möjligheterna till handel och service i centralorten.

År 2009 utfördes en Ortsanalys för Märsta. I samband med detta hölls även rådslag med ortens invånare för att undersöka vad de tycker om sin ort samt hur de vill att den ska utvecklas. Ortsanalysen utgör ett kunskapsunderlag för kommunens fortsatta planering.

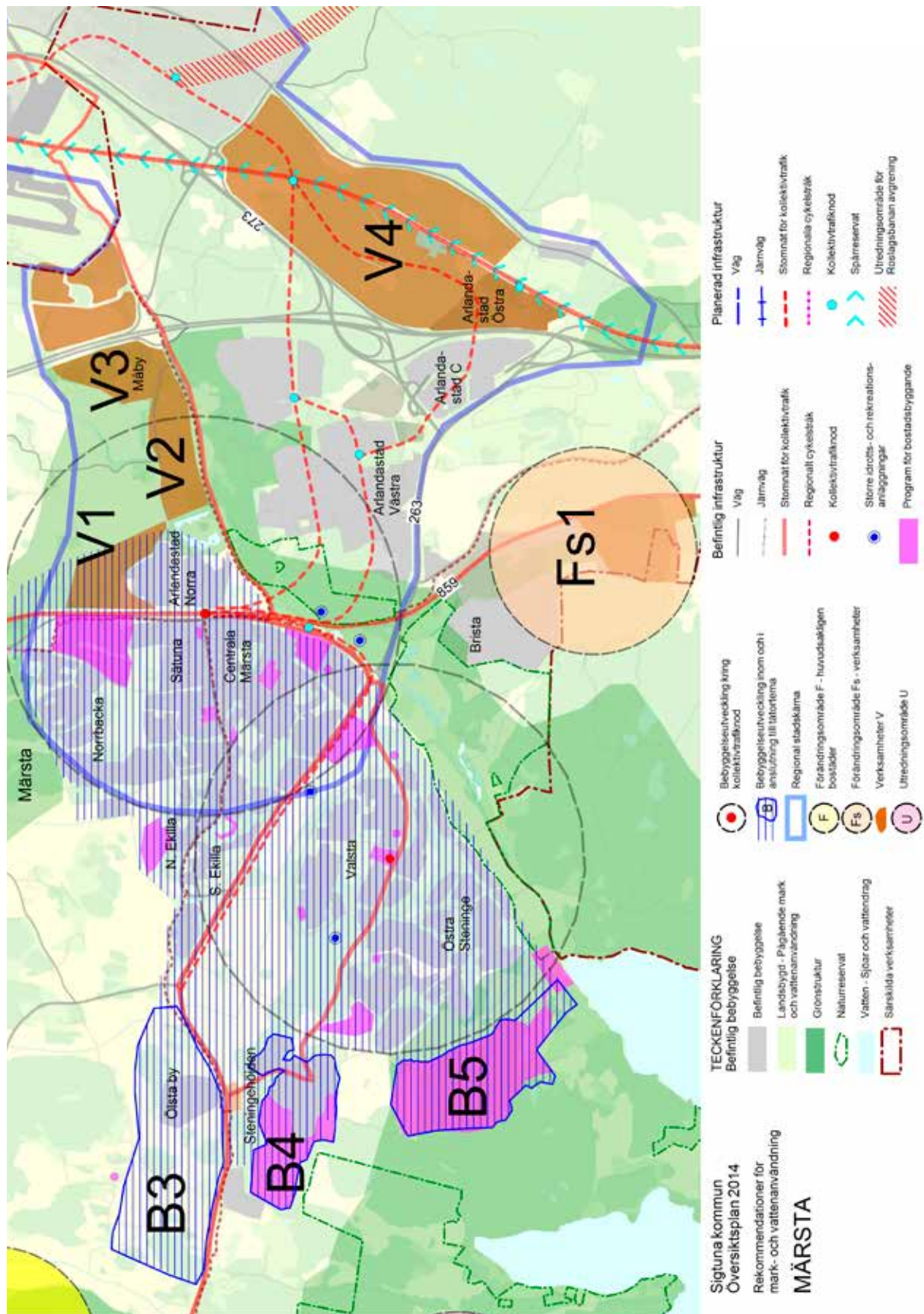
Riktlinjer Märsta

Bebyggelsens täthet, höjdskala och gestaltning ska anpassas till läget i tätorten och till befintliga bebyggelsemiljöer.

Sammanhållande faktorer bör stärkas och bebyggelse i samverkan med grönska, parker, natur och omgivande landskap utgör de kvaliteter som kan utveckla Märsta till Märsta Parkstad.

Den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta ska utvecklas mot en bebyggelsestruktur med mer funktionsblandad, tät och stadsmässig karaktär.

Kollektivtrafikens förutsättningar ska förbättras genom tydliga och strategiska kollektivtrafikstråk där Märsta resecentrum innehar en särställning som kommunens strategiskt viktigaste kollektivtrafikknutpunkt.

Karta 16 Märsta tätort med omgivning

Sigtuna stad

Sigtuna stad är kommunens näst största tätort med cirka 9 000 invånare. Det är en attraktiv bostadsort med nära kontakt med Mälarens stränder och omgivande natur. Staden anlades kring år 980 e. Kr och är den äldsta, idag existerande, staden i Sverige. Stadskärnan omfattar Mälarens strand och kommunen har medvetet arbetat med att tillgängliggöra vattenkontakten. Staden har växt under årtiondena och ny bebyggelse har tillkommit i årsringar räknat från stadens centrum och med tydlig prägel av sin tid.

Framtida utveckling

Sigtuna stads stadskärna omfattas av riksintresset för Sigtuna stad AB 65 det innebär i huvudsak bevarande men varsam utveckling kan ske under förutsättning av att befintliga värden inte äventyras. Endast åtgärder som är anpassat till riksintressets värdebeskrivning kan återhållsamt få komma till utförande. Vid prövning av bygglov ska lämpligheten av föreslagen förändring bedömas med utgångspunkt från gällande detaljplaner och Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad (1986). Kulturmiljön i Sigtuna kommun ska bevaras då

den ger kunskap till kommande generationer och den ska vårdas och utvecklas så att den bidrar till att förhöja tätorternas och landsbygdens attraktivitet, med avseende på folkhälsa, friluftsliv och tillväxt.

Nordväst om Pilsborondellen finns ett område som är strategiskt beläget för att komplettera stadens utbud av handel och service som inte kan inrymmas i stadskärnan. Vidare upp mot nordväst planeras en ny stadsdel med bostäder växa fram i vad som kallas Norra Sigtuna stad. Projektet Norra Sigtuna stad har inletts med en visionsstyrd planering i dialog med invånare runt området under 2013 hölls ett rådslag som utmynnade i ett positivt ställningstagande från invånarnas sida att gå vidare med planeringen av området. Området väster om Sjudargårdsvägen är utpekade som utred-

ningsområde där förutsättningarna för bebyggelse med bostäder och verksamheter som är förenliga med bostäder skulle kunna utredas. Inom ramen för utredningen ska särskilt bristande infrastruktur beaktas.

I Södertälje, öster om Munkholmsviken och Til, finns ett skogsområde med fritidshus där det finns förutsättningar att utveckla bostadsbebyggelse med en etappvis utbyggnad av villor med inslag av tätare bebyggelse där hänsyn tas till en värdefull grön struktur. Områdena är angivet som utredningsområde, bostäder, vilket innebär att det avses utredas vidare för att till större eller mindre del kunna tas i anspråk för delvis annan markanvändning, huvudsakligen bostäder. Omkring Venngarns slott har arbetet med att planera för bostäder påbörjats under hösten 2013.

Riktlinjer Sigtuna stad

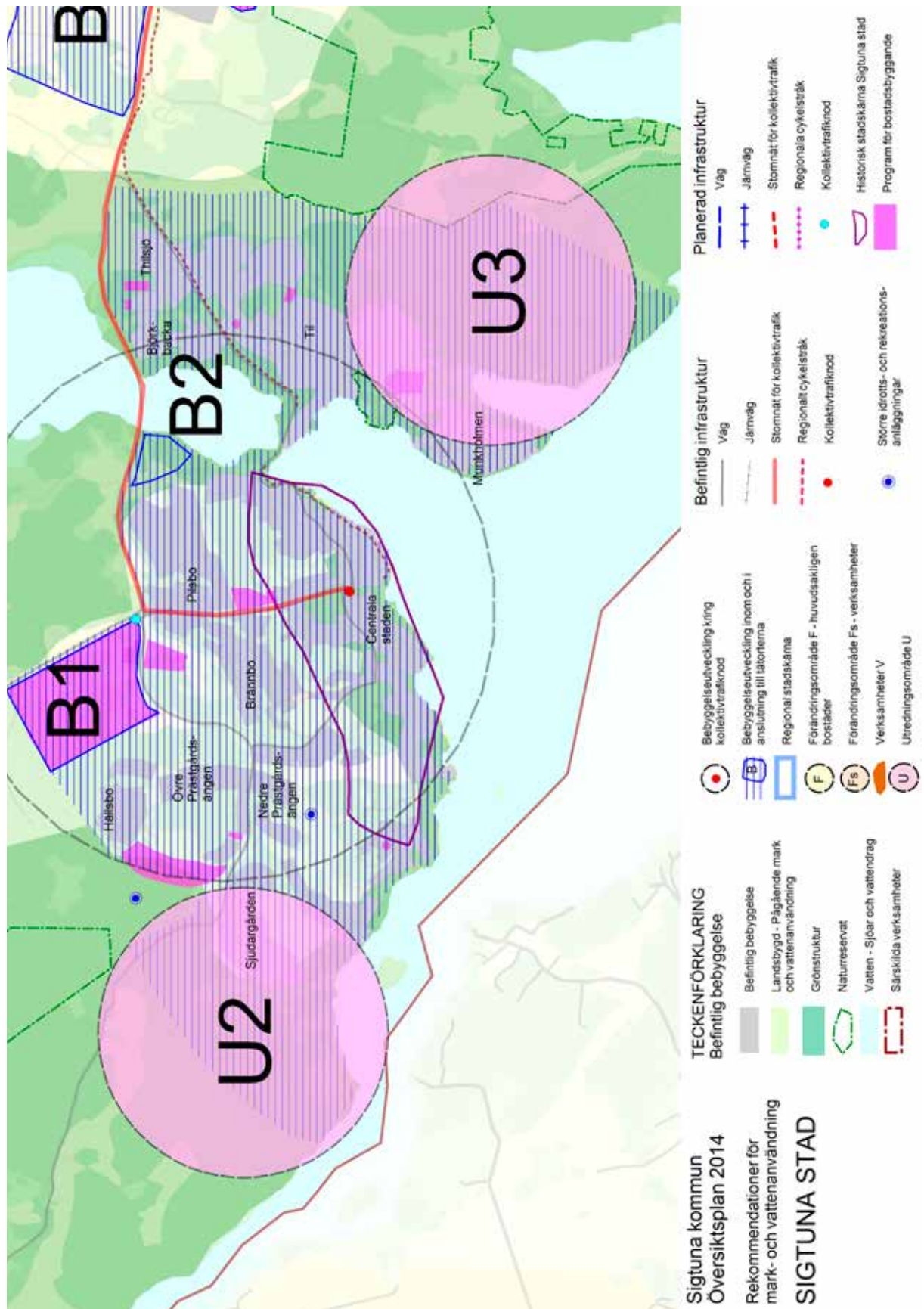
Bebyggelsens täthet, höjdskala och gestaltning ska anpassas till läget i staden och till befintliga bebyggelsemiljöer.

Utbudet av service och handel ska utvecklas.

Kollektivtrafikens förutsättningar ska förbättras och där utgör Sigtuna Busstorg och Pilsborondellen två viktiga noder. Stråket Sigtuna stad – Märsta - Arlanda ska utvecklas för flexibel kollektivtrafik, snabbuss initialt med långsiktigt anpassade andra lösningar i form av exempelvis spårbunden trafik.

Bevarande- och förnyelseplanen för Sigtuna stad och Kulturminnesvårdsprogrammet ska utgöra ett vägledande kunskapsunderlag. Båda dokumenten bör genomgå en översyn för komplettering och uppdatering, även sentida bebyggelse ska inventeras.

Områden i centrala Sigtuna stad där Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad inte överensstämmer med gällande detaljplan bör bli föremål för ny planläggning.

Karta 17 Sigstuna stad med omgivning

Rosersberg

Rosersberg utgör kommunens minsta tätort, här bor cirka 1 800 invånare och ligger i den södra delen av kommunen gränsande mot grannkommunen Upplands Väsby. Rosersberg har en tydlig identitet som villastad med anslutning till pendeltågsstationens östra sida.

Rosersberg har en F-6 skola, förskolor och sport- och aktivitetsfält med sporthallar. Det finns en mindre centrumfunktion med bland annat dagligvarubutik. Rosersberg har en tydlig uppdelning med bostäder öster om Ostkustbanan och pendeltågsstationen och verksamheter som är under utveckling kring tätorten. Rosersberg har nära till Mälaren där Rosersbergs slott tronar i en vacker miljö med inbjudande park intill vattnet.

Framtida utveckling

En utveckling av bostäder i Västra Rosersberg är under planering. Området kan komma att innehålla 300-400 bostäder med varierande hustyper och upplåtelseformer. Öster om järnvägen kan endast mindre kompletteringar ske på grund av rådande flygbullersituation.

En utveckling av verksamhetsområdet väster om det befintliga kommer att studeras genom detaljplanläggning. Verksamhetsområdet har stor utvecklingspotential i nära anslutning till trafikplatsen. Norr om Rosersberg finns planer på ytterligare järnvägsanknuten verksamhet genom förlängt stickspår från Brista mot Krogsta. Planläggning pågår i ett tidigt skede. Även nordost om Rosersberg planeras utveckling av verksamheter.

Det finns en rad trafikfrågor som är angelägna att förbättra, främst handlar det om att på väg 859

anpassa förutsättningarna för tung trafik och att förbättra trafiksäkerheten, inte minst för oskyddade trafikanter. Samtidigt ska sökas lösningar för att med ny teknik förbättra de intermodala sambanden och fordonstransporterna mellan Arlanda flygplats/Märsta och Rosersbergs logistikområde samtidigt med att tillgängligheten i kollektivtrafiken utvecklas.

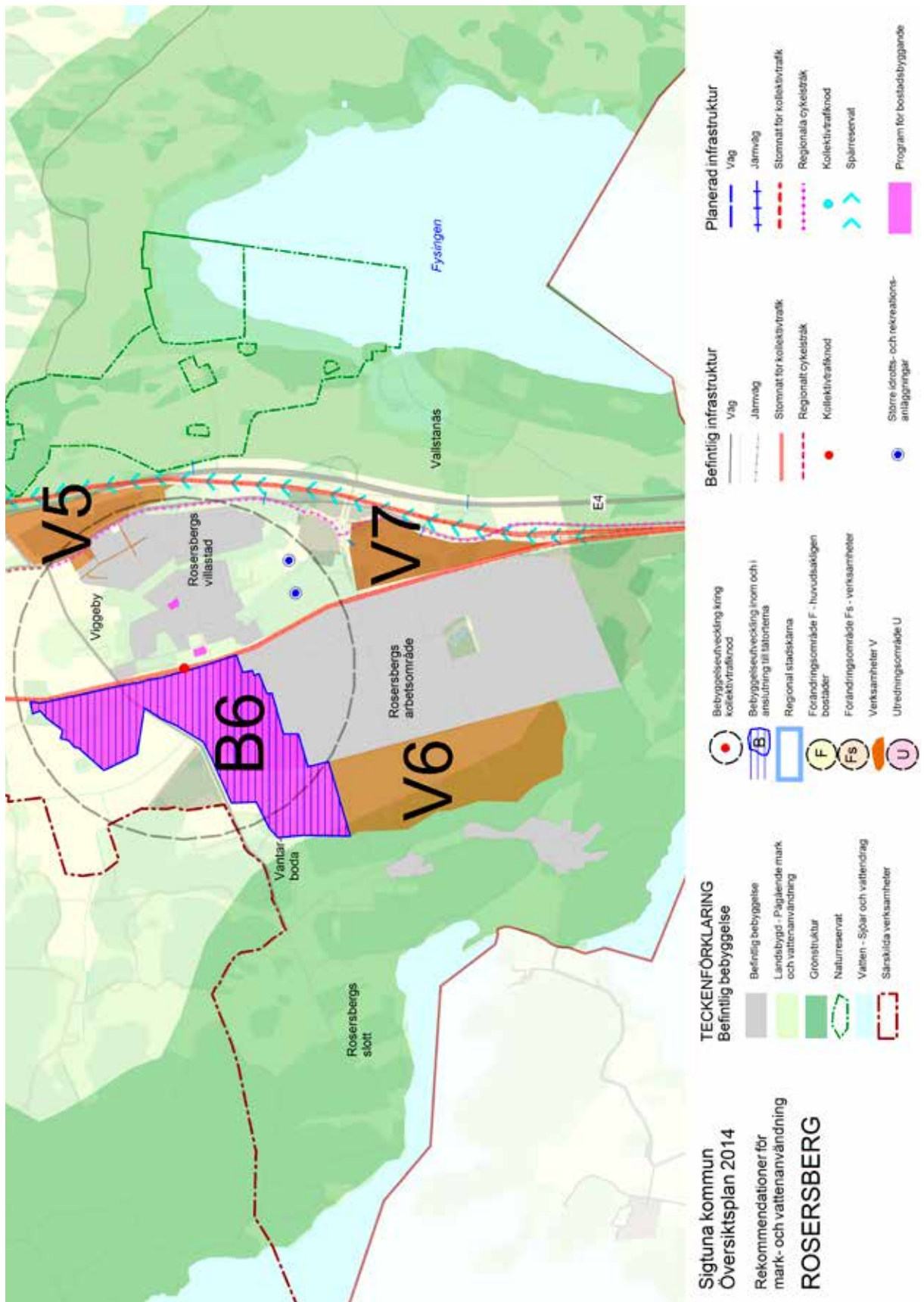
Det är angeläget att värna om grönstruktur inom och i anslutning till Rosersberg genom goda möjligheter för gröna stråk och friluftsliv. Bland annat avses Råbergsskogen och Viggebysskogen att skyddas för att säkerställa bevarande. Grönstrukturplanen pekar särskilt ut skyddsvärda områden utefter Oxundasjön, Verkadalen, Oxundaån samt Mälarstranden mellan Rosersbergs slott och Steninge. Närheten till Fysingen, med natur- och strövmråden samt kulturmiljön kring Skånela och Rosersbergs slott ska tas tillvara och utvecklas.

Riktlinjer Rosersberg

Bostäder ska byggas nära befintlig kollektivtrafik i Rosersberg med verksamheter i anslutning till tätorten, främst väster om tågstationen samtidigt som ett närcentrum i centrala Rosersberg behöver utvecklas.

Utveckling av Rosersberg ska ske med beaktande av god bebyggd miljö. Gröna strukturer och samband ska bevaras, trafiksituationen ska förbättras bland annat genom att pröva ny teknik i form av elväg för transporter med tunga fordon mellan Rosersbergs verksamhetsområde och Arlanda flygplats parallellt med att också kollektivtrafiken utvecklas.

Rosersbergs gröna stråk ska stärkas. Möjligheter att bygga ut gångstråk mellan Rosersbergs slott och Steninge samt gångmöjligheter mellan Rosersberg och Skånela slott ska utredas.

Karta 18 Rosersberg tätort med omgivning

Arlanda flygplats

Arlanda flygplats, Stockholm Arlanda Airport, är Sveriges största flygplats och landets huvudflygplats. Antalet flygpassagerare på Arlanda uppgick år 2013 till drygt 20,7 miljoner passagerare, varav 15,8 miljoner utrikes passagerare och 4,9 miljoner inrikes passagerare. Inom flygplatsområdet finns omkring 250 företag verksamma och kring flygplatsen arbetar ca 20 000 personer, vilket gör området till en av landets största arbetsplatser.

Flygplatsen trafikförsörjs i huvudsak från väg E4 via trafikplats Märsta och trafikplats Måby. Spårtrafiken leds via Arlandabanan till de tre järnvägsstationerna belägna under flygterminalerna. Två av stationerna, de under terminalerna 2 och 3 samt 4 samt den under terminal 5 är avsedda endast för till snabbtåget Arlanda Express. Under Sky City finns fjärrtågstationen där SJ och andra aktörer kan angöra med fjärr- och regionaltåg. Storstockholms lokaltrafik, SL, bedriver pendeltågstrafik mellan Stockholm och Uppsala via Arlanda. Andelen kollektivtrafikresande till Arlanda uppgick under 2013 till över 52 procent.

Arlanda har ett omfattande miljö- och klimatarbete och ackrediterades år 2009 som första flygplatsen i världen till den högsta nivån i ett europeiskt program som graderar flygplatsers klimatarbete. Swedavia har tagit ett helhetsgrepp om flygplatsens energifrågor och har minskat sin energianvändning med en fjärdedel på fyra år. Sedan år 2004 har Arlanda mer än halverat koldioxidutsläppen från verksamheter knutna till driften av flygplatsen.

Miljötillstånd

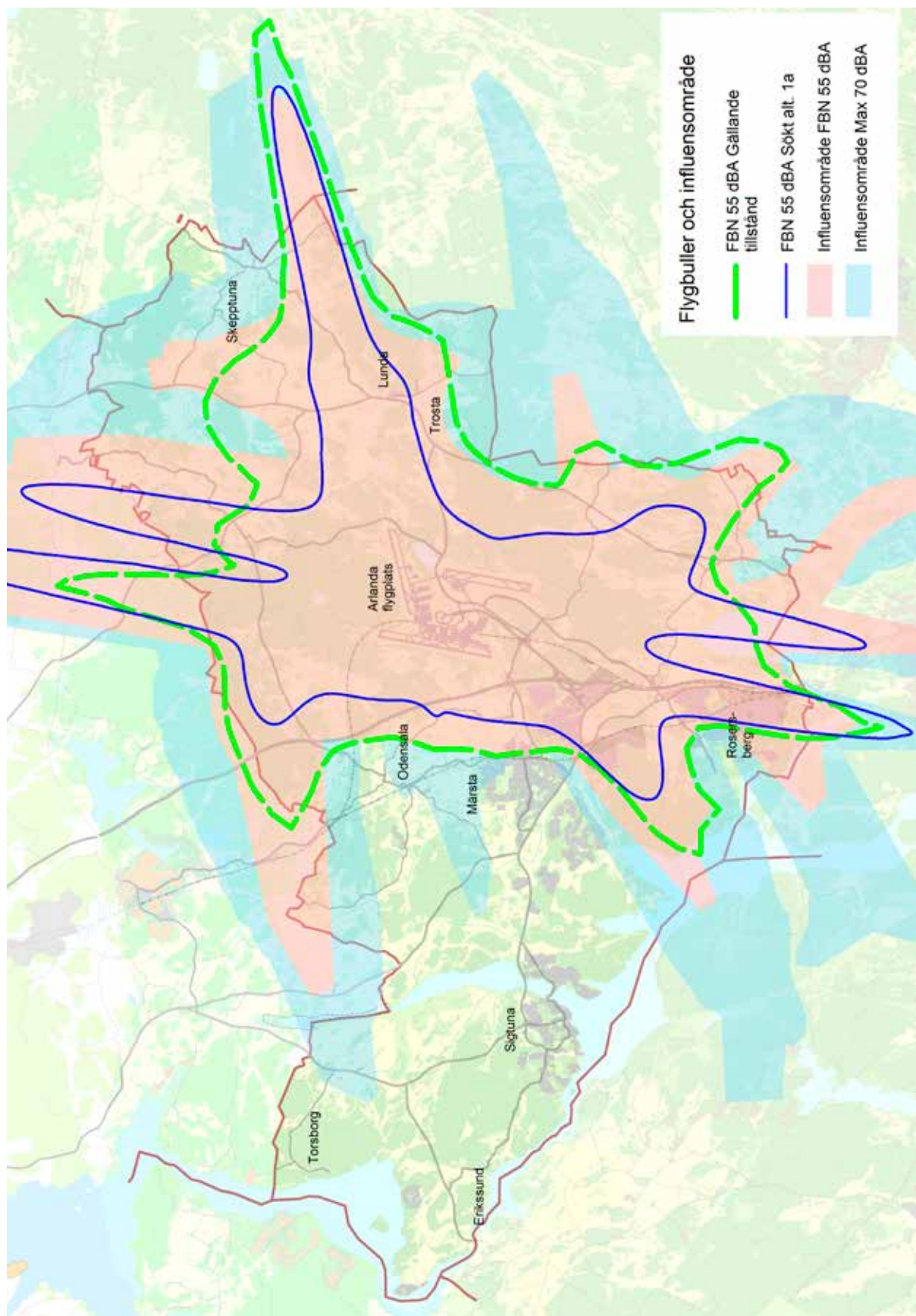
Swedavia innehar idag ett miljötillstånd för flygplatsverksamhet med drift på tre rullbanor med en högsta tillåtna årsvolym på 372 100 flygplansrörelser.

Tillståndet är förenat med ett flertal villkor däribland villkor 1 gällande det så kallade utsläppstaket, och villkor 6 vilket reglerar landningar från söder till bana 01R över Upplands Väsby tätort.

Villkor 6 medför efter en slutlig prövning att regelmässiga raka inflygningar till bana 01R inte är tillåtna från och med den 1 januari 2018. Mark- och miljödomstolen har i november 2013 beslutat om nytt miljötillstånd. Efter att beslutet överklagats har mark- och miljööverdomstolen lämnat prövningstillstånd för tillståndsansökan.

En beskrivning av flygbuller som en omgivningsfaktor och redovisning av bullerkurvor finns i Översiktsplanens bilaga *Allmänna intressen* under avsnittet *Hälsa, säkerhet och risk*.

Karta 19 Influensområde för Arlanda flygplats

Karta 20 Utvecklingsplan för Arlanda flygplats, Arlanda Masterplan, Swedavia 2012 med två alternativa lösningar för en fjärde bana.

Framtida utveckling

Den av Swedavia framtagna utvecklingsplanen för Arlanda benämns Arlanda Masterplan och beskriver flygplatsens fysiska utveckling med år 2040 som horisontår. Utvecklingsplanen överensstämmer i stort med den fördjupning av översiktsplanen, FÖP för Arlandaområdet, som Sigtuna kommun tog fram och antog år 2006.

Swedavia bedömer att Arlanda år 2040 ska planeras för att hantera 32 miljoner passagerare och 320 000 flygplansrörelser. En fjärde bana bedöms enligt Swedavia inte behövas innan år 2040, under förutsättning att miljövillkoren med nuvarande utformning inte blir för begränsande för verksamheten. En fjärde bana finns inte angiven på mark- och vattenanvändningskartan eftersom det inte är aktuellt inom översiktsplanens planeringshorisont till år 2030. Sigtuna kommun har dock inte tagit ställning vare sig för en fjärde bana eller för dess alternativa lägen.

Utvecklingsplanen beskriver en fortsatt utveckling av de redan etablerade verksamheterna och funktionerna. Terminalkapacitet utökas genom utbyggnader av Terminal 5, en ny Terminal 3 och utbyggnad av Terminal 2 österut. I flygplatsens

södra delar sker en fortsatt utveckling av flygfrakt i Arlanda Cargo City samt utveckling av Arlanda logistikområde i anslutning till Måby trafikplats. Till Cargo City via logistikområdet hålls en möjlighet till järnvägsanslutning för flygfrakt öppen. På östra sidan om infartsvägen, väg E4.65, sker en fortsatt utveckling av långtidsparkeringarna.

I flygplatsens östra delar kan ytterligare hangarverksamhet och liknande tillföras efter behov.

De mest omfattande förändringarna kommer att ske i flygplatsens centrala delar i anslutning till flygtrafikledningstornet och Sky City, där ett större område planerats för utveckling av hotell och kontor. Den första byggnaden, hotell Clarion Arlanda är byggd och det första kontorshuset påbörjas under år 2013. Enligt planerna ska dessa byggnader följas av ett flertal ytterligare kommersiella byggnader vilka samtliga ingår i satsningen inom ramen för Airport City Stockholm och där en fortsatt stadsutveckling ska ske enligt den särskilda stadsbyggnadsstrategi som parterna i det gemensamma bolaget Airport City Stockholm ställt sig bakom. De centrala delarna kan även komma att påverkas om den pågående utredningen om Roslagsbanans förlängning till Arlanda leder till ett genomförande.

Riktlinjer Arlanda flygplats

FÖP (fördjupning av översiktsplan) Arlandaområdet gäller fortsättningsvis.

Kollektivtrafiken till Arlanda flygplats måste förbättras även i det lokala öst-västliga stråket och då utgör Norra Böjen och Märsta resecentrum med gent kollektivtrafikstråk till Arlanda via Arlandastad en förutsättning. Det ska också hållas öppet för en avgrening av Roslagsbanan till Arlanda med koppling till annan kollektivtrafik i området.

För att avlasta vägnätet ska förutsättningar för flygfrakt på järnväg via Norra Böjen till Cargo City utredas.

Kommunen ska öka samarbetet med flygplatsverksamheten för att främja och utveckla en biologisk mångfald samt skyddsformer för områden med höga naturvärden inom flygplatsverksamhetens närområden.

Arlandastad och Airport City Stockholm

En fördjupning av översiktsplan (FÖP) för Arlandaområdet antogs under år 2006 som en fördjupning av Sigtuna kommuns översiktsplan från år 2002. Fördjupningen beskriver förutsättningarna för exploatering såsom trafik, risk, teknisk försörjning samt översiktlig markanvändning i området. Utgångspunkt är de kommunikativa fördelarna med flyg, tåg och motorväg som området erbjuder och det strategiska läget mellan Stockholm och Uppsala när det gäller förutsättningar att utveckla området

Syftet med FÖP Arlandaområdet är bland annat att förtydliga planeringsförutsättningarna för områdets utveckling och hur riksintresset Arlanda flygplats ska avvägas. Syftet är även att knyta samman planområdets olika huvuddelar med Märsta tätort samt integrera flygplatsen i det kommunala plansystemet. FÖP Arlandaområdet ersätter planprogram när detaljplaner tas fram inom området.

Framtida utveckling

Satsningen på Airport City Stockholm berör stora delar av det område som behandlats inom ramen för FÖP Arlandaområdet. Ett mål är att etablera en modern flygplatsstad, med en levande stadskärna och attraktiva verksamhetsområden, som med sitt läge vid motorvägen mellan Stockholm och Uppsala har exceptionell tillgänglighet till regionen, Sverige och världen. Sigtuna kommun, Swedavia och Arlandastad Holding AB har ett nära samarbete i utvecklingen av Airport City Stockholm, och har genom det gemensamma bolaget Airport City Stockholm tagit fram en vision för en stadsbyggnadsstrategi som grund för områdets utveckling. Den ligger helt i linje med intentionerna i FÖP Arlandaområdet. Också en kollektivtrafikstrategi har utarbetats av bolaget som åskådliggör en strategi för hur kollektivtrafiken i Airport City Stockholm ska integreras med övrig stadsutveckling.

Naturområden kring flygplatsen innehåller många värdefulla och skyddsvärda naturmiljöer. En viktig del i arbetet att uppfylla ekologiska mål är att utveckla och skydda dessa områden. Samarbete pågår mellan kommunen och Swedavia.

Riktlinjer Arlandastad och Airport City Stockholm

FÖP (fördjupning av översiktsplan) Arlandaområdet gäller fortsättningsvis.

Fördjupning av översiktsplan för den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta ska övervägas

Kollektivtrafiken inom Arlandastad måste förbättras med goda kopplingar till målpunkterna. Märsta resecentrum och Arlanda flygplats. Därför ska ett hållbart kollektivtrafikstråk utvecklas och inom flygplatsstaden Airport City Stockholm ska särskild uppmärksamhet ägnas strategier som ger kollektivtrafiken en roll som drivkraft i stadsutvecklingen.

Ny station på Arlandabanan inom Arlandastad ska utredas som strategiskt viktig knutpunkt för kollektivtrafiken och stadsutvecklingen i området.

RIKSINTRESSEN OCH MILJÖKVALITETSNORMER

RIKSINTRESSEN

Riksintressen är geografiska områden som inrymmer sådana speciella värden eller har så speciella förutsättningar att de bedöms vara betydelsefulla för landet i sin helhet. Dessa områden kan klassas som riksintresse enligt miljöbalken. Syftet med att peka ut ett riksintresse är att säkerställa en användning, bevara något för framtiden eller att möjliggöra viss utveckling.

De verksamhetsanknutna riksintressena har identifierats i en process som respektive statligt verk har huvudansvaret för. Det är länsstyrelsens uppgift att i planprocessen och tillståndsgivning bevaka att riksintressena tillgodoses och även att lämna underlag om desamma till kommunens planering. I ett område av riksintresse får områdets värde eller betydelse inte påtagligt skadas av annan tillståndspliktig verksamhet. Riksintresset väger oftast tyngre än ett eventuellt motstående lokalt intresse i den fysiska planeringen. När olika riksintressen ställs mot varandra, prioriteras det ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushåll-

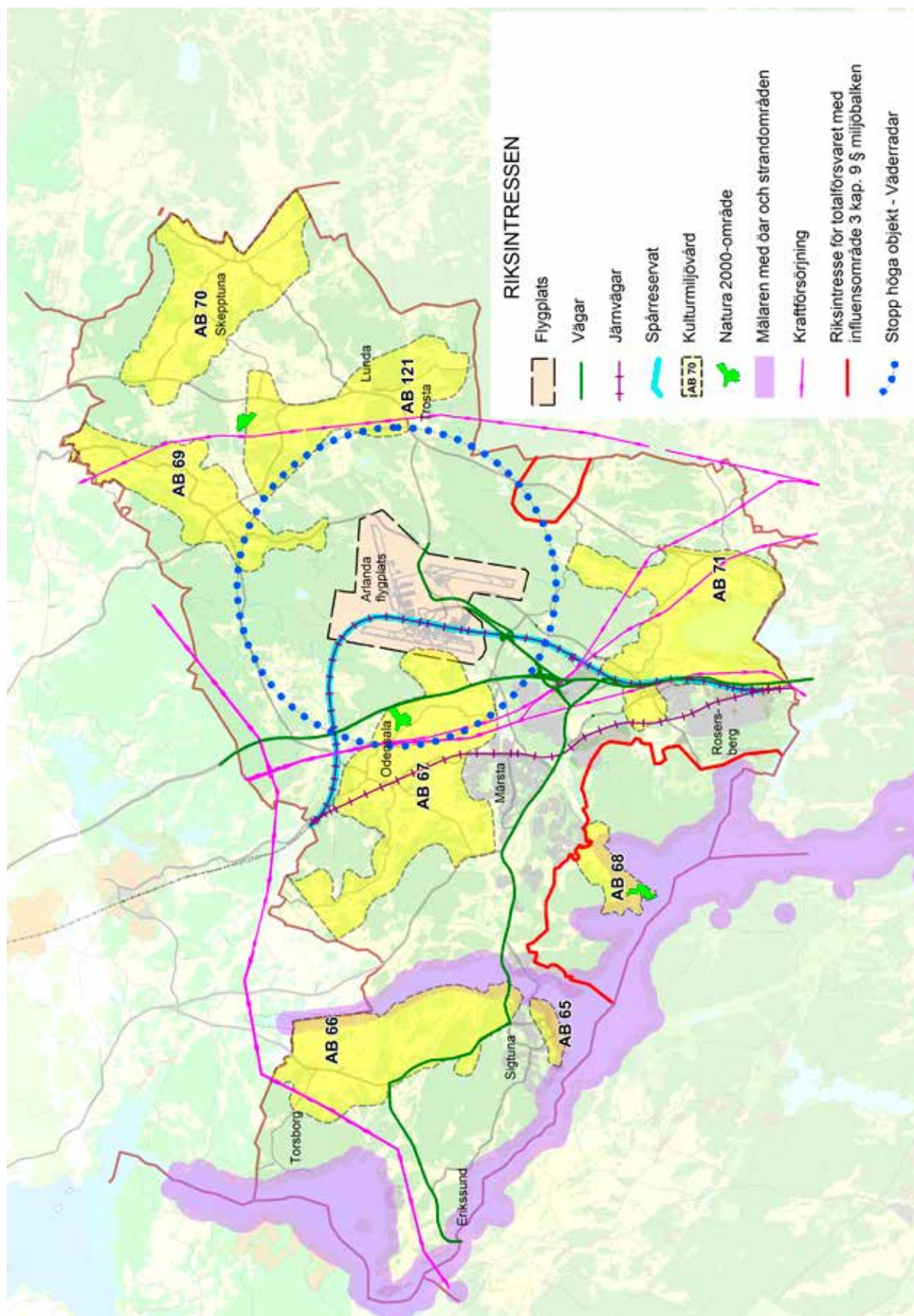
ning. Undantagna är anläggningar för totalförsvaret som bör ges företräde.

De riksintressen som berör Sigtuna kommun täcker stora mark- och vattenområden i kommunen. Nästan 80 % av markarealen berörs av något eller flera sammanlagrade riksintressen. De enskilt till ytan största områdena utgörs av riksintresse för kulturmiljövård respektive influensområde för Arlanda flygplats. De riksintresseområden som berörs anges nedan och finns utförligt beskrivna i *Allmänna intressen* i avsnittet *Hälsa, säkerhet och risk*.

Den föreslagna ledning för naturgas som tidigare berörde Sigtuna kommun är numera borttagen. Det finns inget område av riksintresse för vindkraft som berör Sigtuna kommun då vindstyrkorna har bedömts ringa. På kartan för riksintressen redovisas inte följande riksintressen: trafikplatserna Rosersberg, Märsta och Måby, stationerna på Ostkustbanan eller Arlandabanan, terminalen för flygbränsle i Brista, framtida godskombiterminalen i södra Rosersberg samt Ärna flygplats.

BERÖRDA RIKSINTRESSEOMRÅDEN:

- Mälaren med öar och strandområden är av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv.
- Yrkesfisket.
- Natura 2000-områdena Västerängsudd, Slåsta och Pekhagen.
- Sex stora områden är av riksintresse för kulturmiljövården, AB65-71, utspridda över hela kommunen.
- Arlanda flygplats är av riksintresse för den civila luftfarten med influensområde, hinderstege och väderstationen. Väderradarstationen är ett nytt utpekad riksintresse för Totalförsvaret.
- Ärna flygplats i Uppsala är ett nytt utpekad riksintresse både för totalförsvaret och för kommunikationsanläggning.
- Kraftledningarnas stamnät är av riksintresse för energidistribution.
- Totalförsvaret utgör riksintresse för landets säkerhet och kommunen berörs av Kungsängens övnings- och skjutfält med influensområde avseende bullerstörningar samt ovan nämnda väderradarstation.
- Ett mindre område i östra kommundelen berörs av totalförsvarets riksintresse.
- Vägar, järnvägar, stationer och terminaler av större betydelse utgör riksintresse, och det berör vägarna E4, 912, 269 och 263, trafikplatserna Rosersberg, Märsta och Måby, järnvägarna Ostkustbanan och Arlandabanan med sina fem stationer, terminalen för flygbränsle i Brista och framtida godskombiterminalen i södra Rosersberg.

Karta 20 Rikssintressen

De anläggningar och områden som i Sigtuna kommun är utpekade som riksintressen är samtliga värdefulla även i det lokala perspektivet. Därför delar Sigtuna kommun statens syn på de värden som ligger till grund för riksintresseanspråken. Kommunen bedömer att översikts-planens intentioner överensstämmer med syftet bakom respektive utpekade riksintresse och att nuvarande skydd och planeringsinriktning tillsammans tillgodoser dessa riksintressen. Då det uppstår konflikt med motstående intressen är det i huvudsak mellan bostadsbyggande och influensområden för buller gällande antingen Arlanda flygplats eller Kungsängens övnings- och skjutområde. I den storstadsregion Sigtuna kommun verkar i och den inflyttning som sker så anser Sigtuna kommun att bostadsförsörjning borde jämföras med riksintressena, så att det finns förutsättningar för rimliga avvägningar mellan dessa motstående intressen.

Den avvägning som ska göras när motstående intressen ska hanteras utgår från bedömningar där viss förnyelse och utveckling ska kunna ske utan att för den skull riskera värdet av riksintresset eller dess funktion. Det råder oklarhet rörande maximala bullernivåer från flyget eftersom Naturvårdsverket och Boverket tagit fram olika riktlinjer för hur störningen ska beaktas. Frågan är under nationell samordning.

För riksintresset Stockholm-Arlanda flygplats och dess influensområde finns sedan år 2008 en precisering gjord av Länsstyrelsen. Enighet råder om behovet att revidera detta riksintressen men också att revideringen bör avvaka ett beslut kring inlämnad ny miljötillståndsansökan för att bedriva flygverksamhet. Mark- och miljödomstolens beslut i tillståndsärendet är överklagat och prövningstillstånd har meddelats av mark- och miljööverdomstolen. Beroende på hur rullbanorna på flygplatsen kan utnyttjas i framtiden påverkas möjligheten att uppföra bostadsbebyggelse i vissa delar av kommunen. Sigtuna kommun anser att viss nybyggnad och ersättningshus ska kunna tillkomma även inom influensområdet och att de faktiska förutsättningarna för buller ska utredas på

den specifika platsen. Tidigare samarbete mellan Länsstyrelsen, Swedavia och Sigtuna kommun för att närmare studera förutsättningarna för specifika områden vill kommunen fortsätta med.

Riksintresset för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings- kommunikations- och eller under- rättelsesystem.

Väderradarstationen vid Stockholm Arlanda flygplats med influensområde utgör riksintresse för totalförsvaret. Influensområdet består av ett inre influensområde (5 km) och ett yttre influensområde (20 km).

Ärna flygplats/ Uppsala övningsflygplats är ett riksintresse för totalförsvaret och för kommunikationsanläggning.

Ett nytt beslut rörande försvarsmaktens riksintressen och beskrivning av så kallade samrådsområden finns sedan år 2010. Länsstyrelsen har för avsikt att se över dessa samrådsområden tillsammans med berörda kommuner. Sigtuna kommun understryker vikten av att detta blir av.

Vad gäller riksintressena för trafikslagen är det framförallt väg 263 som Sigtuna kommun vill lyfta fram. Vägens regionala betydelse är av sekundär art. Riksintresseanspråket måste samsas med kommunens behov av att minska barriäreffekten av vägen genom Märsta, att utveckla vägens standard samt underlätta för utveckling av nya bostäder och bättre förutsättningar för oskyddade trafikanter. Vad gäller ytterligare spårkapacitet på järnväg är det Ostkustbanan som Sigtuna kommun menar ska beaktas i kommande planering. Ny station på Arlandabanan inom östra Arlandastad bör utpekas som riksintresse. Förslag finns att grundvatten-täkten Märsta vattentäkt (del av Stockholmsåsen-Norrsunda) ska utgöra riksintresse.

MILJÖKVALITETSNORMER

Av översiktsplanen ska enligt 3 kap. 5 § plan- och bygglagen (PBL) framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer (MKN). Sedan gällande översiktsplan för Sigtuna kommun antogs har nya MKN för luft och vatten införts. Gällande normer återfinns dels i Luftkvalitetsförordningen (2010:477) och dels för vatten, avseende Norra Östersjöns vattendistrikt, i Stockholms läns författningssamling (01FS 2010:65).

De dominerande källorna till luftföroreningar i kommunen är flyget till och från Arlanda flygplats samt marktransporter. Även produktion av energi står för relativt stor andel av utsläppen. Hushållen bidrar också med stora utsläpp. Nedfall (deposition) av luftföroreningar (PM 10) medför bland annat markförsurning och näringsämnesläckage till vattendrag och hav. Nedfallet av både kväve och svavel överskrider de kritiska belastningsgränser som gäller för norra storstockholmsregionen. Nedfallet orsakas främst av utsläppskällor utanför

Stockholms län. Risken för framtida överskridande av gällande miljö kvalitetsnorm för kvävedioxid (NO₂) bedöms främst gälla utmed infartsleden från E4:65 till Arlanda flygplats. Därför måste åtgärder vidtas för att begränsa effekterna av en tilltagande markbunden trafik till, från och inom flygplatsområdet. Beträffande partiklar föreligger för närvarande inte någon risk att överskrida miljö kvalitetsnormen. Sigtuna kommun kommer att följa det som framgår av det åtgärdsprogram för NO₂ och PM10 i Stockholms län som är under utarbetande.

Miljö kvalitetsnormer för vatten innebär uppfyllande av så kallad god ekologisk respektive god kemisk status. Läs mer i avsnitt *Vatten* i bilagan *Allmänna intressen*.

Statusen för både luft och vatten i Sigtuna kommun redovisas utförligare i bilagan *Allmänna intressen* under avsnitt *Hälsa, säkerhet och risk* respektive *Vatten*.

Riktlinjer för riksintressena

Riksintressena ska beaktas utifrån vad som är skyddsvärt. I de riksintressen som pekats ut på grund av att de representerar nationellt ovanliga objekt exempelvis natur- eller kulturvärden ska dessa områden i skyddas. Viss utveckling kan tillåtas inom ramen för skyddsvärdet, särskilt inom de geografiskt stora områdena för kulturmiljövård på landsbygden.

För riksintressen som pekats ut för en möjlig tilltänkt exploatering som är nationellt viktig: till exempel vägar, järnvägar eller Arlanda flygplats, ska ingen konkurrerande mark- eller vattenanvändning tillåtas.

Sigtuna kommun ska verka för att bostadsförsörjningen jämföras med riksintressena för att skapa rimliga förutsättningar för avvägningar mot andra riksintressen.

Vid exploatering på platser påverkade av buller ska de faktiska förutsättningarna på den specifika platsen utredas för att klargöra huruvida nybyggnation är lämpligt, detta gäller även inom influensområden för Arlanda flygplats och Kungsängens-övningsfält.

ÖVERSIKTSPLANENS MILJÖKONSEKVENSER

Översiktsplanens miljökonsekvenser har utretts av externa konsulter och sammanställts i en miljökonsekvensbeskrivning som varit ute på samråd samtidigt som *Översiktsplan 2014*. De synpunkter som inkommit och särskilda konfliktområden lyfts fram har hanterats och arbetats in i översiktsplanen.

MILJÖKONSEKVENSANALYS

I den miljökonsekvensanalys som genomförts har fem miljöaspekter särskilt lyfts fram som utmaningar för Sigtuna kommun. Dessa redovisas kort nedan med kommentar om några åtgärder som finns i *Översiktsplan 2014*. Efter att översiktsplanen är antagen kommer kommunen i en särskild sammanställning redovisa hur miljöaspekterna har integrerats i översiktsplanen och hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter har beaktats. Kommunen ska även redogöra för de åtgärder som ska göras för att följa upp och övervaka den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.

BULLER

Sigtuna kommun är starkt påverkat av buller. Främsta källan är Arlanda flygplats men buller genereras också från vägar, järnvägar och försvarsmaktens övningsverksamhet i Kungsängen.

Kommunens mål är att andelen invånare som upplever bullerstörningar ska minska genom framtagandet av en handlingsplan för hur bullerutbredningen i bostadsområden ska minska. Detta innebär bland annat att vid all förtätning av bebyggelse i tätort så ska bullerutbredningen i bostadsområden minska genom planering av täta kvarterstrukturer med innergård mot mindre bullerutsatta sidan och åtgärder vid bullerkällan.

KLIMATPÅVERKAN

Transportsektorn utgör den mest betydande källan till utsläpp, drygt 90 procent, av växthusgasutsläppen i kommunen. Att minska utsläppen till följd av biltrafik är en av kommunens största utmaningar.

Översiktsplanen utgår från ett klimat- och energiperspektiv där förtätning och utbyggd och mer tillgänglig kollektivtrafik är en förutsättning. Likaså är omställningen till förnybara energikällor samt en medveten effektivisering och minskande av energi och resurser viktiga planeringsaspekter. En viktig del för att begränsa ökningen och minska den tunga trafiken är att ställa om transporter av gods på väg till järnväg. Det möjliggörs bland annat i och med byggande av kombiterminal och omlastningsstation i Rosersberg.

Sigtuna kommun ska arbeta för att möjliggöra för kommuninvånarna att åka kollektivt men även med information och annan typ av beteendepåverkan. Kommunen bedriver idag klimat- och energirådgivning med bland annat syftet att få fler att välja kollektivt och ställa om bilen.

NATUR- OCH KULTURMILJÖ

Vid framtida byggnation krävs att mark tas i anspråk samtidigt som natur- och kulturvärden inte ska minska. Värden i jordbrukslandskapet riskerar att påverkas negativt av ändrade brukningsmetoder och avsaknad av betesdjur. Översiktsplanen har förtydligats med beskrivningar av utvecklingen i varje enskilt förändrings- och utredningsområde där motiven att förändra markanvändningen beskrivs och de konflikter som kan uppstå synliggörs. Vissa avvägningar mellan olika intressen avgörs dock inte inom ramen för översiktsplanen utan i senare planering.

VATTENKVALITET

Kommunens sjöar och vattendrag är starkt påverkade av utsläpp på grund av ett starkt bebyggelsetryck i regionen, näringsläckage från jordbruk, urbana miljöer, enskilda avlopp och ett rationellt skogsbruk. Kvalitetskraven i gällande miljökvalitetsnormer (MKN) följs idag bara i vissa av kommunens ytvatten därför är åtgärder en viktig planeringsförutsättning framöver. Översiktsplanens utställningsversion har kompletterats med tydligare redogörelse kring vattenkvalitet. Behovet av vattenvårdsinsatser ställt mot miljökvalitetsnormerna för vatten för varje vattenförekomst har redovisats. En god vattenkvalitet kommer att vara en viktig utgångspunkt för all detaljplanering inom kommunen.

KLIMATANPASSNING

Som alla kommuner så har även Sigtuna kommun en utmaning i att planera för kommande klimatförändringar. Syftet är att mildra negativa förväntade effekter i ekologiska, sociala samt ekonomiska system eller att utnyttja nya möjligheter som uppstår till följd av klimatförändringarna. Sigtuna kommun anger i *Översiktsplan 2014* att en säkerhetsnivå på 2,8 meter ska gälla för bostadsbebyggelse och samhällsfunktioner av betydande vikt. Vikten av en effektiv dagvattenhantering som tar hänsyn till stora, temporära flöden betonas i översiktsplanen.

PLANERING UTIFRÅN BARN OCH UNGAS PERSPEKTIV

För en bra samhällsplanering är det viktigt att de som bor och verkar inom kommunen får möjlighet att få sina åsikter hörda och har möjlighet att påverka den planering som påverkar dem.

RÄTTIGHETER OCH DELAKTIGHET

Översiktsplanen slår fast att det ska finnas möjlighet för individer och olika grupper att vara delaktiga i samhället och att barnperspektivet och barns och ungdomars rättigheter och behov ska vara en viktig utgångspunkt i all planering (detta är den del av utvecklingsstrategin *En attraktiv och socialt hållbar miljö* läs mer om den i kapitel 3).

BARNPERSPEKTIV OCH BARNS PERSPEKTIV

Barnperspektiv innebär att konsekvenserna för barn av de beslut som tas uppmärksammas. När planeringen sker utifrån ett barnperspektiv finns kunskapen om barns behov med i planeringen och påverkar planeringen så att inte bara vuxnas perspektiv får styra.

Barns perspektiv nås genom att barn och unga får komma till tals och ges möjlighet att påverka. För att planera utifrån barns perspektiv behöver barn och unga få information som de kan ta till sig och förstå och de ska få möjlighet att komma med sina åsikter på vad som planeras.

För att barn ska kunna påverka och göra sina röster hörda krävs att de görs medvetna om vilka rättigheter de har, när det rör samhällsplanering har kommunen ett ansvar att göra barn och unga medvetna om detta.

Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn. Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv. För att uppfylla detta behöver arbetet med barnperspektiv och dialogarbetet vara ständigt närvarande och prioriteras i arbetet med samhällsplaneringen.

BEBYGGELSE, BARN OCH UNGA

Översiktsplanen har ett stort fokus på att förtäta inom befintliga tätorterna och att bygga ihop befintliga områden. Det finns även en del områden på landsbygden som redovisas som utredningsområden och förändringsområden. Att förtäta inom tätorterna och bygga i anslutning till befintlig bebyggelse på landsbygden kan ha flera positiva effekter på barn och unga.

När fler bor i ett område finns ett större underlag för vård, förskola och skola men också för kommersiell service och fritidsaktiviteter oavsett om det handlar om idrott eller kultur. Det bidrar också till att det är lättare att träffa människor med olika bakgrund. Främst är det förtätning inom tätorterna som kan tänkas bidra till detta men i viss utsträckning även ny byggnation på landsbygden. Att bygga mycket bidrar till stora förändringar vilket påverkar barn och unga både under byggtiden och när områden förändras.

Vid förtätning i tätorter kan vissa områden som finns mellan husen och som kan vara områden för både lek eller bara en plats att kunna umgås på bebyggas. Det är viktigt att både barns och ungas behov av utemiljöer beaktas när områdena förtätas. Att utemiljöer både är ljusa och öppna och skapar känslan av ett rum är viktigt både för lek för mindre barn och för att en trygg miljö där ungdomar kan umgås på kvällarna.

För att få reda på hur barn och unga använder den fysiska miljön behöver kommunen ta in barns perspektiv genom att lyssna på barn och unga om hur de använder den fysiska miljön. Detta gäller både lekplatser, parker, naturområden, torg, trafikmiljöer, i stort sett hela den fysiska miljön.

När nya områden planeras behöver dialog med invånare omfatta dialog med barn och unga. Mötestider och platser och upplägg på dialogmöten behöver vara utformade så att alla vuxna, barn, unga och gamla, med olika bakgrund, kan ta till sig informationen om vad som ska ske, får möjlighet att uttrycka sin åsikt och ha möjlighet att påverka planeringen.

TRAFIK, BARN OCH UNGA

Bostäder och verksamheter ska i första hand tillkomma i nära anslutning till god kollektivtrafik. Planeringen ska främja kollektivtrafik, gång- och cykelvägar framför bilismen.

I områden med god kollektivtrafik kan barn och ungdomar förflytta sig på egen hand, men det är viktigt att trafikmiljöerna är säkra och trygga. För barn och unga kan bristen på kollektivtrafik innebära att de måste avstå från att vara med på aktiviteter de vill delta i eller umgås med sina kompisar, barn och unga kan inte välja att ta bilen istället för bussen utan måste i så fall förlita sig på vuxna.

Både för att barn och ungdomar ska känna sig trygga när de förflyttar sig och för att vuxna ska kunna känna sig trygga med att barn och unga tar sig fram på egenhand, går, cyklar eller åker kollektivt.

På landsbygden och andra platser där det finns få busslinjer och avgångar är det särskilt viktigt att det finns väderskydd och bänk vid busshållplatsen. Gång- och cykelvägar är också viktigt för att barn och unga ska ha frihet att röra sig i samhället. Detta gäller såväl inom tätorterna och på landsbygden. Vid vissa busshållplatser kan det behövas cykelställ så att det tryggt går att lämna cykeln där om det är en bit till busshållplatsen från ens bostad.

Sigtuna kommuns arbete med att förbättra trafiksäkerheten runt kommunens skolor utgår till stora delar från dialogmöten med de föräldrar och äldre barn som rör sig i trafiken. Det är ett viktigt arbete som ska fortsätta även framöver.

FORTSATT ARBETE

I det fortsatta arbetet är det viktigt med en öppen planeringsprocess där förslag tas fram i dialog med invånare och sakägare med ambitionen att hitta en gemensam målbild. Processen måste få ta tid för att så långt som möjligt nå samförstånd och legitimitet för vad som gemensamt anses viktigt att uppnå. Det leder till en mer positiv syn och förståelse för kommunens utveckling och ger mer demokratiskt förankrade beslut. Programmet för bostadsbyggande som årligen utarbetas och antas i kommunfullmäktige utgör en grund för dialog i det tidiga skedet.

När *Översiktsplan 2014* är antagen ska arbetet med rullande översiktsplanering ta vid. Vilka utredningar och planer som kommer att utgöra en del av den rullande översiktsplaneringen tydliggörs här.

ÖVERSIKTSPLANENS RÅDIGHET

Översiktsplanen är tillsammans med Mål och budget kommunens viktigaste styrdokument. De ambitioner som kommer till uttryck i översiktsplanen för kommunens framtida utveckling handlar både om att ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras och om en funktionell planering som berör hela den kommunala verksamheten.

Ett framgångsrikt genomförande av planen är därför beroende av ett fungerande samarbete över förvaltningsgränserna. Dessutom förutsätts en bred och nära samverkan mellan kommunen, fastighetsägare, byggherrar, näringsliv och framförallt de boende i fortsatt planering för att kunna nå de mål och intentioner för kommunens utveckling som översiktsplanen anger.

ÖVERSIKTSPLANENS BEGRÄNSNINGAR

I Översiktsplan 2014 finns ett antal frågeställningar av stor betydelse som kommunen inte råder över själv. Det handlar dels om behovet av förbättrad infrastruktur i det statliga vägnätet där Trafikverket är huvudman, dels och det handlar om förbättrad kollektivtrafik där Trafikförvaltningen, SLL eller Kollektivtrafikförvaltningen, UL är ansvariga. Influensområdet för Arlanda flygplats är ett annat exempel där Länsstyrelsen i Stockholms län har att tillsammans med berörda kommuner komma fram till de tillämpningsbestämmelser som ska gälla inom influensområdet. Området som sådant lades fast i ett beslut från länsstyrelsen under 2008. Swedavias ansökan om nytt miljötillstånd för flygplatsen indikerar att influensområdet kommer att förändras i framtiden. En översyn av influensområdet och dess utbredning är därför nödvändig för kommunens fortsatta planering.

Även influensområdet för Kungsängens skjut- och övningsfält berör Sigtuna kommun. Där är länsstyrelsens planerade översyn av samtliga förordnanden i Stockholms län, vilket även omfattar skjutfältet, ett värdefullt underlag inför kommunens fortsatta utveckling av bostadsbyggandet.

FÖRTÄTNING INOM TÄTORTERNA

Strategierna i planen innebär bland annat att vi kommer att bo tätare och att stadslivet i främst de centrala delarna av kommunen blir intensivare. Det ställer höga krav på tillgängliga och inbjudande offentliga platser och grönområden. Samtidigt måste den offentliga servicen, närheten till tillgången till god kollektivtrafik samt trygga och gena cykelvägar förstärkas.

Förtätningen ska ske i kommunens tre tätorter, där centralorten Märsta bland annat på grund av sin storlek har den största potentialen vad gäller förtätning. Dessutom ingår centrala Märsta i den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta där en fördjupning av översiktsplanen kommer att ligga till grund för utvecklingen. Förutsättningen för en positiv utveckling av den regionala stadskärnan är en hög tillgänglighet med en utvecklad trafikinfrastruktur och här måste flera aktörer samverka mot samma mål för att kunna uppnå önskat resultat.

I samband med utvecklingen av den regionala stadskärnan ska studier genomföras för att ta fram en hållbar kollektivtrafikförsörjning tillsammans med en integrerad stadsutveckling i stråket Märsta-Arlandastad-Arlanda.

Buller är ett problem som i många fall påverkar möjligheten att bygga tätare, en handlingsplan för hur bullerutbredningen i bostadsområden ska minska ska därför tas fram.

För att uppnå en hög kvalitet när det gäller estetisk utformning av byggnader och platser ska kvalitets- eller gestaltungsprogram i samband med framtagandet av fördjupade översiktsplaner eller detaljplaneläggning.

UTVECKLING PÅ LANDSBYGDEN

Översiktsplan 2014 visar en tydlig vilja att landsbygden ska kunna utvecklas. Det finns en rad viljeinriktningar som behöver konkretiseras framöver. Inte minst gäller det de förändrings- och utredningsområden som mark- och vattenanvändningskartan pekar ut. Planeringsförutsättningarna för framtida väsentligt ändrad markanvändning ska belysas i ett större sammanhang som fördjupning av översiktsplan (FÖP).

PLANERINGSUNDERLAG

Översiktsplan 2014 håller samman den fysiska och översiktliga planeringen med utgångspunkt från aktuella planer inom miljö, trafik, vatten och avlopp, riskhantering, bostadsbyggande med mera. Planer som var och en är viktiga för kommunens långsiktiga utveckling och som ska verka i samma riktning som översiktsplanen. I kap.6 Planeringsunderlag har de kunskapsunderlag som använts i arbetet med *Översiktsplan 2014* ställts samman. Det finns ett antal planeringsunderlag som också utgjort underlag och arbetats in i *Översiktsplan 2014*. Arbetet med några av dessa planer ska också fortsätta under år 2014. Bland dessa dokument kan särskilt nämnas: *Vattenplan*, *Grönplan*, *Parkplan*, och *Tillgänglighetsprogram 2013-2017*.

Mot bakgrund av översiktsplanens tydligare syn på prioritet för kollektivtrafik och GC-trafik i trafiksystemet behöver den nuvarande trafikstrategin ses över.

BEHOV AV NYTT KUNSKAPSUNDERLAG

Översiktsplan 2014 pekar ut ett antal områden där uppdaterat och ytterligare kunskapsunderlag kommer att behövas i samband med fortsatt utvecklingsarbete. Inom kulturmiljöområdet finns behov av uppdatering av såväl *Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad* som av *Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun*.

Den strategiska planen för hantering av vatten och avlopp på landsbygden är under uppdatering och kommer resultera i en VA-plan. Ytterligare underlag håller på att tas fram inom vattenområdet gällande nya skyddsföreskrifter och skyddszoner för grundvattentäkter. Vidare finns behov av uppdatering av såväl Riktlinjer för dagvatten som den mer åtgärdsinriktade Dagvattenplanen.

Ytterligare studier för en hållbar kollektivtrafikförsörjning tillsammans med en integrerad stadsutveckling i stråket Märsta-Arlandastad-Arlanda kommer också att genomföras.

Kommunen ska ta fram en metod för värdering av jordbruksmark som ska användas för att ta fram en sektorsplan för jordbruksmarken vilken kommer att utgöra ett underlag för ställningstagande om kommande markanvändning.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

Efter att översiktsplanen är antagen kommer kommunen i en särskild sammanställning redovisa hur miljöaspekterna har integrerats i översiktsplanen och hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter har beaktats. Kommunen ska även redogöra för de åtgärder som ska göras för att följa upp och övervaka den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.

MELLANKOMMUNALA OCH REGIONALA FRÅGOR

Översiktsplanen har en strategisk roll för kommunens långsiktiga utvecklingsambitioner och utgör också ett verktyg för att belysa och hantera planeringsfrågor som är mellankommunala och/eller regionala. Den strategiska regionala utvecklingsplaneringen sker idag genom regionala utvecklingsprogram (RUP). Den regionala utvecklingsplanen (RUF 2010) utgör länets utvecklingsprogram (RUP). Generellt sett är dock samspelet mellan översiktsplan och RUP relativt utvecklat. För att ÖP och RUP ska vara tillämpbara på såväl kommunal, regional som nationell nivå måste formerna för samverkan utvecklas för att göra ÖP-RUP till en tydlig plattform som ger förutsättning för ett enhetligt uppträdande mot statsmakterna.

De utvecklingsstrategier som redovisas i *Översiktsplan 2014* med koppling till den regionala nivån är inte bara en summering av nedbrutna regionala mål och strategier. De utgör också en grund för hur planerna ska förverkligas. Ett exempel på detta är fortsatt arbete med åtagandet om att utveckla den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta genom det handlingsprogram för Regionala stadskärnor som tagits fram. I handlingsprogrammet prioriteras fyra handlingsområden för de närmaste årens regionala arbete med att utveckla en flerkärnig region.

AKTUALITETSPRÖVNING

Översiktsplanen har en giltighet tills den upphävs, och målet är att kommunfullmäktige en gång varje mandatperiod ska ta ställning till om planen fortfarande är aktuell. I samband med aktualitetsprövningen finns möjlighet att identifiera och hantera eventuella mål- och intressekonflikter som kan uppstå mellan översiktsplanen och andra styrdokument.

Utöver aktualitetsförklaringen finns det möjlighet att arbeta med fördjupningar och tematiska tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen. Geografiska fördjupningar av översiktsplanen eller större program är även en god utgångspunkt för en fördjupad dialog med de som bor och verkar i ett område. Genom att arbeta med rullande översiktsplanering på detta sätt möjliggörs arbete med ändringar och kompletteringar utan att hela planen måste göras om.

PLANERINGSUNDERLAG

Listan är en sammanställning av det huvudsakliga planeringsunderlag som har använts inför arbetet med Översiktsplan 2014.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF5) 2010
Regionala stadskärnor, Rapport 1:2009, Region- och trafikplanekontoret
Program för bostadsbyggande 2014-2018 Sigtuna kommun
Översiktsplan 2002, Sigtuna kommun
Ortsanalys för Märsta, Sigtuna kommun, 2009
Ortsanalys för Sigtuna stad, Sigtuna kommun, 2009
Masterplan för Arlanda flygplats, Swedavia, 2012
Fördjupning av översiktsplan för Arlandaområdet, Sigtuna kommun, 2006
Kapacitetsplan förskolor och skolor, Sigtuna kommun 2014-2018
Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad, Sigtuna kommun, 1987
Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun, Sigtuna kommun, 1985
Naturinventering Sigtuna kommun, 2007 med årlig uppdatering (finns som skikt i GIS)
Avfallsplan 2010 för Sigtuna kommun, 2010
Riskhänsyn vid ny bebyggelse 2001:01, Länsstyrelsen i Stockholms län
Riktlinjer för flygbuller, Naturvårdsverket, 2008
Artdatabanken.se
Klimatanpassning i fysisk planering – vägledning från länsstyrelserna, 2012
Bredbandsstrategi för Sigtuna kommun, 2012
Vision för stadsbyggnadsstrategi för Airport City Stockholm, Sigtuna kommun, 2013
Den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta – underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet, Sigtuna kommun m.fl. 2011
Handikappolitisk plan för Sigtuna kommun, Sigtuna kommun, 2006
Klimatstrategi för Sigtuna kommun - strategier för att begränsa kommunens påverkan på klimatet, 2009
Landsbygdsprogram för Sigtuna kommun, 2009
Miljöprogram för Sigtuna kommun, 2010
Social plan - Förebyggande insatser för barn som far illa 2009 – 2014, Sigtuna kommun
Mångfald- och jämställdhetsplan 2012-2015, Sigtuna kommun
Strategi för vatten och avlopp på landsbygden, Sigtuna kommun, 2008
Riktlinjer för dagvatten, Sigtuna kommun, 2003
Dagvattenplan för Sigtuna kommun, 2004
Trafikstrategi för Sigtuna kommun - Vision och strategi, Sigtuna kommun, 2010
Översvämningsrisker i Sigtuna kommun, (finns som GIS-skikt)
Råd och anvisningar för byggande i Odensala-Hova området, Sigtuna kommun 1994

Underlag i status som arbetsmaterial, Sigtuna kommun:

Vattenplan
Grönplan
Parkplan
Ekologiskt särskilt känsliga områden
Cykelplan
Strategi för effektiv energianvändning i Sigtuna kommun
Hållbart byggande
Hållbar kollektivtrafik, stråket Märsta station- Arlandastad- Arlanda flygplats
Förtätningsstudie Märsta
Trafikbuller och planering i Sigtuna kommun, strategi
Näringslivsplan Sigtuna kommun
Skogsbruksplan, Sigtuna kommun
Radonkartering i Sigtuna kommun

ORDLISTA

Allmänintresse/allmänna intressen

De generella intressen och behov som berör alla medborgare i ett samhälle.

Bygglov

Tillstånd att bygga eller att ändra byggnad. Bygglov ges av Bygg- och trafiknämnden.

Dagvatten

Regn- och smältvatten från t.ex. tak och gator.

Decibel (db)

Mätetal för buller, dels för ljudeffektnivå och dels för ljudtrycksnivå. Decibelskalan är logaritmisk, 0 på skalan betecknar det lägsta hörbara ljudet för en person med god hörsel och 120-130 är örats smärtgräns.

Detaljplan

Detaljplaner upprättas enligt Plan- och bygglagen för att reglera mark- och vattenanvändningen. Detaljplanen ger byggrätter, och har en genomförandetid under vilken markägaren skall söka bygglov för att planen skall genomföras. Detaljplanen är juridiskt bindande.

Ekosystemtjänster

De funktioner hos ekosystem som på något sätt gynnar samhället, tjänster som direkt eller indirekt påverkar människors välbefinnande.

Fastighet

Mark delas in i fastigheter som avgränsas antingen horisontellt eller både horisontellt och vertikalt. Till fastigheten hör byggnader, ledningar, stängsel och andra anläggningar för stadigvarande bruk.

Fördjupad översiktsplan (FÖP)

En fördjupning av den kommuntäckande översiktsplanen som syftar till att beskriva utvecklingen av ett område mer i detalj. En fördjupad översiktsplan gäller parallellt med översiktsplanen.

Förtätning

Att bygga inom befintliga områden till skillnad från utglesning som innebär att tätorten växer utåt.

Gis – geografiska informationssystem

Datoriserat system för att samla in, lagra, analysera och presentera geografiska data.

Gröna kilar/stråk/korridorer

En grön kil är ett större stråk av sammanhängande natur i närheten av bebyggelse. Gröna kilar erbjuder tätortsnära möjligheter till rekreation och naturupplevelser.

Hållbar utveckling

Utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Hållbarhet utgår i grunden från tre olika delar: ekonomisk-, social- och ekologisk hållbarhet som alla väger lika tungt.

Kollektivtrafiknoder

Strategiska knutpunkter i kollektivtrafiken där bytes- och omstigningsmöjligheter mellan buss/tåg eller andra transportslag finns.

Miljöbalken (MB)

Miljöbalken togs fram för att samla den svenska miljölagstiftningen och ersatte ett flertal tidigare lagar. Det övergripande syftet med Miljöbalken är att främja en hållbar utveckling.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Tas fram och används som underlag under planprocessen för att beskriva planers konsekvenser för miljön. När en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas och vad den ska innehålla regleras i Miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Anger de uppsatta gränsvärden för störningar eller föroreningar som naturen eller människan kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse. Verksamhetsutövare ska se till att normerna inte överskrids och myndigheter ska ta hänsyn till miljökvalitetsnormer när de prövar tillstånd eller utövar tillsyn.

Natura 2000

Ett nätverk av skyddade områden inom EU som syftar till att bevara den biologiska mångfalden och hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Majoriteten av svenska Natura 2000-områden skyddas idag som nationalpark eller naturreservat.

Naturreservat och nationalpark

Naturreservat bildas för att värna biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och för att tillgodose friluftslivets behov. Kommunen eller länsstyrelsen beslutar om bildandet av ett naturreservat. En nationalpark bildas efter medgivande av regeringen, skyddsbestämmelserna för nationalparker är oftast mer omfattande än för naturreservat.

Områdesbestämmelser

Bestämmelser som kan tas fram när detaljplan inte behövs för att reglera ett fåtal frågor. Områdesbestämmelsernas syfte är att se till att översiktsplanens intentioner uppnås eller att tillgodose ett riksintresse. Med områdesbestämmelser kan kommunen exempelvis välja att reglera bebyggelsens utformning och grunddragen i mark- och vattenanvändningen.

Plan- och bygglagen (PBL)

Reglerar förutsättningarna för mark- och vattenanvändandet och för byggande. Lagen syftar till att, med hänsyn till den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer.

Regional stads kärna

Regional stads kärna inom ett storstadsområde ger möjlighet att utveckla regionen till att bli mer långsiktigt hållbar än vad en region med en enkärnig eller utspridd struktur är.

Resecentrum

Resecentrum är den fysiska sammankopplingen av olika färdmedel i en knutpunkt där också service finns gentemot kunder och resenärer.

Riksintresse

Område som är av nationell betydelse på grund av sina natur- eller kulturvärden, sin vikt för någon näring eller genom sin lämplighet för nya vägar, järnvägar eller annan exploatering.

Stomlinje

Stomlinje har ett resandeunderlag på minst 200 resenärer på mest belastade delsträcka under maxtimmen och en turtäthet om lägst 10 minuter i högtrafik.

Stomnät

Stomnätet knyter samman länets olika delar och skapar resmöjligheter och tydliga, långsiktiga samband mellan olika områden.

Swedavia

Swedavia är en statlig koncern som äger, driver och utvecklar flygplatser i Sverige, däribland Arlanda flygplats.

Upplåtelseform

Anger hur man förfogar över sin bostad. Exempel på upplåtelseformer är bostadsrätt, hyresrätt och äganderätt.

Värdekärnor

Gröna värdekärnor utgör de delar av de gröna kilarna som har högst natur- kultur- och rekreativvärden. Värdekärnorna har stor biologisk mångfald och kan sägas vara de mest värdefulla delarna av en kil.

Översiktsplan

En kommunövergripande plan som är vägledande för användningen av mark- och vatten och som anger hur bebyggelse ska utvecklas och hur naturområden ska bevaras. I översiktsplanen redovisas kommunens långsiktiga ambitioner och visioner. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men tjänar som beslutsunderlag och vägledning.

TECKENFÖRKLARING TILL MARK- OCH VATTENANVÄNDNINGSKARTAN

TECKENFÖRKLARING

Befintlig bebyggelse – Områden där det finns bebyggelse, bostäder och eller verksamheter. Detaljplan krävs.

Historisk stadskärna Sigtuna stad – Särskilda hänsyn till kulturhistorisk värdefull miljö. Detaljplan krävs.

Landsbygd – Pågående mark- och vattenanvändning – Område där dagens mark- och vattenanvändning huvudsakligen ska fortgå.

Grönstruktur – Helhetsområde för värdefull natur, kultur och friluftsliv. Grönstrukturen sammanfattar ekologiska system och ekosystemtjänster.

Naturreservat – Befintliga naturreservat.

Vatten – Sjöar och vattendrag.

Särskilda verksamhetsområden – Större markområde med särskilda verksamheter. Förändrad markanvändning kräver detaljplan.

Bebyggelseutveckling inom och i anslutning till tätorterna – Bebyggelseområde inom och i anslutning till tätorterna där kommunen ser positivt på en tätare blandad bebyggelse med bostäder, icke störande verksamheter samt service och handel. De blårandiga områdena visar hur Sigtuna kommun ser på tätorternas utbredning fram till år 2030. Område som tar ny mark i anspråk av större omfattning redovisas med B och siffra. Detaljplan krävs.

Bebyggelseutveckling kring kollektivtrafiknod – Område som har hög prioritet och där ny exploatering eller förtätning med bostäder, icke störande verksamheter, service och handel avses utredas. Detaljplan krävs.

Regional stadskärna – Området Arlanda-Märsta ska utvecklas till en regional stadskärna. Detaljplan krävs.

Förändringsområde F – huvudsakligen bostäder – Område utanför tätorterna där kommunen planerar att utveckla/förändra markanvändningen med främst nya bostäder. Inom dessa områden har planarbetet redan påbörjats.

Förändringsområde Fs – verksamhetsområde – Område utanför tätorterna där förutsättningarna för etablering av verksamheter/arbetsplatser avses utredas.

Verksamhetsområde V – Område utanför tätorterna för nya verksamheter där detaljplan finns dock ej utbyggt eller där planläggning påbörjats.

Utredningsområde U – Område utanför tätorterna där förutsättningarna för ny bostadsbebyggelse ska utredas innan eventuell detaljplanläggning, fram till dess gäller pågående markanvändning.

Befintlig infrastruktur

Väg – Större statlig väg redovisas med vägnummer.

Järnväg – Ostkustbanan och Arlandabanan.

Stomnät för kollektivtrafik – Stomnätet knyter samman kommunen med viktiga målpunkter i regionen och sammanbinder viktiga områden i kommunen med resmöjligheter samt tydliga och långsiktiga samband för trafiken.

Regionalt cykelstråk – Gena och effektiva cykelvägar som sammanbinder flera kommuner

Kollektivtrafiknod – Strategisk knutpunkt där bytes- och omstigningsmöjligheter mellan buss/tåg eller andra transportslag finns.

Planerad infrastruktur

Väg – Eventuellt ny vägdragning.

Järnväg – Eventuellt ny järnvägsdragning.

Stomnät för kollektivtrafik – Stomnätet knyter samman kommunen med viktiga målpunkter i regionen och sammanbinder viktiga områden i kommunen med resmöjligheter samt tydliga och långsiktiga samband för trafiken.

Regionala cykelstråk – Gena och effektiva cykelvägar som sammanbinder flera kommuner.

Kollektivtrafiknod – Strategisk knutpunkt där bytes- och omstigningsmöjligheter mellan tåg/buss eller andra transportslag finns.

§ 128**Fastställande av översiktsplan****Beslut**

- Översiktsplan 2014 för Sigtuna kommun antogs enligt upprättat förslag, med följande två tillägg:

a) Det inledande stycket under punkt 2 på s. 12 i antagandehandlingen kompletteras med följande text:

"Hållbarhet är ett mångfacetterat och återkommande begrepp i översiktsplanen. De många olika hållbarhetsaspekter som också kan ligga utanför översiktsplanens syfte som främst är kommunens framtida mark- och vattenanvändning, kan behöva belysas mera konkret i särskild ordning. Där kan då också åtgärder, genomförande, uppföljning och konsekvenser närmare analyseras." (Se bilaga 6)

b) Kommunstyrelsen gavs i uppdrag att inrätta en särskild uppföljningsgrupp, med representation för bland annat de organisationer som aktivt bidragit till utformningen av Översiktsplanen, i syfte att följa upp planens åtta utvecklingsstrategier samt genom olika folkbildande och opinionsbildande insatser medverka till ett brett genomförande av dess intentioner.

Ärendebeskrivning

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan. Sigtuna kommuns vägledande dokument i den fysiska planeringen, Översiktsplan 2002, antogs av kommunfullmäktige den 13 juni 2002, § 105.

Plan- och bygglagen reglerar även att under varje ny mandatperiod ska kommunfullmäktige ta ställning till och bedöma om de i översiktsplanen angivna intentionerna för utvecklingen av den fysiska miljön fortfarande är aktuella.

Kommunfullmäktige beslutade den 8 september 2011, § 144, att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av Översiktsplan 2002 mot bakgrund av den redogörelse som länsstyrelsen som upprättat om bedömningen av översiktsplanens aktualitet och om statliga och mellankommunala intressen inom i huvudsak följande områden:

- Riksintresset Stockholm Arlanda flygplats utifrån ny avgränsning av influensområde.
- Riksintresset Kungsängens övnings- och skjutfält utifrån nytt influensområde för buller.

Ordförandes sign.

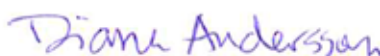

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

med originalet intygas

§ 128 forts.

- Utveckling av centrala Märsta och den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta, angiven i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUFS 2010.
- Miljö kvalitetsnormer för vatten och klimatanpassning.

Sigtuna kommuns Översiktsplan 2014 visar hur kommunen ska arbeta för en hållbar samhällsutveckling med tydliga strategier och riktlinjer för den fortsatta samhällsplaneringen. Här redovisas hur kommunen ska utvecklas både vad gäller den byggda miljön och mark- och vattenanvändning. Tillsammans med Mål och budget är översiktsplanen kommunens viktigaste styrdokument.

Kommunstyrelsen beslutade den 16 december 2013, § 231, om genomförande av utställning av upprättat förslag till Översiktsplan 2014. Översiktsplanen var utställd under perioden den 20 december 2013–28 februari 2014. Översiktsplanens miljömässiga konsekvenser är analyserade i en särskild miljökonsekvensbeskrivning som ställdes ut samtidigt med Översiktsplan 2014.

I samband med utställningen har ytterligare synpunkter inkommit. Ett fåtal av dessa kommer att leda till ändringar i sak i det dokument, "Översiktsplan 2014" och/eller i den tillhörande mark- och vattenanvändningskartan, som ska antas av kommunfullmäktige.

Översiktsplan 2014 består av flera dokument. Ett huvuddokument, "Översiktsplan 2014" som även innehåller mark- och vattenanvändningskartan, som ska antas av kommunfullmäktige. En bilaga, "Allmänna intressen", som inte ska antas av fullmäktige utan utgör ett kunskapsunderlag som ska kunna revideras kontinuerligt. Till Översiktsplan 2014 hör även en miljökonsekvensbeskrivning samt ett granskningsutlåtande som redovisar inkomna yttranden under utställningen samt hur dessa omhändertagits i arbetet med översiktsplanen.

Efter att översiktsplanen är antagen kommer kommunen i en särskild sammanställning redovisa hur miljöaspekterna har integrerats i översiktsplanen och hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter har beaktats. Kommunen ska även redogöra för de åtgärder som vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför.

Diane Andersson

§ 128 forts.

Kommunfullmäktiges behandling av ärendet

Mats Weibull (M), Dan Rosenholm (FP), Bengt Stapelfeldt (SfS), Bosse Andersson (C), Pierre Cengiz Edstrand (MP) och Karsten Bjärbo (KD) yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ibrahim Khalifa (S) yrkade bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut samt framställde följande tilläggsyrkande:

”Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta en särskild uppföljningsgrupp, med representation för bland annat de organisationer som aktivt bidragit till utformningen av Översiktsplanen, i syfte att följa upp planens åtta utvecklingsstrategier samt genom olika folkbildande och opinionsbildande insatser medverka till ett brett genomförande av dess intentioner.”

Dan Rosenholm (FP), Mats Weibull (M), Bosse Andersson (C), Karsten Bjärbo (KD) och Pierre Cengiz Edstrand (MP) yrkade bifall till tilläggsyrkandet.

Ärendets tidigare behandling

Detta ärende behandlades vid kommunstyrelsens sammanträde den 31 mars 2014, men kommunstyrelsen beslutade då att bordlägga ärendet såvitt avsåg förslaget att föreslå kommunfullmäktige att anta översiktsplanen efter de ändringar som angavs i ärendet och som senare skulle inarbetas i planen. Ärendet företogs därefter den 7 april 2014 till ny behandling efter det att denna inarbetning gjorts.

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 10 april 2014, § 68, med stöd av vad som föreskrivs i 5 kap. 36 § kommunallagen (1991:900) att återremittera ärendet till kommunstyrelsen med motiveringen att handlingarna till sammanträdet skickats ut för sent.

Kommunstyrelsen beslutade den 29 april 2014, § 111 att föreslå kommunfullmäktige att besluta följande:

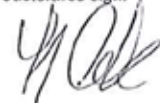
- Att Översiktsplan 2014 för Sigtuna kommun antas enligt upprättat förslag, med den ändringen att det inledande stycket under punkt 2 på s. 12 i antagandehandlingen kompletteras med följande text:

”Hållbarhet är ett mångfacetterat och återkommande begrepp i översiktsplanen. De många olika hållbarhetsaspekter som också kan ligga utanför översiktsplanens syfte som främst är kommunens framtida mark- och vattenanvändning, kan behöva belysas mera konkret i särskild ordning. Där kan då också åtgärder, genomförande, uppföljning och konsekvenser närmare analyseras.”

Ordförandes sign.

Justerares sign.

Utdragsbestyrkande

Diana Andersson

Delgivning

Kommunledningskontoret
Stadsbyggnadskontoret

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Förslag till Översiktsplan 2014 inklusive rekommendationer för mark- och vattenanvändning
Bilaga 2: Bilaga Översiktsplan 2014 – Allmänna intressen
Bilaga 3: Granskningsutlåtande – Översiktsplan 2014
Bilaga 4: Miljökonsekvensbeskrivning – Översiktsplan 2014
Bilaga 5: Länsstyrelsens granskningsyttrande, daterat 2014-02-26
Bilaga 6: Den av kommunstyrelsen den 29 april 2014, § 111, föreslagna kompletteringen att det inledande stycket under punkt 2 på s. 12 i bilaga 1

Diana Andersson

Sigtuna kommun
Stadsbyggnadskontoret
195 85 MÄRSTA

Översiktsplan 2014 – Sigtuna kommun, utställningshandling

Sigtuna kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen i samband med utställning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (PBL). Länsstyrelsen har den 3 december 2013 avgivit ett samrådsyttrande över en tidigare version av planförslaget.

Länsstyrelsens uppdrag

Länsstyrelsen ska under utställningstiden enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande. Av yttrandet ska bland annat framgå om:

- förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
- förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på lämpligt sätt, och om
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

I yttrandet redovisas förhållanden som kan leda till att Länsstyrelsen framöver prövar kommunens beslut att anta detaljplan eller områdesbestämmelser enligt 11 kap. 10-11 §§ PBL.

Detta granskningsyttrande ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med den antagna översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del ska detta anmärkas i planen.

Länsstyrelsen har gett Försvarmakten/HK, Skogsstyrelsen Stockholms distrikt, Svenska Kraftnät AB, Swedavia Stockholm Arlanda Airport, Trafikverket Region Stockholm samt Vattenfall Eldistribution AB tillfälle att lämna synpunkter på utställningsförslaget. Länsstyrelsen har samordnat statens intressen i de frågor som tas upp i yttrandet.

Länsstyrelsens ställningstagande

STOCKHOLM–ARLANDA FLYGPLATS /riksintresse 3 kap. 8 § MB

Stockholm-Arlanda flygplats är utpekad som riksintresse för kommunikationsanläggning enligt 3 kap. 8 § andra stycket miljöbalken, och ska därmed skyddas

Datum
2014-02-26

Beteckning
4012-43514-2013

mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen. I riksintresset ryms behovet av en framtida utveckling av flygplatsen och influensområden för bl.a. flygbuller och höjdrestriktioner. I beslut den 23 juni 2008 har Länsstyrelsen tillsammans med Luftfartsstyrelsen och dåvarande Luftfartsverket Arlanda preciserat riksintresset.

Planförslaget reserverar inte mark för en fjärde start- och landningsbana enligt precisering av riksintresset 2008. Länsstyrelsen vidhåller att behovet av en framtida fjärde bana, med möjligheten att pröva två utpekade alternativa lägen mot varandra, ska beaktas och att inga åtgärder ska vidtas som försvårar tillkomsten av en fjärde bana. Det ska framgå av översiktsplanen att den framtida fjärde banan ingår i riksintresseområdet för Stockholm-Arlanda flygplats.

Planförslaget anger att bostadsbebyggelse och annan störningskänslig bebyggelse i regel inte medges inom influensområdet för flygbuller. Länsstyrelsen vill särskilt understryka att denna restriktiva hållning är viktig, för att inte framöver påtagligt skada riksintresset.

Länsstyrelsen, liksom Trafikverket, har tidigare framhållit att det är angeläget att se över flygbullerutbredningen. Den avgränsning av influensområdet från 2008 är emellertid det underlag som föreligger idag om flygbullerutbredningen för riksintresset på lång sikt och ska enligt Länsstyrelsens mening tillgodoses i översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser att överväganden om att vidareutveckla markområden för bostäder på den östra sidan av Ostkustbanan vid Märsta ska anstå till dess en översyn av flygbullerutbredningen har visat att detta är lämpligt.

Länsstyrelsen anser att den hänsyn som behöver tas med anledning av gällande höjdrestriktioner för flygsäkerhet i flygplatsens omgivning, ska framgå av översiktsplanen. Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets yttrande när det gäller de förhållanden som behöver redovisas.

TOTALFÖRSVARET /riksintresse 3 kap. 9 § MB

Sigtuna kommun berörs av influensområdet för skottbuller från Kungsängens övnings- och skjutfält, som utgör riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken. I planförslaget föreslås två områden för bostäder inom influensområdet för skottbuller. Dessa är område B4 Södertil/Rävsta och område B7 Steninge slottspark.

Försvarsmakten redovisar att området B4 Södertil/Rävsta utsätts för ljudpåverkan från såväl finkalibrig som grovkalibrig ammunition, vilka överskrider fastlagda riktvärden för skottbuller. Försvarsmakten har ingen möjlighet att förändra sin verksamhet för att minska bullerpåverkan i detta område, utan att påtagligt skada på riksintresset uppstår. Länsstyrelsen delar Försvarsmaktens inställning och anser att den del av utbyggnadsområdet som ligger inom influensområdet inte tillgodoser riksintresset och därför ska utgå ur planförslaget.

Datum
2014-02-26

Beteckning
4012-43514-2013

För området B7 Steninge slottspark hänvisar Försvarsmakten till tidigare yttrande, där det framgår att myndigheten inte har något att erinra mot föreslagen bostadsbebyggelse inom området. Länsstyrelsen anser att detta bör redovisas av översiktsplanen.

När det gäller övriga områden av riksintresse för totalförsvaret behöver planförslagets redovisning kompletteras, se Försvarsmaktens yttrande.

TRAFIKINFRASTRUKTUR /riksintresse 3 kap. 8 § MB

Ostkustbanan är utpekad som riksintresse för kommunikationsanläggning enligt 3 kap. 8 § andra stycket miljöbalken. I riksintresset ingår en utökad kapacitet på Ostkustbanan på sträckan Stockholm-Uppsala. Trafikverket redovisar att den pendeltågsdepå som är aktuell att etablera, antingen i Odensala eller Brista, är att betrakta som en del av riksintresset.

Trafikverket önskar hålla öppet ett spårreservat både längs Ostkustbanan och längs Arlandagrenen på sträckan Skavsta by – Arlanda flygplats – Myrbacken. Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets bedömning att planförslaget ska hålla öppet för en spårutbyggnad i båda dessa alternativa sträckningar och att inga åtgärder ska vidtas som försvårar tillkomsten av nya spår.

Länsstyrelsen anser att planförslaget bör redovisa reservat för en möjlig framtida fortsättning av Roslagsbanan till Arlanda flygplats.

Planförslaget inkluderar en ny pendeltågsstation längs Arlandabanan inom Arlanda Stad. Trafikverket framhåller i sitt yttrande att en förutsättning för en ny station i detta läge, är att en utbyggnad till fyra spår sker från Skavstaby till Arlanda.

KULTURMILJÖVÅRD /riksintresse 3 kap. 6 § MB

Länsstyrelsen konstaterar att utställningsförslagets riktlinjer för kulturmiljö ger en grund för att ta tillvara kulturhistoriska värden vid förändring i byggnader, miljöer och landskap. Det gäller även för områden som utgör riksintresse för kulturmiljövården inom kommunen. Riktlinjerna behöver emellertid för sin tillämpning stödjas av värdebeskrivningar, vilket också framhålls i förslaget. En komplettering och uppdatering av kommunens kunskapsunderlag, *Bevarande- och förnyelseplan för Sigtuna stad 1987* och *Kulturminnesvårdsprogram för Sigtuna kommun 1985*, aviseras. Länsstyrelsen vill framhålla att mycket har hänt inom kulturmiljöområdet sedan dessa underlag togs fram. Det kommande arbetet bör därför lämpligen handla om att i en förnyad ansats tillgodogöra sig en delvis ny syn på kulturmiljön och dess värden.

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte ger vägledning för hur kommunen avser tillgodose redovisade riksintressen för kulturmiljövården.

Datum
2014-02-26

Beteckning
4012-43514-2013

UTBYGGNADSOMRÅDEN /riksintressen, mellankommunala intressen och miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen stödjer planförslaget strategi att nya bostäder och verksamhetsområden tillkommer i lägen med god infrastruktur, liksom strategin att utveckla landsbygden och motverka spridd bebyggelse. Länsstyrelsen ser även fördelar med inriktningen att bygga ihop Märsta och Sigtuna.

I planförslaget redovisas ett antal utbyggnadsområden, dels i anslutning till tätorterna och dels inom landsbygdsområdet. Planförslaget identifierar för varje utbyggnadsområde ett antal planeringsförutsättningar som ska beaktas vid fortsatt planering. Länsstyrelsen konstaterar att det återstår för kommunen att samlat bedöma utbyggnadernas lämplighet. Denna bedömning ska även förhålla sig till de övergripande strategier och de riktlinjer för bebyggelse och bostadsbyggande som planförslaget i övrigt anger.

Länsstyrelsen kan på nuvarande underlag inte bedöma lämpligheten i den föreslagna markanvändningen. Det återstår således att i kommande detaljplanering bedöma hur de frågor som Länsstyrelsen har tillsynsansvar för har tillgodosetts. Det gäller bl.a. frågor om kulturmiljö, flygbuller, kollektivtrafiktillgänglighet, strandskydd, gröna kilar med svaga samband och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Kommunen har inlett ett detaljplanearbete för flera av de utpekade utbyggnadsområdena. För dessa områden hänvisas till Länsstyrelsens yttranden för respektive område. När det gäller föreslagen utbyggnad i Västra Rosersberg (område B1) noterar Länsstyrelsen att flygbullerfrågan har klargjorts i ett tidigare inlett planarbete, men vill framhålla att det återstår att i detaljplanehanteringen slutligt bedöma utbyggnadens lämplighet med hänsyn till influensområdet för flygbuller.

DEN REGIONALA STADSKÄRNAN ARLANDA-MÄRSTA /mellankommunalt intresse

Länsstyrelsen stödjer att en fördjupad översiktsplan tas fram för den regionala stadskärnan Arlanda-Märsta. Den gällande fördjupningen av översiktsplanen för Arlandaområdet ger en utgångspunkt, samtidigt som kärnan innebär komplicerade nya planeringsfrågor för att binda ihop Arlanda med Märsta. Flera olika utbyggnader av järnvägsspår, stationer och kollektivtrafik i övrigt har aktualiserats, vilka behöver övervägas på ett samlat sätt.

I detta sammanhang bör prövas även de anspråk på ändrad markanvändning för frakt- och logistikverksamhet som Swedavia redovisar, liksom de anspråk på att ytterligare utvidga verksamhetsområden som kommunen tidigare aktualiserat i detaljplanearbete öster om Ostkustbanan.

TRAFIKBULLER /hälsa och säkerhet

Planförslaget anger att avsteg från riksdagens riktvärden för buller från väg- och spårtrafik gäller i centrala delar av tätorter med goda kollektivtrafikförbindelser.

Datum
2014-02-26

Beteckning
4012-43514-2013

Länsstyrelsen anser att riktlinjen om avsteg är för generellt hållen för att kunna ge bra stöd i efterföljande planering. Länsstyrelsen anser att kommunen i översiktsplanen bör ange i vilka geografiska lägen avstegsfall kan vara tillämpliga och ange riktlinjer som vägledning för detaljplanering.

Boverket anger i rapporten med allmänna råd *Buller i planeringen, 2008:1* att avsteg från riktvärden kan vara motiverat i centrala delar av städer och tätorter med bebyggelse av stadskaraktär, där möjligheterna att finna alternativa lägen för nya bostäder är begränsade. Vidare att avvägningar även bör kunna göras vid befintlig eller ny tät bebyggelse längs kollektivtrafikstråk i större städer.

Länsstyrelsen anser att ovanstående förhållningssätt är utgångspunkt för när avsteg från bullerriktvärden kan tillämpas, och att olika lösningar för att klara riktvärden alltid behöver utredas och redovisas vid detaljplanering. Länsstyrelsens rapport *Trafikbuller i bostadsplanering, 2007:23* ger vägledning för detaljplanering av bostäder i bullerutsatta lägen och redovisar Länsstyrelsens tillämpning.

HÄLSA, SÄKERHET M.M. /hälsa, säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

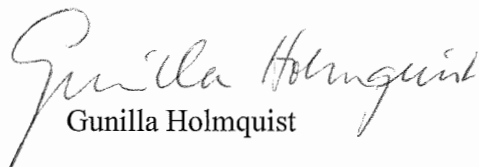
De olika miljö- och riskfrågor som är viktiga att uppmärksamma vid detaljplanering och tillståndsprövning redovisas över lag i planhandlingarna. Planens översiktliga karaktär gör emellertid att bebyggelsens lämplighet vid närmare planering inte fullt ut kan förutses. Länsstyrelsen utgår från att störningar och risker kommer att beaktas i efterföljande detaljplanering och tillståndsbeslut, så att bebyggelsen inte blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning och erosion.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att när det gäller ändrad markanvändning intill rekommenderad transportled för farligt gods rekommenderas att en riskbedömning görs inom 150 m från leden och att 25 m från leden lämnas fritt från byggnader.

När det gäller markföroreningar vill Länsstyrelsen framhålla att det är viktigt att vid närmare planering i ett tidigt skede göra en bedömning av föroreningsrisken inom ett planområde.

I slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit samhällsbyggnadsdirektör Gunilla Holmquist, beslutande, miljödirektör Göran Åström och översiktsplanerare Anna Knight, föredragande.

Gunilla Holmquist

Anna Knight

Enheten för samhällsplanering
Anna Knight
08-785 41 44

Sändlista:

Försvarmakten/HK
Skogsstyrelsen Stockholms distrikt
Svenska kraftnät
Swedavia Stockholm Arlanda Airport
Trafikverket, Region Stockholm
Vattenfall Eldistribution AB

SLL Tillväxt, miljö och regionplanering
SLL Trafikförvaltningen

Håbo kommun
Knivsta kommun
Norrtälje kommun
Upplands Bro kommun
Upplands Väsby kommun
Vallentuna kommun

